Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRTI PREDMETOV

Študijski program 2. stopnje

SLOVENSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1**
Course title:	**Slovene language didactics and literature 1**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15	15	15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / **Languages:**	**Predavanja / Lectures:**	sloveščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Za opravljanje sprotnega preverjanja znanja s kolokviji je prisotnost na predavanjih obvezna.	For regular knowledge testing, participation is obligatory.

Vsebina:

- Naloge, vsebine in metode didaktike slov. jezika in književnosti kot znanstvene discipline (aktivne učne metode). Komunikacijsko naravnan jezikovni pouk (iz rabe za rabo). Temeljni cilji pouka književnosti. Pridobivanje recepcijske zmožnosti. Raziskovalni pristopi in usmerjenost v reševanje problemov.
- Zgodovina razvoja didaktike slov. jezika in književnosti ter smernice njenega razvoja.
- Poslanstvo in značilnosti pouka slovenskega jezika in književnosti: zastopanost v slovenskem izobraževalnem sistemu.
- Dejavniki pouka jezika (vsebine in naloge jezikovnega pouka, učenec pri jezikovnem pouku, učiteljeva usposobljenost za pouk jezika).
- Dejavniki pouka književnosti (književnost pri pouku književnosti, učiteljeva usposobljenost za pouk književnosti (literarnostrokovna, književnodidaktična, splošna pedagoška).
- Načrtovanje jezikovnega in književnega pouka: učni načrti in katalogi znanj, ciljev (splošnih, operativnih /funkcionalnih in izobraževalnih/)jezikovnega in književnega pouka v osnovni šoli in različnih tipih srednjih šol. Učiteljeva letna, tematska in urna učna priprava na pouk slovenskega jezika in književnosti.
- Didaktični kompleti in učna sredstva za jezikovni in književni pouk. Literatura in viri za učenca in učitelja.
- Učne oblike (posredne in neposredne), didaktična načela (načelo nazornosti, načelo znanstvenosti in sistematičnosti, načelo prednosti govorjenega jezika pred pisnim, načelo postopnosti, načelo aktivnosti in zavestnosti, načelo indivudalizacije in diferenciacije …)
- Literarnorecepcijsko načelo razvrščanja besedil. Literarnozgodovinsko načelo

Content (Syllabus outline):

- Tasks, contents and methods of didactics of Slovene language and literature as a scientific discipline. Research approaches and orientation towards solving of problems.
- History of development of didactics of Slovene language and guidelines of its development.
- Mission and characteristics of the teaching of Slovenian language and literature: representation in the Slovene educational system.
- Factors of language teaching (contents and tasks of language educational course, pupil in the language educational course, teacher's skill for language teaching). Factors of literature teaching (literature in the teaching of literature, pupil in the literature teaching, teacher's skill for literature teaching).
- Planning of language educational course: syllabus and catalogues of knowledge, goals (general, operative/functional and educational) of language educational course in primary school and different types of secondary schools. The teacher's annual, thematical plan and lesson plan for the Slovene language course.
- Didactic sets and teaching instruments for language teaching. Literature and sources for the pupil/student and the teacher.
- Teaching space: classroom for language course, library, teacher's office. Different classification principles for literature.
- Kagan's structures.
- Formative monitoring.

razvrščanja besedil. Literarnoteoretično načelo razvrščanja besedil. – Kaganove strukture, sodelovalno učenje. – Formativno spremljanje.	

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marja BEŠTER TURK, 2003: Sodobno pojmovanje pismenosti in pouk slovenskega jezika v šolah Republike Slovenije. *39. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ur. Boža Krakar Vogel. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik. 57–80.

Mateja GOMBOC, 1999: *Preproste besede: pisno in ustno sporazumevanje*. Nova Gorica: Grafika Soča.

Meta GROSMAN, 2004: *Zagovor branja: Bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Sophia.

Diane HEACOX, 2009: *Diferenciacija za uspeh vseh. Predlogi za uspešno delo z učenci različnih zmožnosti*. Ljubljana: Rokus Klett.

Sonja HUDEJ, 1994: *Šolske ure besediloslovja*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Jana KALIN, Milena VALENČIČ ZULJAN, Janez VOGRINC, 2011: *Udejanjanje načela individualizacije v vzgojno-izobraževalni praksi. Ali smo na pravi poti? Pedagoško-andragoški dnevi*. Ur. Klara Skubic Ermenc. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Metka KORDIGEL, 1990: Bralni razvoj, vrste branja in tipologija bralcev. *Otrok in knjiga* 29/30, 5–42.

– –, 1994: *Mladinska literatura, otroci in učitelji*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Metka ABERŠEK KORDIGEL, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. 14–69.

Boža KRAKAR VOGEL, 1991: *Skice za književno didaktiko*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja.)

– –, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: DZS. 5–69.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli.* Maribor: Slavistično društvo. 11–44.

Igor SAKSIDA, 2005: *Bralni izzivi mladinske književnosti*. Ljubljana: Izolit. (Izbrana poglavja.)

https://www.zrss.si/kupm2016/wp-content/uploads/persolja-kako-formativno-spremljatippt.pdf.

https://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf (123–143).

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti: – aplicirajo znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka in pouka književnosti; – se seznanijo z zgodovino jezikovnega pouka in pouka književnosti z novejšim razvojem ter trendi v jezikovni didaktiki; – spoznajo didaktično dokumentacijo za izvajanje jezikovnega pouka in književnega pouka ter razumejo pomen nenehnega posodabljanja in razvijanja šolskega kurikuluma (učnih načrtov, učnega gradiva); – uporabljajo učni načrt za pouk slovenščine v različnih tipih šol in učne načrte za izbirne obvezne predmete, ki jih lahko poučujejo učitelji slovenščine, ter ustrezne kataloge znanj; – premišljeno načrtujejo, izvajajo in vrednotijo učne priprave; – usposabljajo se za načine poučevanja, ki miselno aktivirajo učence in jih motivirajo za učenje slovenščine; – razumejo pomen ustrezno opremljene učilnice in kabineta za uspešno poučevanje jezika, zavedajo se vloge knjižnice; – usposabljajo se za samostojno pripravo osnovnih učil.	Students: – apply the knowledge from the option of general didactics, pedagogics and psychology to planning, implementing and evaluating language course and literature teaching; – get acquainted with the history of language teaching and literature teaching and with recent development and trends in linguistic didactics; – get acquainted with the didactic documentation for implementation of linguistic course and literature teaching and understand the meaning of continuing updating and developing of school curriculum (course syllabus, teaching materials); – they use the syllabus for the teaching of Slovene language in different types of schools and syllabus for obligatiry elective subjects which can be taught by teachers of Slovene, and appropriate catalogues of knowledge; – train for a thoughtful planning, implementing and evaluating of teaching plans; – train for ways of teaching which mentally activate students and motivate them for Slovene language learning; – understand the meaningo of appropriately equipped classroom and teacher's room for language teaching, they are aware of the role of the library; – train for independent preparation of basic teaching instruments.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študenti razvijajo: – sposobnost za načrtovanje, izvajanje in evalviranje posameznih elementov pouka slov. jezika in književnosti. – Usposobljenost v različnih motivacijskih strategijah za aktiviranje učencev. – Sposobnost motiviranja, ki spodbuja učenje slovenskega jezika in književnosti. – Sposobnost oblikovanja učnega okolja, v katerem poteka poučevanje in učenje slov. jezika in književnosti. – Sposobnost izdelave učnih gradiv in preprostih učnih ponazoril. – Sposobnost prilagajanja učnega načrta specifičnemu izobraževalnemu kontekstu in učnim potrebam ter zmožnostim učencev. – Usposobljenost za opravljanje učno-svetovalnega dela pri pouku slovenskega jezika in književnosti. – Sposobnost vrednotenja učnih gradiv in pripomočkov za jezikovni in književni pouk. – Sposobnost predvideti in uvajati nove izobraževalne potrebe v jezikovni in književni pouk v osnovni šoli. – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Sposobnost za reševanje konkretnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – Sposobnost za reševanje problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov. – Sposobnost učinkovitega komuniciranja s skupinami in posamezniki. – Spretnosti komuniciranja: ustno in pisno ter grafično izražanje.	Knowledge and understanding Students develop: – ability for planning, implementing and evaluating of elements of Slovene language and literature teaching; – skills in different motivation stategies and activating of students; – ability for creating an atmosphere which encourages learning of Slovene language; – ability to create learning environment for the teaching and learning of slovene language and literature; – ability for preparation of teaching materials and simple demonstration instruments; – ability for adjusting the syllabus to specific educational context and learning needs and abilities of pupils; – skills for performing teaching-conselling work in Slovene language and literature course; – ability to evaluate teaching materials and instruments for language and literature teaching; – ability to anticipate and introduce new educational needs in the language and literature teaching in primary school; – ability for reflection and evaluation of the results of proper work; – ability to solve concrete problems by using scientific methods and procedures. Transferable/Key Skills and other attributes: – bility to solve problems with the use of scientific methods and procedures; – ability for effective communication with groups and individuals; – communication skills: oral, written and graphic expressing;

– Sposobnost za samorefleksijo in vrednotenje rezultatov dela. – Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanja lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse-življenjskega učenja. Usposobljenost za uporabo IKT.	– ability of self reflection and evaluation of results of proper work; – students will be able to use the ability and skills of organization of work and communication, and work in group during their studies as well as in their professional work; – ability of a scientific approach and orientation towards solving of problems and responsible guidance of own professional development in the process of lifelong learning; – ability to use ICT.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– predavanja, – študija primera, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures, – case study, – project work, – participatory learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Seminarska naloga. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	 20 % 80 %	Seminar paper . Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

VERDONIK, Darinka, MAJHENIČ, Simona, ANTLOGA, Špela, MAJNINGER, Sandi, FERME, Marko, DOBROVOLJC, Kaja, PULKO, Simona, KRAJNC IVIČ, Mira, ULČNIK, Natalija. Učno e-okolje "Slovenščina na dlani" : izzivi in rešitve. V: FIŠER, Darja (ur.), ERJAVEC, Tomaž (ur.), PRETNAR ŽAGAR, Ajda (ur.). *Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika = Language technologies and digital humanities*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2021. Letn. 9, št. 1, str. 181-215, ilustr. Slovenščina 2.0, 1, 2021. ISBN 978-961-06-0500-3. ISSN 2335-2736. https://revije.ff.uni-lj.si/slovenscina2/article/view/9881/9558, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.4312/slo2.0.2021.1.181-215. [COBISS.SI-ID 69069315]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Govor in govorna komunikacija v učnih načrtih za osnovno šolo in gimnazijo ter v katalogih znanj. V: KRAJNC IVIČ, Mira (ur.). *Stanje in perspektive uporabe govornih virov v raziskavah govora*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 299-315. ISBN 978-961-286-882-6. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/898/1313/4337, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.4.2024.15, DOI: 20.500.12556/DKUM-89957. [COBISS.SI-ID 204579331]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARIS
projekt: J7-4642 Temeljne raziskave za razvoj govornih virov in tehnologij za slovenščino - Mezzanine; financer: ARIS

PULKO, Simona, KRANJEC, Eva. Odziv na besedilo in tvorjenje besedil : 8. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 213-236. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.7. [COBISS.SI-ID 37513987]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenskega jezika 2**
Course title:	**Slovene Language Didactics 2**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:

- Didaktična načela pouka jezika.
- Motivacija (tipi jezikovnih motivacij) in učenje jezika.
- Sporazumevalna zmožnost in razvijanje te. Razvijanje pragmatične zmožnosti, jezikovne zmožnosti, bralne zmožnosti, pravorečne, pravopisne zmožnosti ...
- Didaktična struktura pouka jezika (cilji in metode pouka jezika).
- Bralne učne strategije (tipi bralnih učnih strategij; kompleksne bralne učne strategije, pomen obvladovanja različnih vrst bralnih učnih strategij).
- Učni zapisi pri jezikovnem pouku (vloga dispozicije pri nastajanju učenčevega NUB, vrste dispozicij).
- Diferenciacija in individualizacija pri jezikovnem pouku.
- Personalizacija pri jezikovnem pouku.
- Možnosti zagotavljanja enakopravnega kakovostnega izobraževanja za učeče se v manj ugodnem jezikovnem položaju (inkluzivne prakse).
- Spodbujanje možnosti vseživljenjskega učenja.
- Medpredmetne povezave z drugimi šolskimi predmeti.

Content (Syllabus outline):

- Didactic principles of language learning.
- Motivation and language learning.
- Communication skill and ability to develop it.
- Didactical structure of language teaching (goals and methods of language teaching).
- Reading learning stategies.
- Learning notes in language course.
- Differenciation and individualization in language learning.
- Personalisation in language learning.
- Ensure inclusive and equitable quality education for disadvantaged young learners (inclusive practices).
- Promote lifelong learning oportunities for all.
- Crosscurriculum connections with other school subjects.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marja BEŠTER, M., Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika kržišnik, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marja BEŠTER, 1994/95: Funkcionalna (ne)pismenost v Sloveniji. *Jezik in slovstvo* 40/1–2, 5–24.

Tony BUZAN, 1980: *Delaj z glavo*, Ljubljana: Univerzum. (Izbrana poglavja.)

Tony BUZAN, Barry BUZAN, 2005: *Knjiga o miselnih vzorcih*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Izbrana poglavja.)

Ana GRADIŠAR, Sonja PEČJAK, 2015: *Bralne učne strategije*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo (Izbrana poglavja.)

Dragica HARAMIJA (ur.), Simona PULKO (ur.), 2021. *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška

fakulteta. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.6. (Izbrana poglavja.)

Tanja JELENKO, 2010: *Razvijanje sporazumevalne zmožnosti*, Maribor: Obzorja. (Izbrana poglavja.)

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli.* Maribor: Slavistično društvo. 44–68.

Simona PULKO, Melita ZEMLJAK JONTES, 2015: *Slovensko ali knjižno – kako je prav?* Maribor: Aristej. 11–48.

Simona PULKO (urednik), Melita ZEMLJAK JONTES (urednik). *Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. 371 str., ilustr. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 149. ISBN 978-961-286-670-9. https://d.cobiss.net/repository/si/files/131830275/111411/131830275-jak.jpeg. (Izbrana poglavja.)

Aleksandra ŠTIH, Blanka ERHATIČ KRALJ, 2007: *Z besedo na dan: poslušamo, govorimo, beremo in pišemo*, Maribor: Obzorja.

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti: – aplicirajo (uporabljajo in prenašajo) znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka; – spoznajo učni načrt za slovenščino in izbirne obvezne predmete, ki jih lahko poučujejo učitelji slovenščine ter ustrezne kataloge znanj; – seznanijo se z izbranimi oblikami in metodami poučevanja jezika ter se usposabljajo za njihovo izvajanje v skladu s funkcionalnimi in z izobraževalnimi cilji jezikovnega pouka ter jih kritično uporabljajo; – premišljeno načrtujejo, izvajajo in vrednotijo učne rezultate učenčevega in svojega dela; – usposabljajo se za organizacijo in izvedbo šolskih ekskurzij; – usposabljajo se za organizacijo različnih oblik dejavnosti učencev pri jezikovnem pouku in pri drugih izvenrazrednih in izvenšolskih oblikah jezikovnega izobraževanja; – usposabljajo se za koherentno obvladanje jezikovnega znanja, – razvijajo sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces.	Students: – apply (use and transfer) knowledge from the option of general didactics, pedagogy and psychology to planning, implementing and evaluating of language teaching; – get acquainted with the syllabus for Slovene language and the electiev subjects which the teachers of Slovene can teach, and with the appropriate knowledge catalogues; – get acquainted with the chosen forms and methods of language teaching and train for their implementation in accordance with functional and educational goals of language course and they critically use them; – they thoughtful plan, implementand evalueate results of the pupils and own work; – train for organization and implementation of school excursions; – train for organization of different forms of activities of students in language course and other forms of language learning outside the class and school; – train for a coherent competence of language knowledge, – ability to connect different kinds of knowledge from different options and for the application of it in the educational and schooling process.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentje pridobivajo: – Sposobnost za načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka. – Usposobljenost strokovnega delovanja v številnih poučevanjskih/učenjskih strategijah in prizadevanje za napredek in uspešnost učencev. – Sposobnost učinkovitega komuniciranja s skupinami in posamezniki.	The students acquire: – ability for planning, implementing and evaluating the language course; – ability for professional participation in numerous teaching/learning strategies and endeavours for the progress and succes of pupils; – ability for effective communicaton woth groups and individuals;

– Zmožnost prepoznati razlike med učenci in kompleksnost v procesu učenja. – Sposobnost ustvarjanja vzdušja, ki spodbuja učenje slovenskega jezika. – Sposobnost izboljševanja učnega okolja, v katerem poteka poučevanje in učenje slovenskega jezika. – Sposobnost izdelave učnih gradiv in preprostih učnih ponazoril in zmožnost prepoznati razlike med učenci in kompleksnosti v procesu učenja. – Usposobljenost za opravljanje učno-svetovalnega dela pri pouku slovenščine in predvideti nove izobraževalne potrebe v jezikovni pouk. – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Sposobnost za reševanje konkretnih izobraževalno-vzgojnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov.	– ability to recognize the differences among students and the complexity in the process of learning; – skills for individualization and differentiation of pupils' work in a group of pupils with different abilities; – ability to create an atmosphere which encourages learning of Slovene language; ability to improve the learning environment in which the proces of teaching and learning of Slovene langues takes place; – ability to prepare teaching materials and simple demonstation instruments and the ablility to recognize changes among students and complexity in the process of learning; – ability to perform teaching-counselling work in the language course and anticipate new educational needs for the language course. – ability to reflect on and evaluate the results of proper work; – ability to solve concrete educational problems by the use of scientific methods and procedures.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – Sposobnost za samorefleksijo in vrednotenje rezultatov dela. Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost ugotavljanja možnih povezav med vidiki predmetnega znanja in njihovo uporabo v vzgojnoizobraževalne namene. – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanje lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse življenjskega učenja. Usposobljenost za nove naloge delo zunaj razreda: na šoli in s socialnimi partnerji.	Transferable/Key Skills and other attributes: – Ability for selfreflection and evaluation of the results of work. The students will be able to use abilities and skills for organization of work and communication, and work in a group during their studies and in performing their profession. – Ability for finding possible connections among the aspects of subject knowledge and their use for educational purposes. – Ability of research approach and orientation towards solving of problems and responsible guidance of own professional development in the process of lifelong learning. Ability for new tasks outdside the class: in school and with social partners.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– predavanja, – mikropouk, – študija primera, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures, – micro-class, – case study, – project work, – participatory learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Seminarska naloga	30 %	Seminar paper
Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema	70 %	Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

VERDONIK, Darinka, MAJHENIČ, Simona, ANTLOGA, Špela, MAJNINGER, Sandi, FERME, Marko, DOBROVOLJC, Kaja, PULKO, Simona, KRAJNC IVIČ, Mira, ULČNIK, Natalija. E-learning environment "Slovenščina na dlani" : challenges and solutions. *Slovenščina 2.0 : empirične, aplikativne in interdisciplinarne raziskave*. 2021, letn. 9, št. 1, str. 181-215. ISSN 2335-2736. https://revije.ff.uni-lj.si/slovenscina2/article/view/9881, DOI: 10.4312/slo2.0.2021.1.181-215. [COBISS.SI-ID 69069315]

PULKO, Simona, HARAMIJA, Dragica. Medkulturnost in učenje neprvega jezika v vrtcu in nižjih razredih OŠ = Interculturality and teaching non-first language in kindergarten and in the first and second educational periods of primary school. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 3-28, tabele. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.1. [COBISS.SI-ID 71826691]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARRS

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Razvijanje jezikovnih kompetenc in medkulturne zmožnosti šolskih otrok = Encouraging pupils' language competences and intercultural competences. V: HARAMIJA,

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 135-170, ilustr., tabele. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.6. [COBISS.SI-ID 72070915]
projekt: OBJEM - Bralna pismenost in razvoj slovenščine (Ozaveščanje, Branje, Jezik, Evalvacija, Modeli), šifra projekta OP20.01462

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenskega jezika 3**
Course title:	**Slovene Language Didactics 3**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15	15				60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:

- Diferenciacija in individualizacija pouka jezika. Učenci s posebnimi učnimi potrebami pri jezikovnem pouku. Nadarjeni in pouk slovenskega jezika.
- Vrednotenje učnega procesa in učnih dosežkov učencev pri pouku slovenskega jezika.Utrjevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja.
- Slovenski jezik (delo z neumetnostnim besedilom) na NPZ v devetletni osnovni šoli. Slovenščina (jezikovni del) na maturi (tudi poklicni).
- Aplikativni pomen jezikovne izobrazbe za poklicno uspešnost in odgovorno državljanstvo.
- Kompetence učiteljev slovenskega jezika in razvijanje lastne profesionalnosti.
- Inštitucije, ki skrbijo za razvoj slovenskega jezika in jezikovne didaktike.

Content (Syllabus outline):

- Diferenciation and individualization of language teaching. Pupils with special learning needs in language course. The talented and the Slovene language course.
- Evaluation of the learning process and achievements in the Slovene language course. Revising, testing and evaluating of knowledge.
- Slovene language (work with non-fiction text) at NPZ in nine-year primary school. Slovene language (linguistic part) at matura examination (also professional).
- Aplicative meaning of linguistic education for professional success and responsible citizenship.
- Competences of teachers of Slovene language and developing own professionality.
- Institutions which are involved in the development of Slovene language and linguistic didactics.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Sonja HUDEJ, 1994: *Šolske ure besediloslovja*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport. (Izbrana poglavja.)

Tanja JELENKO, 2001: *Šolska ura s frazeologijo v neumetnostnih in umetnostnem besedilu.* Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Martina KRIŽAJ ORTAR, Marja BEŠTER, 1995/96: Prenova jezikovnega pouka pri predmetu slovenščina. *Jezik in slovstvo* 41/ 1–2, 5–15.

– –, 2003: Sodobni pouk slovenskega jezika v šolah Republike Slovenije. *Sodobni jezikovni položaj na Poljskem in v Sloveniji*. Opole: Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta. 481–495.

Katherine LUONGO ORANDO, 2008: *Drugačno preverjanje znanja: predlogi za avtentično sledenje napredka učencev*. Ljubljana: Rokus Klett.

Barica MARENTIČ POŽARNIK, 2000: Ocenjevanje učenja ali ocenjevanje za (uspešno) učenje? *Vzgoja in izobraževanje* 31/2–3, 4–9.

– –, 2008: *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli.* Maribor: Slavistično društvo. 69–229.

Simona PULKO, Melita ZEMLJAK JONTES, 2015: *Slovensko ali knjižno – kako je prav?* Maribor: Aristej. 91–131.

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

Študenti:
- aplicirajo znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka;
- usposabljajo se za premišljeno načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učnih rezultatov učenčevega in svojega dela;
- usposabljajo se za načine poučevanja, ki aktivirajo različno zmogljive učence in jih motivirajo za učenje jezika in prenos usvojenih znanj v vsakodnevno življenje (funkcionalnost znanja);
- razumejo pomen ustrezno izbranih učnih sredstev, učnih metod in učnih oblik za uspešno učenje in poučevanje jezika različno zmogljivih učencev;
- usposabljajo se za organizacijo različnih oblik dejavnosti učencev pri jezikovnem pouku in pri drugih izvenrazrednih in izvenšolskih oblikah jezikovnega izobraževanja;
- usposabljajo se za uporabo raznolikih učnih metod in oblik preverjanja ter ocenjevanja znanja;
- usposobijo se za oblikovanje kriterijev za ocenjevanje znanja;
- oblikujejo lik učitelja slovenskega jezika sodobne šole;
- usposabljajo se za koherentno obvladanje jezikovnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces.

Objectives and competences:

Students:
- apply knowledge from the option of general didactics, pedagogics and psychology to planning, implementing and evaluating of language teaching;
- train for thoughtful planning, implementing and evaluating of teaching results of the pupils and own work;
- train for ways of teaching which activate pupils with different abilities and motivate them for language learning and transfer of acquired knowledge into everyday life (functionality of knowledge);
- understand the importance of sucessfuly chosen teaching instruments, methods and forms for successful language teaching and learning of pupils with different abilities;
- train for the organization of different forms of pupils' activities in language learning and other forms of language education outside the class and the school;
- train for the use of various teaching methods and forms of testing and evaluation of knowledge;
- train for the formation of criteria for evaluation of knowledge;
- form the model of the contemporary Slovene language teacher;
- train for a coherent command of language, ability of connecting of knowledge from different options and the applications of in the educational process.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
– Sposobnost za načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka v srednji šoli (upoštevajoč različne tipe). – Usposobljenost v številnih poučevanjskih / učenjskih strategijah in prizadevanje za napredek in uspešnost učencev. – Usposobljenost za individualizacijo in diferenciacijo učnega dela z različno zmogljivimi učenci. – Sposobnost učinkovitega komuniciranja s skupinami in posamezniki. – Sposobnost ustvarjanja vzdušja, ki spodbuja učenje jezika. Sposobnost ocenjevanja učnih izidov in dosežkov učencev ter odzivanja na različne potrebe učencev. – Sposobnost izboljševanja učnega okolja, v katerem poteka poučevanje in učenje jezika. – Sposobnost izdelave učnih gradiv in učnih ponazoril. Sposobnost prilagajanja učnega načrta specifičnemu izobraževalnemu kontekstu in učnim potrebam ter zmožnostim učencev. – Zmožnost prepoznati razlike med učenci in kompleksnosti v procesu učenja. – Sposobnost vrednotenja učnih gradiv in pripomočkov za pouk jezika v srednji šoli. – Sposobnost predvideti in uvajati nove izobraževalne potrebe v pouk jezika v srednji šoli (upoštevajoč različne tipe SŠ). – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Sposobnost za reševanje konkretnih izobraževalno-vzgojnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov.	– Ability for planning, implementing and evaluating of language teaching in secondary school (considering different types); – skills in different teaching/learning strategies and endeavours for peogress and success of students; – skills for individualization and differentiation of pupils' work in a group of pupils with different abilities; – ability for effective communication with groups and individuals; – ability to create an atmosphere which encourages learning of Slovene language; ability to asses learning outcomes and achievements of students and to respond to different needs of students; – ability to improve the learning environment in which the proces of teaching and learning of Slovene langues takes place. – ability to prepare teaching materials and simple demonstation instruments; ability to adjust the curriculum to the specific educational context and learning needs and abilities of students; – ability to recognize the differences among students and the complexity in the process of learning; – ability to evaluate teaching materials and instruments for the language teaching in secondary school; – ability to anticipate and introduce new educational needs in the language teaching process in secondary school (considering different types of secondary schools); – ability to reflect on and evaluate the results of proper work; – ability to solve concrete educational problems by the use of scientific methods and procedures.
Prenesljive/ ključne spretnosti in drugi atributi:	Transferable/Key Skills and other attributes:

– Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost ugotavljanja možnih povezav med vidiki predmetnega znanja in njihovo uporabo v vzgojnoizobraževalne namene . – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanja lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse-življenjskega učenja. Usposobljenost za nove naloge delo zunaj razreda: na šoli in s socialnimi partnerji. – Usposobljenost za uporabo IKT v izobraževalnem procesu.	– Ability for selfreflection and evaluation of the results of work. – The students will be able to use abilities and skills for organization of work and communication, and work in a group during their studies and in performing their profession. – Ability for finding possible connections among the aspects of subject knowledge and their use for educational purposes. – Ability of research approach and orientation towards solving of problems and responsible guidance of own professional development in the process of lifelong learning. Ability for new tasks outdside the class: in school and with social partners. – Skills for using ICT in educational process.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– predavanja, – seminar, – seminarske vaje, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures, – seminar, – seminar exercises, – project work, – participatory learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Projekt. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	 20 % 80 %	Project. Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Možnost vključevanja gradnikov bralne pismenosti v vse predmete oz. na vsa predmetna področja = The possibility of integrating the building blocks of reading literacy into all subjects or subject areas. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. *Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti : [znanstvena monografija]*. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2022. Str. 159-173, ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. https://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_%20stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130660099]
projekt: OBJEM - Bralna pismenost in razvoj slovenščine (Ozaveščanje, Branje, Jezik, Evalvacija, Modeli), naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

PULKO, Simona, VALH LOPERT, Alenka. Slovene for gifted students : examples of good practice in primary school. V: HERZOG, Jerneja (ur.). *Giftedness in a variety of educational fields*. Hamburg: Dr. Kovač, 2021. Str. 287-316, tabele. Schriftenreihe Erziehung - Unterricht - Bildung, Bd. 198. ISBN 978-3-339-12194-3, ISBN 978-3-339-12195-0. ISSN 0945-487X. [COBISS.SI-ID 50381315]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Razvijanje jezikovnih kompetenc in medkulturne zmožnosti šolskih otrok = Encouraging pupils' language competences and intercultural competences. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 135-170, ilustr., tabele. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.6. [COBISS.SI-ID 72070915]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenske književnosti 2**
Course title:	**Slovene Literature Didactics 2**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15				120	5

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.
Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**

– Didaktična načela pouka književnosti. – Motivacija in učenje književnosti. Motivacija za doživetje literarnega besedila. Tipi motivacij. Enkratnost motivacij. – Branje, bralec, književnost. Branje kot duševna dejavnost. Literarno branje. Spodbujanje literarnega branja. Poglabljanje doživetja. – Didaktična struktura pouka književnosti (cilji in metode pouka književnosti). – Obravnava literature po modelu šolske interpretacije (delna ŠI, celovita ŠI). – Učni zapisi pri pouku književnosti. – Diferenciacija in individualizacija pouka književnosti. – Medpredmetne povezave z drugimi šolskimi predmeti.	– Didactic principles of literature learning. – Motivation and learning of literature. – Reading, reader, literature. – Didactical structure of language teaching (goals and methods of language teaching). – Work on literature according to the model of school interpretation. – Learning notes in literature teaching. – Differenciation and individualization in literature teaching. – Crosscurriculum connections with other school subjects.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Meta GROSMAN, 2006: *Razsežnosti branja*. Ljubljana: Karantanija. (Izbrana poglavja).

Diane HEACOX, 2009: *Diferenciacija za uspeh vseh. Predlogi za uspešno delo z učenci različnih zmožnosti*. Ljubljana: Rokus Klett. (Izbrana poglavja).

Jana KALIN, Milena VALENČIČ ZULJAN, Janez VOGRINC, 2011: *Udejanjanje načela individualizacije v vzgojno-izobraževalni praksi. Ali smo na pravi poti? Pedagoško-andragoški dnevi*. Ur. Klara Skubic Ermenc. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Metka KORDIGEL ABERŠEK, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja.)

Boža KRAKAR VOGEL, 1997: *Teme iz književne didaktike*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja).

– –, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja).

Sonja PEČJAK, Nataša BUCIK, Ana GRADIŠAR, 2006: *Bralna motivacija v šoli*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja).

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

Študenti:
- aplicirajo znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje pouka književnosti;
- spoznajo učni načrt za slovenščino (predvsem za pouk književnosti) in učne načrte za izbirne obvezne predmete, ki jih lahko poučujejo učitelji slovenščine, ter ustrezne kataloge znanj;
- seznanijo se z izbranimi oblikami in metodami poučevanja književnosti ter se usposabljajo za njihovo izvajanje v skladu s cilji pouka književnosti in jih kritično uporabljajo:
- premišljeno načrtujejo, izvajajo in vrednotijo učne rezultate učenčevega in svojega dela;
- usposabljajo se za organizacijo in izvedbo šolskih ekskurzij in projektnega dela;
- usposabljajo se za organizacijo različnih oblik dejavnosti učencev pri pouku književnosti in pri drugih izvenrazrednih in izvenšolskih oblikah izobraževanja/udejstvovanja na področju književnosti;
- usposabljajo se za koherentno obvladanje književnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno- izobraževalni proces.

Objectives and competences:

Students:
- apply knowledge from the option of general didactics, pedagogy and psychology to planning, implementing and evaluating of literature teaching;
- get acquainted with the syllabus for Slovene language (particularly literature) and the elective subjects which the teachers of Slovene can teach, and with the appropriate knowledge catalogues;
- get acquainted with the chosen forms and methods of literature teaching and train for their implementation in accordance with functional and educational goals of litearture teaching and they critically use them;
- theythoughtful plan, implement and evaluate results of the pupils and own work;
- train for organization and implementation of school excursions and project work;
- train for organization of different forms of activities of students in literature teachin and other forms of education outside the class and school;
- train for a coherent competence of knowledge on literature, ability to connect different kinds of knowledge from different options and for the application of it in the educational and schooling process.

Predvideni študijski rezultati:

Študentje pridobivajo:
- Sposobnost za načrtovanje, izvajanje in evalviranje pouka književnosti v osnovni šoli.
- Usposobljenost strokovnega delovanja v številnih poučevanjskih/učenjskih strategijah in prizadevanje za napredek in uspešnost učencev.
- Sposobnost učinkovitega komuniciranja s skupinami in posamezniki.

Intended learning outcomes:

The students acquire:
- ability for planning, implementing and evaluating the literature teaching in primary school;
- ability for professional participation in numerous teaching/learning strategies and endeavours for the progress and succes of pupils;
- ability for effective communicaton with groups and individuals;

– Zmožnost prepoznati razlike med učenci in kompleksnost v procesu učenja. – Usposobljenost za individualizacijo in diferenciacijo učnega dela z različno zmogljivimi učenci. – Sposobnost ustvarjanja vzdušja, ki spodbuja sprejemanje, razumevanje in vrednotenje književnosti. – Sposobnost izboljševanja učnega okolja, v katerem poteka poučevanje in učenje književnosti. – Sposobnost izdelave učnih gradiv in preprostih učnih ponazoril ter zmožnost prepoznati razlike med učenci in v kompleksnosti v procesu učenja. – Usposobljenost za opravljanje učno-svetovalnega dela pri pouku književnosti v osnovni šoli. – Sposobnost predvideti nove izobraževalne potrebe za pouk književnosti v osnovni šoli. – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Sposobnost za reševanje konkretnih izobraževalno-vzgojnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – Sposobnost za samorefleksijo in vrednotenje rezultatov dela. Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost ugotavljanja možnih povezav med vidiki predmetnega znanja in njihovo uporabo v vzgojno-izobraževalne namene. – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanja lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse-življenjskega učenja. Usposobljenost za nove	– ability to recognize the differences among students and the complexity in the process of learning; – skills for individualization and differentiation of pupils' work in a group of pupils with different abilities; – ability to create an atmosphere which encourages reception, understanding and evaluation of literature; – ability to improve the learning environment in which the proces of teaching and learning of literature takes place. – ability to prepare teaching materials and simple demonstation instruments and the ablility to recognize changes among students and complexity in the process of learning. – ability to perform teaching-counselling work in the teaching of literature – ability to anticipate new educational needs for the literature teaching. – ability to reflect on and evaluate the results of proper work; – ability to solve concrete educational problems by the use of scientific methods and procedures. Transferable/Key Skills and other attributes: – Ability for selfreflection and evaluation of the results of work. The students will be able to use abilities and skills for organization of work and communication, and work in a group during their studies and in performing their profession. – Ability for finding possible connections among the aspects of subject knowledge and their use for educational purposes. – Ability of research approach and orientation towards solving of problems and responsible guidance of own professional development in the process of lifelong learning. Ability for new tasks outdside the class: in school and with social partners.

naloge, za delo izven razreda, in sicer na šoli in s socialnimi partnerji.	

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– predavanja, – mikropouk, – študija primera, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures, – micro-class, – case study, – project work, – participatory learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Seminarska naloga. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	 30 % 70 %	Seminar paper. Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Možnost vzpostavljanja kulturnega konteksta ob izbranih književnih delih : primeri za štiri izbirne predmete slovanskih jezikov v osnovni šoli = Possibility of establishing a cultural context with selected literary works : examples for four elective subjects of slavic languages in primary school. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 217-243, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/698, DOI: 10.18690/um.ff.7.2022.13. [COBISS.SI-ID 116670723]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARRS

PULKO, Simona, KRANJEC, Eva. Odziv na besedilo in tvorjenje besedil : 8. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze:

Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 213-236. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.7. [COBISS.SI-ID 37513987]
projekt: OBJEM - Bralna pismenost in razvoj slovenščine (Ozaveščanje, Branje, Jezik, Evalvacija, Modeli), šifra projekta OP20.01462. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

PULKO, Simona, HARAMIJA, Dragica. Medkulturnost in učenje neprvega jezika v vrtcu in nižjih razredih OŠ = Interculturality and teaching non-first language in kindergarten and in the first and second educational periods of primary school. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 3-28, tabele. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.1. [COBISS.SI-ID 71826691]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenske književnosti 3**
Course title:	**Slovene Literature Didactics 3**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15				90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:	Simona Pulko

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:

- Diferenciacija in individualizacija pouka književnosti. Učenci s posebnimi učnimi potrebami pri pouku književnosti.
- Vrednotenje znanja književnosti. Utrjevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja. Tradicionalno in sodobno preverjanje pri pouku književnosti. Avtentične naloge. Avtentični testi. Delno in celostno preverjanje. Številčno in opisno ocenjevanje.
- Slovenščina (književnost/razčlemba UB) na NPZ v devetletni osnovni šoli.
- Književnost na maturi.
- Naloga esejskega tipa. Maturitetna naloga esejskega tipa. Razvoj in vrednotenje.
- Kompetence učiteljev književnosti in razvijanje lastne profesionalnosti.
- Inštitucije, ki skrbijo za razvoj književnosti in didaktike književnosti.

Content (Syllabus outline):

- Diferenciation and individualization of literature teaching. Pupils with special learning needs in literature teaching.
- Evaluation of knowledge on literature. Revising, testing and evaluating of knowledge.
- Traditional and contemporary testing of knowledge in literature teaching. Partical and holistic testing. Numerical and descriptive marking.
- Slovene (literature) at NPZ in nine-year primary school.
- Literature at matura examination.
- Essey type of assignment. Problem approach. Matura assignment of essey type. Development and evaluation.
- Competences of teachers of literature and developing own professionality.
- Institutions which are involved in the development of literature and literature didactics.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Darinka AMBROŽ, Boža KRAKAR VOGEL, Brane ŠIMENC, 2007: *Od spisa do eseja*. Ljubljana: DZS.

Milena GRMEK IVANUŠ, Marija KREČIČ JAVORNIK, Karmen KOLENC KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, 2007: Učitelji mentorji in visokošolski učitelji o kompetencah študentov-bodočih učiteljev. *Didactica Slovenica – pedagoška obzorja* 22/1–2. (Izbrana poglavja).

Meta GROSMAN, 2006: *Razsežnosti branja*. Ljubljana: Karantanija. (Izbrana poglavja).

Natalija KOMLJANC, 2010: *Didaktika ocenjevanja znanja*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja).

Boža KRAKAR VOGEL, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja.)

Katherine LUONGO ORANDO, 2008: *Drugačno preverjanje znanja: predlogi za avtentično sledenje napredka učencev*. Ljubljana: Rokus Klett.

Barica MARENTIČ POŽARNIK, 2000: Ocenjevanje učenja ali ocenjevanje za (uspešno) učenje? *Vzgoja in izobraževanje* 31/2–3, 4–9.

– –, 2008: *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja).

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti: – aplicirajo znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje pouka književnosti; – usposabljajo se za premišljeno načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učnih rezultatov dijakov in dijakinj ter svojega dela; – usposabljajo se za načine poučevanja, ki aktivirajo različno zmogljive dijakinje, dijake in jih motivirajo za učenje književnosti in prenos usvojenih znanj v vsakodnevno življenje; – razumejo pomen ustrezno izbranih učnih sredstev, učnih metod in učnih oblik za uspešno učenje književnosti različno zmogljivih dijakov in dijakinj; – usposabljajo se za organizacijo različnih oblik dejavnosti učencev pri pouku književnosti in pri drugih izven razrednih in izven šolskih oblikah izobraževanja na področju književnosti in to uporabijo v praksi; – uporabljajo raznolike učne metode in oblike preverjanja ter ocenjevanja znanja; – oblikujejo navodila za učence/dijake pred preverjanjem in nato ocenejvanjem ter kriterijev za preverjanje in nato ocenjevanje znanja (tudi opisnih); – oblikujejo lik učitelja književnosti sodobne šole; – usposabljajo se za koherentno obvladanje književnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces.	Students: – apply knowledge from the option of general didactics, pedagogics and psychology to planning, implementing and evaluating of literature teaching; – train for thoughtful planning, implementing and evaluating of teaching results of the pupils and own work; – train for ways of teaching which activate pupils with different abilities and motivate them for language learning and transfer of acquired knowledge into everyday life; – understand the importance of sucessfully chosen teaching instruments, methods and forms for successful literature teaching and learning of pupils with different abilities; – train for the organization of different forms of pupils' activities in literature teaching and other forms of education in literature outside the class and the school and use in praktice; – they use various teaching methods and forms of testing and evaluation of knowledge; – they forminstructions for pupils/students prior to testing and evaluating of knowledge and criteria for evaluation of knowledge (also descriptive); – form the model of the contemporary Slovene literature teacher; – train for a coherent command of knowledge on literature, ability of connecting of knowledge from different options and the applications of it the educational process.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
– Sposobnost za načrtovanje, izvajanje in evalviranje pouka književnosti v srednji šoli. – Usposobljenost v številnih poučevanjskih/ učenjskih strategijah in prizadevanje za napredek in uspešnost učencev. – Usposobljenost za individualizacijo in diferenciacijo učnega dela z različno zmogljivimi učenci. – Sposobnost učinkovitega komuniciranja s skupinami in posamezniki. – Sposobnost ustvarjanja vzdušja, ki spodbuja sprejemanje in razumevanje, tudi interpretiranje ter vrednotenje književnosti. Sposobnost ocenjevanja učnih dosežkov učencev ter odzivanja na različne potrebe učencev. – Sposobnost izboljševanja učnega okolja, v katerem poteka poučevanje in učenje književnosti. – Sposobnost izdelave učnih gradiv in preprostih učnih ponazoril. Sposobnost prilagajanja učnega načrta specifičnemu izobraževalnemu kontekstu in učnim potrebam ter zmožnostim učencev. – Zmožnost prepoznati razlike med učenci in kompleksnosti v procesu učenja. – Usposobljenost za opravljanje učno-svetovalnega dela pri pouku književnosti v srednji šoli. – Sposobnost vrednotenja učnih gradiv in pripomočkov za pouk književnosti v srednji šoli. – Sposobnost predvideti in uvajati nove izobraževalne potrebe v pouk književnosti v srednji šoli. – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Sposobnost za reševanje konkretnih izobraževalno-vzgojnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov.	– Ability for planning, implementing and evaluating of literature teaching in secondary school; – skills in different teaching/learning strategies and endeavours for progress and success of students; – skills for individualization and differentiation of pupils' work in a group of pupils with different abilities; – ability for effective communication with groups and individuals; – ability to create an atmosphere which encourages reception, understanding, also interpretation and evaluation of literature; – ability to asses learning achievements of students and to respond to different needs of students; – ability to improve the learning environment in which the proces of teaching and learning of literature takes place. – ability to prepare teaching materials and simple demonstation instruments; ability to adjust the curriculum to the specific educational context and learning needs and abilities of students; – ability to recognize the differences among students and the complexity in the process of learning; – ability to persofm teaching-counselling work in literature learning; – ability to evaluate teaching materials and instruments for the literature teaching in secondary school; – ability to anticipate and introduce new educational needs in the literature teaching process in secondary school; – ability to reflect on and evaluate the results of proper work; -ability to solve concrete educational problems by the use of scientific methods and procedures.

Prenesljive/ ključne spretnosti in drugi atributi: – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost ugotavljanja možnih povezav med vidiki predmetnega znanja in njihovo uporabo v vzgojno-izobraževalne namene. – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanja lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse-življenjskega učenja. Usposobljenost za nove naloge delo zunaj razreda: na šoli in s socialnimi partnerji. – Usposobljenost za uporabo IKT v izobraževalnem procesu.	Transferable/Key Skills and other attributes: – Ability for selfreflection and evaluation of the results of work; – The students will be able to use abilities and skills for organization of work and communication, and work in a group during their studies and in performing their profession. – Ability for finding possible connections among the aspects of subject knowledge and their use for educational purposes. – Ability of research approach and orientation towards solving of problems and responsible guidance of own professional development in the process of lifelong learning. Ability for new tasks outdside the class: in school and with social partners. – Skills for using ICT in educational process.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– predavanja, – seminar, – seminarske vaje, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures, – seminar, – seminar exercises, – project work, – participatory learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Projekt. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	 20 % 80 %	Project. Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Usvajanje slovenščine kot drugega ali tujega jezika v medkulturnem kontekstu na primeru izbranih izvorno slovenskih leposlovnih del. *Slavia Centralis*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 16, št. 2, str. 326-341. ISSN 1855-6302. https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/3467, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.18690/scn.16.2.326-341.2023. [COBISS.SI-ID 178714115]

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Vpliv informativne literature v izbranih elektronskih virih na razvoj gradnikov bralne pismenosti = The influence of informative literature in selected electronic sources on the development of components of reading literacy. V: ULČNIK, Natalija (ur.), ANTLOGA, Špela. *Slovenščina na dlani 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2021. Str. 137-153, ilustr. ISBN 978-961-286-521-4. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/615, DOI: 10.18690/978-961-286-521-4.8. [COBISS.SI-ID 79617283]

VERDONIK, Darinka, MAJHENIČ, Simona, ANTLOGA, Špela, MAJNINGER, Sandi, FERME, Marko, DOBROVOLJC, Kaja, PULKO, Simona, KRAJNC IVIČ, Mira, ULČNIK, Natalija. Uporaba jezikovnotehnoloških virov in postopkov pri razvoju učnega e-okolja Slovenščina na dlani. V: FIŠER, Darja (ur.), ERJAVEC, Tomaž (ur.). *Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika : zbornik konference : 24.- 25. september 2020, Ljubljana, Slovenija = Proceedings of the Conference on Language Technologies and Digital Humanities : September 24th - 25th 2020, Ljubljana, Slovenia*. 1st ed. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino: = Institute of Contemporary History, 2020. Str. 101-108. ISBN 978-961-7104-01-1. http://nl.ijs.si/jtdh20/pdf/JT-DH_2020_Verdonik-et-al_Uporaba-jezikovnotehnoloskih-virov-in-postopkov-pri-razvoju-ucnega-e-okolja-Slovenscina-na-dlani.pdf. [COBISS.SI-ID 32983811]

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Medkulturne teme pri pouku književnosti v osnovni šoli. V: ŠEKLI, Matej (ur.), REZONIČNIK, Lidija (ur.). *Slovenski jezik in književnost v srednjeevropskem prostoru : [Slovenski slavistični kongres, Gradec/Graz in Maribor, 1.-3. oktober, 8.-9. oktober 2020]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2020. Str. 365-375. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 30. ISBN 978-961-6715-34-8. ISSN 1408-3043. https://zdsds.si/wp-content/uploads/2020/11/SSK-2020-zbornik-2020_web_fin.pdf. [COBISS.SI-ID 37341443]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Družbeno jezikoslovje**
Course title:	**Sociolinguistics**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Branislava Vičar

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Jih ni.	None.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Opredelitev sociolingvistike, njen zgodovinski in teoretski kontekst, razvojni začetki in institucionalizacija sociolingvistike kot znanstvene discipline. 2. Dvojezičnost – večjezičnost – čezjezičnost: tradicionalno in dinamično pojmovanje dvojezičnosti; čezjezičnost in kodno preklapljanje; čezjezičnost kot pedagoška strategija. 3. Ohranjanje jezika in jezikovni transfer (jezikovni transfer v različnih skupnostih, izguba jezika in jezikovna smrt, ogroženi jezik, oživljanje jezika). 4. Sociolingvistika v dobi globalizacije: – globalna večjezičnost, svetovni jeziki in jezikovni sistemi; – Evropska zveza v sociolingvistični perspektivi; – ekolingvistika in globalizacija. 5. Jezik, spol in seksualnost: – modeli oz. valovi feminizma; – postmodernistično pojmovanje spola; – poststrukturalistični pristopi k jeziku, spolnim in seksualnim identitetam. 6. Jezik, kultura in interakcija: znakovni jezik in jezik gluhoslepih. Seminarji bodo vsako leto namenjeni izbrani sociolingvistični temi (npr. jezikovna politika, jezik in starost, jezik in družbeni razred, jezik in migracije, sociolingvistika globalizacije, kvirovsko jezikoslovje …).	1. Definition of sociolinguistics, its historical and theoretical context, developmental beginnings and institutionalization of sociolinguistics as a scientific discipline. 2. Bilingualism - multilingualism – translanguaging: traditional and dynamic view on bilingualism; translanguaging and code-switching; translanguagung as pedagogy. 3. Language maintenance and language shift (language shift in different communities, language loss and language death, endangered language, language revival). 4. Sociolinguistics in the age of globalization: – global multilingualism, world languages and language systems; – The European Union in a sociolinguistic perspective; – eco-linguistics and globalization. 5. Language, gender and sexuality: – models of feminism; – postmodernist conception of gender; – poststructuralist approaches to language, gender and sexual identities. 6. Language, culture and interaction: sign language and the language in people with deafblindness. Each year, the seminars will focus on a selected sociolinguistic topic (e.g. language policy, language and age, language and social class, language and migration, sociolinguistics of globalization, queer linguistics…).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura:

Maja BITENC, Marko STABEJ in Andrejka ŽEJN (ur)., 2021: *Sociolingvistično iskrenje*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Dostopno na: https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/book/259.

Nikolas COUPLAND in Adam JAWORSKI, 2009: *The New Sociolinguistics Reader*. London: Palgrave.

Ofelia GARCIA in Li WEI, 2014: *Translanguaging: Language, Bilingualism and Education*. New York: Palgrave Macmillan.

Matejka GRGIČ, 2016: *Jezik: sistem, sredstvo, simbol: identiteta in ideologija med Slovenci v Italiji*. Trst: SLORI.

Janet HOLMES in Nick WILSON, 2017: *An Introduction to Sociolinguistics*. 5. izdaja. London in New York: Routledge.

Revije:
Journal of Sociolinguistics. Dostop: http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1467-9841.

Discourse & Society. Dostop: https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/journal/discourse-society#description.

Language in Society. Dostop: https://www.cambridge.org/core/journals/language-in-society.

Izbrani prispevki s sociolingvistično tematiko v slovenskem znanstvenem tisku.

Literatura za delo v seminarju, ki se vsako leto prilagaja temi seminarja.

Cilji in kompetence:

Študentke_i:
– razumejo jezik kot dinamični proces, ki je vpet v specifične družbene okoliščine in kontekste;
– spoznajo koncept čezjezičnosti v razmerju do večjezičnosti ter z njim povezan integrativni, dinamični in asimetrični vidik komunikacijske kompetence;
– povečajo zavest o medsebojni povezanosti in součinkovanju jezika in družbenih procesov;
– se seznanijo z glavnimi teoretskimi temami, ki usmerjajo sociolingvistično raziskovanje na makro- in mikronivoju;
– se seznanijo s sodobnimi pristopi v sociolongvistiki, kot je kvirovsko jezikoslovje;
– ozavestijo razmerje med sociolingvističnimi spremenljivkami in identitetnimi kategorijami;

Objectives and competences:

Students:
– understand language as a dynamic process embedded in specific social circumstances and contexts;
– get acquainted with the concept of translanguaging in relation to multilingualism and the related integrative, dynamic and asymmetric aspect of communication competence;
– increase awareness of the interconnectedness and interaction of language and social processes;
– get acquainted with the main theoretical topics that guide sociolinguistic research at the macro and micro level;
– get acquainted with modern approaches in sociolinguistics, such as queer linguistics;

– izpopolnijo analitične spretnosti.	– raise awareness of the relationship between sociolinguistic variables and identity categories; – hone analytic skills.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentke_i naj bi bili zmožni: – razlikovati med strukturalističnim in poststrukturalističnim pojmovanjem jezika; – oblikovati metajezikovno zavest; – pojasniti vlogo jezika v družbenih procesih; – prepoznati, opisati ter pojasniti spremembe in variacije jezikovnih vzorcev v specfičnih družbenih kontekstih in okoliščinah; – kritično reflektirati normativne predpostavke v konstrukciji identitetnih kategorij; – aplicirati relevantne sociolingvistične teorije v preučevanju različnih jezikovnih situacij; – povezati predstavljeno gradivo z gradivom in koncepti, predstavljenimi na predavanjih in v seminarjih; – pojasniti, kako se ključni koncepti predstavljenega članka/filma uresničujejo v drugih kontekstih; – kritično reflektirati vprašanja, ki jih odpirata literatura in videogradivo, obravnavano v seminarjih.	Students should be able to: – distinguish between structuralist and poststructuralist conceptions of language; – build a metalinguistic awareness; – explain the role of language in social processes; – identify, describe and explain changes and variations in language patterns in specific social contexts and circumstances; – critically reflect on normative assumptions in the construction of identity categories; – apply relevant sociolinguistic theories in the study of different language situations; – to point out connections between the prior reading and the other course reading and concepts; – explain how key concepts from the presented article / film play out in other contexts; – critically reflect on the issues that literature and films discussed in seminars provide.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, skupinske diskusije, delo z avdio- in videogradivom, konverzacijska analiza, praktične vaje in aktivnosti. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussion, audio and video, conversation analysis, practical exercises and activities. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Sodelovanje pri pedagoškem procesu. Seminarska naloga. Ustni izpit.	10 % 30 % 60 %	In-class participation. Seminar paper. Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

VIČAR, Branka. Seksistični grafiti in njihova preoblikovanja. V: ŽBOGAR, Alenka (ur.). *Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : 57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture : 5.-16. 7. 2021*, (Zbirka Seminar slovenskega jezika, literature in kulture. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 2021, str. 29–36, ilustr. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2021/06/57-SSJLK_Vic%CC%8Car.pdf, doi: 10.4312/SSJLK.57.29-36. [COBISS.SI-ID 67487491]

VIČAR, Branka. Kvirovsko jezikoslovje v kontekstu poststrukturalističnih jezikoslovnih pristopov = Queer linguistics in the context of poststructuralist approaches to linguistics. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 5*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 221-237. ISBN 978-961-286-854-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/871/1258/4033, DOI: 10.18690/um.ff.2.2024.12. [COBISS.SI-ID 210893315]

KERN, Boris, VIČAR, Branka. Fostering social responsibility through gender-inclusive language in Slovenian. Filozofski vestnik. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 45, št. 2, str. 187-204. ISSN 0353-4510. https://ojs.zrc-sazu.si/filozofski-vestnik/article/view/14193/12317, DOI: 10.3986/fv.45.2.09. [COBISS.SI-ID 222744579]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Ekokritika in ekofeminizem**
Course title:	**Eco-Criticism and Eco-Feminism**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:	Jožica Čeh Steger

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Jih ni.	No prerequisites.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predavanja želijo predstaviti: − nastanek in razvoj ekokritike ter ekofeminizma, − raziskovalna področja ekokritike (različni koncepti in predstavitve narave, ekološke teme, podobe narave, divjina, urbani prostori, vrednostni pogledi na naravo (antropocentrizem, biocentrizem idr.)), – vlogo narave v različnih literarnih smereh, – odnose človek/narava, kultura/narava, človek/žival, – literarne vrste in žanre o naravi (npr. poezija narave, idila, potopis), njihovo mesto v literarnem kanonu idr., − objektivistično in konstruktivistično razumevanje narave, simbolne konstrukte narave, − vrste ekofeminizma (socialni, kulturni idr.), − strereotipne podobe ženske in narave, − ekološko funkcijo književnosti. Seminarske vaje so namenjene ekokritiški analizi izbranih besedil iz slovenske književnosti	Lectures wish to present: − the emergence and development of eco-criticism and eco-feminism, − research areas eco-criticism (different concepts and the presentation of nature, environmental themes, images of nature, the wild, urban spaces, evaluation and appreciation of nature (anthropocentrism, biocentrism, etc.), – the role of nature in different literary currents, – the relationships man/nature, culture/nature, man/animal, – types and genres on nature (e.g. the poetry of nature, the Idyll, the travelogue), their place in literary canon etc., − an objectivist and constructivist understanding of nature, of the symbolic construct of nature, − types of eco-feminism (social, cultural, etc.), − stereotypical images of women and nature, − environmental function of literature. The coursework is intended for eco-critical analysis of selected texts from Slovenian literature.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jožica ČEH STEGER, 2015: *Ekokritika in literarne upodobitve narave*. Maribor: Litera.

Jožica ČEH STEGER, 2012: Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija* 60/2, 199−212.

Catrin GERSDORF, Sylvia MAYER (ur.), 2005: *Natur – Kultur – Text. Beiträge zu Ökologie und Literaturwissenschaft*. Heidelberg.

Mirela HOLY, 2007: *Mitski aspekti ekofeminizma*. Zagreb: TIMpress.

Jelka KERNEV ŠTRAJN, 2007: O možnosti ekokritiškega pogleda na tematizacijo »nečloveške subjektivnosti« v literaturi. *Primerjalna književnost* 3071, 39−54.

Hubert ZAPF (ur.), 2016: *Handbook of Ecocriticism and Cultural Ecology*. De Gruyter.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
1. Študenti spoznajo: – ekokritiko in ekofeminizem kot čezdisciplinarni področji literarne vede, – različna predmetna področja ekokritike in ekofeminizma, – ekološko funkcijo književnosti, – metodološki aparat za ekokritiško analizo književnega dela. 2. Študenti se usposobijo za ekokritiško analizo književnega dela.	1. Students learn: – eco-criticism and eco-feminism as interdisciplinary areas of literary studies, – different options of eco-criticism and eco-feminism, – the environmental function of literature, – the methodological apparatus for the eco-critical analysis of a literary work. 2. Students are trained for eco-critical analysis of a literary work.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: 1. Študenti poznajo: – ekokritiko in ekofeminizem kot čezdisciplinarni področji literarne vede, – različna predmetna področja ekokritike in ekofeminizma, – ekološko funkcijo književnosti, – metodološki aparat za ekokritiško analizo književnega dela. 2. Študenti znajo analizirati književna dela z vidika ekokritike in ekofeminizma.	Knowledge and understanding: 1. Students are familiar with: – eco-criticism and eco-feminism as interdisciplinary areas of literary studies, – various options of eco-criticism and eco-feminism, – the environmental function of literature, – the methodological apparatus for eco-critical analysis of a literary work. 2. Students are able to analyse literary works from the point of view of eco-criticism and eco-feminism.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja. Analiza in interpretacija besedil. Metoda razlage, diskusije, študije primera. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures. Analysis and interpretation of texts. Method explanation, discussion, study of an example. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit.	80 %	Oral exam.
Sprotne naloge.	20 %	Coursework.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. Književnost kot kulturna ekologija na primeru Geistrovega romana Risarica. *Slavistična revija : časopis za jezikoslovje in literarne vede*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr./jun. 2021, letn. 69, št. 2, str. 211-224. https://srl.si/ojs/srl/article/view/3931. [COBISS.SI-ID 69523203].

ČEH STEGER, Jožica. Roman o podnebnih spremembah med znanstveno fantastiko in realnimi izkušnjami. *Jezik in slovstvo*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 69, št. 1/2, str. 151-163. ISSN 0021-6933. Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.4312/jis.69.1-2.151-163, DOI: 20.500.12556/DKUM-89335-e0eec4be-3161-f870-3b80-0328c7764f6a. [COBISS.SI-ID 191444483],

ČEH STEGER, Jožica. Kosovelove pjesme u prozi i odnos prema prirodi. V: ĐURĐEVIĆ, Goran (ur.), LEVANAT-PERIČIĆ, Miranda (ur.), MARJANIĆ, Suzana (ur.). *Ekokritika : između prirode i kulture*. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2024. Zv. 2, str. 325-345. ISBN 978-953-331-389-4, ISBN 978-953-331-473-0, ISBN 978-953-331-476-1. [COBISS.SI-ID 208922883]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Sodobne oblike komuniciranja**
Course title:	**Modern Ways of Communicating**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Melita Zemljak Jontes

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial: slovenščina/Slovene

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
– Komunikacija : sporazumevanje : sporočanje. – Sporazumevalna zmožnost. – Komuniciranje (s poudarkom na šolski praksi, v učnem procesu, na spremembah vloge učitelja in učečega se; tudi na različnih strokovnih področjih s poudarkom na uradnem komuniciranju, npr. v prijavi na razpis ali za projekt, s strankami pri lektoriranju ali založniškem delu). – Vrste komuniciranja (uradno : neuradno, pisno : govorno, klasično : elektronsko, sinhrono : asinhrono idr.). – Umestitev elektronske komunikacije med komunikacijske vrste. Opredelitev pojma. – E-izobraževanje. – E-besedilne vrste (s poudarkom na šolski praksi, tudi na različnih drugih področjih strokovnega dela). – Komunikacijska e-orodja (za učitelja in učeče se, tudi za lektorja, prevajalca, založnika idr.). – E-viri in njihova uporabnost. – (E-)komuniciranje in bonton. – (E-)komuniciranje in varnost. – Pravopisna in slovnična ustreznost besedil v sodobnih oblikah komuniciranja. – Delo s konkretnimi besedili sodobnih oblik komuniciranja in z zanje primernimi orodji.	– Communication : agreed (successful, two-way) communication : one-way communication. – Communication competence. – Communication (with the emphasis on school practice, in the teaching process, on teacher-student role changes; also on variety of professional options with the emphasis on formal communication, e. g. in application for a project, with clients in proofreading or publishing work). – Types of communication (formal : informal, written: spoken, on paper : electronic, synchronous: asynchronous etc.). – Electronic communication as a type of communication. Defining the term *electronic communication*. – E-education. – E-texts types (with the emphasis on school practice, also on variety of professional options). – E-tools for communication (for teachers, pupils/students, proofreaders, translators, publishers etc.). – E-sources and their usability. – E-) communication and etiquette. – (E-) communication and security. – Orthographic and grammatical relevance of texts in modern types of communication. – Working on the examples of texts for modern ways of communicating and with adecqate tools for its use.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Peter JURGEC, 2006: *Organizirana skrb za govorno kulturo v slovenskih elektronskih medijih*. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Dostopno na: analize/slovenski_jezik/organizirana_skrb_za_govorno_kulturo/Organizirana_skrb_za_slovenski_jezik.pdf.

Simona KRANJC, 2003: Jezik v elektronskih medijih. *Slovenski knjižni jezik – aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje*. Ur. Ada Vidovič Muha. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. (Obdobja, 20). 435–446.

Mija MICHELIZZA, 2015: *Spletna besedila in jezik na spletu*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

– –, 2014: *Slovenščina v elektronskih medijih*. Dostopno na: http://www.razpotja.si/slovenscina-v-elektronskih-medijih/.

Mojca NIDORFER ŠIŠKOVIČ, 2009: Žanrski pristop k analizi poslovnih e-sporočil. *Infrastruktura slovenščine in slovenistike*. Ur. Marko Stabej. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. (Obdobja, 28). 271–277.

Simona PULKO, Melita ZEMLJAK JONTES, 2011: E-slovenščina – izziv za učitelja in dijaka. *Slavistika v regijah – Maribor*. Ur. Boža Krakar Vogel. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 22). 145–150.

Jasna SUHADOLC, 2007: *Nove priložnosti e-komuniciranja*. Ljubljana: GV Založba.

Janez STREHOVEC, 2006: Novomedijsko besedilo: od hiperteksta k postliterarnim in hibridnim besedilnim oblikam. Jezik in slovstvo 51/6, 3–24.

Slovensko izobraževalno omrežje (SIO): https://sio.si/ (aktualne vsebine).

Splet izobraževanja in raziskovanja z IKT (SIRIKT): https://www.sirikt.si/ (aktualne vsebine).

EDU*vision*, mednarodna konferenca: http://www.eduvision.si/ (aktualne vsebine).

Zavod RS za šolstvo: https://www.zrss.si/ (aktualne vsebine).

Ministrstvo za kulturo: http://www.mk.gov.si/ (aktualne vsebine).

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: http://www.mizs.gov.si/ (aktualne vsebine).

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentje podrobno (s)poznajo teorijo komunikacije, usvojijo in/ali utrdijo védenje o njenih vrstah ter oblikah, umestijo elektronsko komunikacijo med komunikacijske vrste, usvojijo in nadgradijo znanja o e-izobraževanju, o rabi e-orodij in e-virov, o varnosti tovrstne rabe. Spoznajo	Students know in detail the theory of communication, adopt and/or consolidate knowledge about its types and forms, place electronic communication between communication types, adopt and upgrade knowledge about e-learning, the use of e-tools and e-sources, about the safety of such use. They learn about the methods of analysing (e-) materials, and they themselves

načine analiziranja (e-)gradiv in jih tudi sami pravopisno ter slovnično uzavestijo.	become aware of them both ortograpically and grammatically.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študentje prepoznajo in znajo uporabiti usvojena védenja o komunikaciji, vrstah in oblikah komuniciranja s poudarkom na sodobnih oblikah komuniciranja. Usposobljeni so za pisanje/govorjenje ter analiziranje in vrednotenje sodobnih vrst besedil, za smotrno uporabo e-orodij in e-virov ter varnosti tovrstne rabe s poudarkom na šolski praksi. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študentje znajo pridobljena znanja premišljeno uporabiti na drugih strokovnih področjih.	Knowledge and Understanding: Students understand and are able to use the acquired knowledge of communication, types and ways of communication, with the emphasis on modern ways of communication. They are qualified for writing/speaking and analyzing and evaluating modern types of texts, for the efficient use of e-tools and e-sources, and for the safety of such use with focus on school practice. Transferable/Key Skills and other attributes: Students know how to use the acquired knowledge in a variety of other areas of expertise.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanje, seminarske vaje, delavnice, skupinsko delo, individualno delo, delo v spletni učilnici, delo doma. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, seminar paper exercise, workshops, team work, individual work, work in a virtual classroom, homework. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Sprotne naloge. Seminarska naloga. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema*.	20 % 30 % 50 %	Coursework. Seminar paper. Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Govor in govorna komunikacija v učnih načrtih za osnovno šolo in gimnazijo ter v katalogih znanj. V: KRAJNC IVIČ, Mira (ur.). *Stanje in perspektive uporabe govornih virov v raziskavah govora*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 299-315. ISBN 978-961-286-882-6. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/898/1313/4337, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.4.2024.15, DOI: 20.500.12556/DKUM-89957. [COBISS.SI-ID 204579331]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARIS
projekt: J7-4642 Temeljne raziskave za razvoj govornih virov in tehnologij za slovenščino - Mezzanine; financer: ARIS

VALH LOPERT, Alenka, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2021: O kolikosti in kakovosti naglašenih samoglasnikov v kultiviranem govoru Maribora in narečjih, ki so vplivala na nastanek mariborske mestne govorice, ter nekaterih drugih narečnih govorih. V: MIRTIČ, Tanja (ur.), SNOJ, Marko (ur.). *1. slovenski pravorečni posvet*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2021. 226−244. Razprave, 25. ISBN 978-961-268-077-0. https://www.sazu.si/uploads/files/publikacije21/Rared2RAZPRAVE.pdf. [COBISS.SI-ID 71409155]

KRAJNC IVIČ, Mira, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2022: Pristopi k celostni obravnavi besedil = Approaches to the holistic treatment of texts. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. *Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti [znanstvena monografija]*. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. 174−204, ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. http://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130564867]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Evropske smernice za jezikovno izobraževanje**
Course title:	**European Guidelines for Language Education**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Marko Jesenšek

Jeziki /	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
– temeljni pojmi: J1, J2, JT, domači/tuji govorec; vmesni jezik; enojezičnost, dvojezičnost, večjezičnost; jezikovno zavedanje in toleranca; – modeli jezikovne zmožnosti; pomen medkulturne komunikacije; – jezikovna in družbena raznolikost v večkulturni družbi; – pomen družbene kohezije/integracije; večinski in manjšinski jeziki; – slovenščina kot manj razširjeni jezik: zavedanje pomena polne funkcionalnosti jezika; – smernice v evropski jezikovni politiki na področju jezikov: evropske institucije; – orodja za opis ravni jezikovnega znanja: jezikovna mapa (portfolio), sporazumevalni prag, skupni evropski referenčni okvir za jezike; – uresničevanje evropskih smernic v Sloveniji; – pristopi k jezikovnemu izobraževanju: zgodnje učenje jezikov, »evropski razredi«, razvoj jezikov za posebne (poklicne, akademske) potrebe – praksa v Sloveniji.	– basic concepts: J1, J2, JT, native/foreign speaker; intermediate language; singlelingualism, bilingualism, multilingualism; linguistic awareness and tolerance – language capability models; significance of intercultural communication – linguistic and social diversity in multicultural society – meaning of social cohesion/integration; majority and minority languages – Slovene language as the less spread: awareness of significance of the full language functionality – guidelines in European Language policy in option of languages: European Institutions – tools for description of the language levels: language folder (portfolio), communication threshold, Common European framework of reference for languages – realization of European guidelines in Slovenia – approaches to language education: early language learning, »European classes«, language development for special (professional, academic) needs – Slovenian experience

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jean-Claude BEACCO, Michael BYRAM, 2003: *From Linguistic Diversity to Plurilingual Education: Guide for the Development of Language Education Policies in Europe.* Strasbourg: Language Policy Division, Council of Europe.

Michael BYRAM, Bella GRIBKOVA, Hugh STARKEY, 2002: *Developing the Intercultural Dimension in Language Teaching. A Practical Introduction for Teachers*. Strasbourg: Council of Europe.

Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessing. Cambridge University Press 2001. (Ko bo v slovenščini, slovenska verzija.)

Ina FERBEŽAR, 1999: Merjenje in merljivost v jeziku. *Slavistična revija* 47/4, 417–436.

Ina FERBEŽAR idr., 2004: *Sporazumevalni prag za slovenščino*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik.

Marko JESENŠEK, 2016: *Slovenski jezik v visokem šolstvu, literaturi in kulturi*. Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta. (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 117).

Izbrani aktualni članki glede na obravnavane teme.

Cilji in kompetence:

– seznanjanje s temeljnimi pojmi, kot so prvi jezik, drugi jezik, tuji jezik, domači/tuji govorec, enojezičnost : večjezičnost; enokulturnost : večkulturnost; manjšinski : večinski jeziki;
– poznavanje modelov jezikovne zmožnosti in zavedanje pomena medkulturne komunikacije;
– seznanjanje z evropskimi smernicami v načrtovanju jezikovnega izobraževanja in z evropskimi institucijami, ki določajo te smernice;
– poznavanje različnih pristopov k jezikovnemu pouku v Sloveniji;
– razumevanje pojma jezik z manj številnimi govorci in zavedanje pomena polne funkcionalnosti jezika (slovenščine);
– poznavanje orodij za opis ravni jezikovnega znanja v EU in Sloveniji.

Objectives and competences:

– Introducing basic concepts such as first language, second language, foreign language, native/foreign speaker, monolingualism: multilingualism; monoculturality: multiculturality; minority, majority languages;
– learning language capability models and getting aware of intercultural communication significance;
– introducing to European guidelines in planning language education and to European institutions which determine these guidelines;
– introducing various approaches to language teaching in Slovenia;
– understanding the concept of the language with fewer speakers and awareness of the significance of the full language functionality (Slovene);
– knowing the tools for description of language levels knowledge in EU and in Slovenia.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
– študenti razumejo in znajo uporabiti temeljne pojme, kot so prvi jezik, drugi jezik, tuji jezik, domači/tuji govorec, enojezičnost : večjezičnost; enokulturnost : večkulturnost; manjšinski : večinski jeziki;
– poznajo modele jezikovne zmožnosti in se zavedajo pomena medkulturne komunikacije;
– poznajo evropske smernice v načrtovanju jezikovnega izobraževanja in evropske (in slovenske) institucije, ki določajo te smernice;
– poznajo različne pristope k jezikovnemu pouku v Sloveniji in jih znajo analizirati;

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
– students understand and are able to apply basic concepts such as first language, second language, foreign language, native/foreign speaker, monolinguality: multilingualism; monoculturality: multiculturality; minority : majority languages
– know language capability models and are aware of intercultural communication significance;
– are acquainted with the European guidelines on planning language education and with European (and Slovene) institutions which determine these guidelines;
– are acquainted with various approaches to language teaching in Slovenia and are capable of analyzing them;

– razumejo pojem jezika z manj številnimi govorci in se zavedajo pomena polne funkcionalnosti jezika (slovenščine); – poznajo in znajo uporabiti dokumente za opis ravni jezikovnega znanja v EU in Sloveniji. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti lahko primerjajo jezikovnopolitične smernice v jezikovnem izobraževanju, presojajo njihovo uresničevanje v praksi in jih nadgrajujejo.	– understand the concept of language with less numerousspeakers and are aware of the significance of the full language functionality (Slovene); – they are acquainted with and are capable of using documents for description of levels of language knowledge in EU and in Slovenia. Transferable/Key Skills and other attributes: Students are able to compare language policy guidelines in language education, asses their implementation and upgrade them.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Pisni izpit.	100 %	Written exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Marko JESENŠEK, 2024: "Gospe in gospodje, lepo je biti Slovenec!". V: Marija Stanonik (ur.), Peter Štih (ur.), *Franc Saleški Finžgar (1871–1962): župnik, pisatelj, akademik*. Celje: Društvo Mohorjeva družba; Celjska Mohorjeva družba, str. 193–217.

Marko JESENŠEK, 2024: Marko. Oblikovanje enotne slovenske knjižne norme. V: Jožica Jožef-Beg (ur.), *Jezik in književnost v spreminjanju.* (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 34). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, str. 63-78.

Marko JESENŠEK, 2024: *Poglavja o različicah slovenskega jezika* (Zora, 155). Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. 496 str. DOI: 10.18690/um.ff.6.2024.

Marko JESENŠEK, 2024: *Imenitnost slovenskega jezika* (Zora, 157). Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. 330 str. Zora, 157. DOI: 10.18690/um.ff.8.2024.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Evropski literarni kanon**
Course title:	**European Literary Canon**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Varja Balžalorsky Antić

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lecture:	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
75-% prisotnost in aktivno sodelovanje na predavanjih in vajah.	75% attendance and active participation in lectures and tutorials.

Vsebina:	Contents (Syllabus outline):
Predmet se ukvarja z literarnim kanonom v okviru evropske književnosti. V uvodnem teoretičnem sklopu predstavi zgodovino pojma literarni kanon ter kanonizacijske mehanizme, ki so odločali o kanoničnem statusu nekega dela ali avtorice_ja v določeni kulturni skupnosti. Med sodobnimi teorijami kanona je posebej izpostavljena tista, ki pojem obravnava v okviru teorije literarnega sistema, posebna pozornost pa je posvečena tudi pojmu revidiranja kanonov s strani manjšinskih skupin (npr. pisanja žensk v zgodovini evropske književnosti). Osrednji sklop predavanj je razdeljen na dva dela; na eni strani obravnava uveljavljeni »trdi« kanon del, ki ga tvorijo predvsem dela pisateljev, na drugi pa na podlagi pojma »ženskega kanona v senci« obravnava dela avtoric, ki so bila v zadnjih desetletjih izvlečena iz pozabe in so se uvrstila v novo pisani kanon, ki enakovredno vrednoti žensko avtorstvo. Podrobneje obravnavamo izbor del od antike dalje (npr. Homer, Sapfo, Dante, Labe, Cervantes, Navarska, Shakespeare, Goethe, Austen, Dostojevski, Joyce, Woolf idr.). Predstavljene so različne analize in interpretacije izbranih literarnih del, pri čemer je posebej upoštevana zgodovina njihove recepcije, obravnavan pa je tudi horizont pričakovanj sodobnega_e bralca_ke. Izbrana dela so proučena tudi v okviru koncepta medbesedilnosti, s čimer se izriše panoramski pregled medbesedilnih povezav med kanoničnimi deli evropske književnosti.	The course deals with the literary canon in the context of European literature. In an introductory theoretical section, it deals with the history of the notion of the literary canon and the canonising mechanisms that determined whether a work or an author was considered canonical in a given cultural community. Among contemporary theories of the canon, special attention is given to those that consider the concept within the framework of literary systems theory, and special attention is also paid to the notion of the revision of canons by minority groups (e.g. women's writing in the history of European literature). The main body of the lectures is divided into two parts; on the one hand, it deals with the established "hard" canon of works, which consists mainly of works by men writers, and on the other hand, based on the notion of a "women canon in the shadow", it deals with the works of women authors who have been brought out of obscurity in recent decades and have been included in a newly written canon that treats and values women authorship on an equal footing with men authorship. The selection of works from antiquity onwards (e.g. Homer, Sappho, Dante, Labe, Cervantes, Marguerite de Navarre, Shakespeare, Goethe, Austen, Dostoyevsky, Joyce, Woolf, etc.) is examined in detail, with different analyses and interpretations of the selected literary works and with particular reference to the history of their reception and the horizon of expectations of the contemporary reader. The selected works are also discussed in the context of the concept of intertextuality, thus providing a panoramic overview of the intertextual links between canonical works of European literature.

Temeljni študijski viri / Readings:

Erich AUERBACH, 1998: *Mimezis: prikazana resničnost v zahodni literaturi.* Ljubljana: LUD Literatura.

Harold BLOOM, 2003: *Zahodni kanon*. Ljubljana: LUD Literatura. Uvod in poglavje Elegija za kanon. 9-40.

Marijan DOVIĆ, 2003: Sodobni pogledi na literarni kanon in njegovo družbeno vlog. *Dialogi* 39/1–2, 18–44.

Marko JUVAN, 1991: Literarni kanon. *Literatura* 3/13, 116–135.

Katja MIHURKO PONIŽ, 2005: Feministične literarnovedne raziskave – tukaj in zdaj. *Jezik in slovstvo* 50/3–4, 87–95.

Anton OCVIRK, 1977: *Evropski roman: Goethe, Flaubert, Dostojevski, Gide, Proust*. Ljubljana: DZS.

Dušan PiRJEVEC, 1977: *Evropski roman*. Ljubljana: DZS.

Elaine SHOWALTER, 1998: Feminizem in literatura. *Sodobna literarna teorija*. Ur. Aleš Pogačnik. Ljubljana: Krtina. 177–201.

Ana Marija SOBOČAN, 2008: Branje kanona. *Književnost v izobraževanju – cilji, vsebine, metode*. Ur. Boža Krakar Vogel. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 99–112.

Willie VAN PEER, 1999: Ali – ali? Ideologija in estetska kakovost v književni kanonizaciji. *Primerjalna književnost* 22/1, 1–17.

Cilji in kompetence:

Študent_ka se seznani z mehanizmi kanonizacije literarnih del; razume procese revidiranja kanonov; pridobi poglobljeno znanje o temeljnih delih evropske književnosti; razume razloge, zakaj so nekatera umetniško zgledna dela ostala v senci uveljavljenih kanonov; razume koncept zglednega_e avtorja_ice; zna povezati različne interpretacije del z bralčevim_kinim horizontom; razume, kako poteka vrednotenje kanoniziranega dela s stališča sodobne_ga bralke_ca.

Objectives and competences:

The student gets acquainted with the mechanisms of canonisation of literary works; understands the processes of canon revision; gains in-depth knowledge of the foundational works of European literature; understands the reasons why some artistically exemplary works have remained in the shadow of established canons; understands the concept of the exemplary author; is able to relate different interpretations of works to the reader's horizon; understands the process of evaluating a canonised work from the point of view of a contemporary reader.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Študent_ka zna analizirati literarne postopke, ki so uporabljeni v izbranih delih evropske književnosti, in oceniti njihov pomen za razvoj književnosti; zna določiti medbesedilne povezave med kanoničnimi deli in jih analizirati; pozna različne interpretacije in zgodovino recepcije izbranih literarnih del; izuri se v samostojnejši interpretaciji kanoničnih del evropske književnosti.	The student is able to analyse the literary procedures used in selected works of European literature and assess their significance for the development of literature; they are able to identify and analyse the intertextual links between canonical works; they are familiar with the various interpretations and reception histories of selected literary works; they are proficient in the more independent interpretation of canonical works of European literature.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Predavanja, samostojni študij, seminarska vaja, predstavitev seminarske vaje, diskusija; metoda natančnega branja, metoda analize, metoda interpretacije. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, independent study, seminar paper, presentation of seminar paper, discussion; close reading method, method of analysis, method of interpretation. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit.	50 %	Oral examination.
Seminarska naloga .	50 %	Seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BALŽALORSKY ANTIĆ, Varja. *The lyric subject : a* reconceptualisation. Berlin: Peter Lang, 2022. 305 str. Literary and cultural theory, 59. ISBN 978-3-631-83363-6. ISSN 1434-0313. DOI: 10.3726/b19374. [COBISS.SI-ID 99723011]

BALŽALORSKY ANTIĆ, Varja. Maj''68 and the emergence of écriture féminine : the French centre and the Slovenian periphery = Maj''68 i nastanak écriture féminine : Francuska i Slovenija–- centar i periferija. *Slavica Tergestina*. 2020, vol. 24, [no.] 1, str. 130-151. ISSN 1592-0291. [COBISS.SI-ID 28778755]

BALŽALORSKY ANTIĆ, Varja. U traganju za iščezlim vremenom i njegov autor u slovenačkom književnom prostoru. V: JOVIĆ, Bojan (ur.), ANDONOVSKA, Biljana (ur.), ALEKSIĆ, Branko (ur.). *Marsel Prust : prisustva*. Beograd: Institut za književnost i umetnost, 2024. Str. 103-119. Posebna izdanja, 55. ISBN 978-86-7095-339-0. [COBISS.SI-ID 226778371]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Izbrana poglavja iz književnosti**
Course title:	**Selected Chapters from the Literature Studies**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni (enopredmetna pedagoška smer) / obligatory (Single-Major Teacher-Training izbirni (dvopredmetna nepedagoška smer) / elective (Double-Major Option)
Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Silvija Borovnik Jožica Čeh Steger Blanka Bošnjak

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lecture:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**

Jih ni.	None.

Vsebina	**Contents (Syllabus outline):**
Predmet poglobljeno obsega različne vidike slovenske književnosti, njene zgodovinske, teoretske, kritiške in esejistične refleksije. Presežek tega predmeta je v tem, da bodo različni učitelji s svojimi metodološko različnimi pristopi študente spodbudili k samostojnemu in predvsem kritičnemu razmisleku o izbranih vprašanjih slovenske književnosti na eni strani ter sodobne literarne vede na drugi. Predavanja bodo odvisno od izbranega učitelja zajela posamezne literarne smeri in tokove, žanrske teme, kulturnozgodovinski okvir sodobne slovenske kratke proze, metodološki pristopi k sodobni slovenski kratki prozi, pokrajinsko ter nacionalno v literaturi, štajerski topos, literarno-sociološke aspekte, slogovna vprašanja, angažirano književnost, feminizem, literarno kritiko in esejistiko. Pomemben del predmeta je seminar, kjer bodo študenti razvijali samostojno raziskovalno delo, ter tako svoja spoznanja aplicirala na konkretne primere.	The course covers the different viewpoints regarding the Slovenian literature, it's historical, theoretical, critical and essayistic reflexions. The surplus of the course is found in the fact that different lecturers with their different scientific approaches will encourage the students to independently and critically reflect on the chosen questions of the Slovenian literature and on the contemporary literary science, respectively. Depending on a lecturer, the lectures will deal with the individual literary tendencies and currents, genre topics, cultural-historical framework of the contemporary Slovenian short prose, methodological approaches to the contemporary Slovenian short prose, the regional and national in the literature, Styria topos, literary-sociological aspects, stylistic questions, tendentious literature, feminism, literary critique and essays. An important part of the course is the seminar, where the students will develop an independent research work ad will link their knowledge to the concrete examples.

Temeljna literatura in viri / Readings:

Predlagana literatura nosilk:

Drago BAJT, 2016: *Kar je Sonce za Luno, to je Rusija za nas. Kaj je socialistični realizem*. Ljubljana: LUD Literatura.

Silvija BOROVNIK, 2019: Reformacija v zgodovinskem romanu Ilke Vašte Gričarji. *Slavia Cenralis* 12/1, 345–354.

– –, 2022: *Ugledati se v drugem. Slovenska književnost v medkulturnem kontekstu*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze (Zora, 147).

Blanka BOŠNJAK, 2005: *Premiki v sodobni slovenski kratki prozi*. Maribor: Slavistično društvo (Zora, 38).

– –, 2015: *Med sodobnostjo in tradicijo*. Maribor: Založba Pivec.

Jožica ČEH STEGER, 2018: Kratka proza. V: *Ivan Cankar, literarni revolucionar*. Ljubljana: Cankarjeva založba. 88–141. Izbor iz literature bo določila izvajalka glede na izbrana poglavja predmeta.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Literarnozgodovinska predavanja bodo izpostavila aktualne vidike, s katerimi bo študent ob ustreznem študiju in s pridobljeno literarno kompetenco razumel genezo in značilnosti izbranega književnega problema. Samostojno seminarsko delo pa ga bo uvedlo v usvajanje kompetenc raziskovanja zastavljenih literarnih nalog.	The literary-historical lectures will highlight the current viewpoints, with which the student will (with the appropriate study and the acquired literary competence) understand the genesis and the characteristics of the chosen literary problem. The independent seminar work will, furthermore, introduce him/her to the research competences of the given literary exercises.
Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študenti bodo po opravljenih obveznostih usposobljeni za samostojno refleksijo slovenskega slovstva glede na izbrani problemski sklop. To pomeni, da bodo razumeli vzroke in pomen posameznih pojavov, znali bodo razložiti književne procese, prav tako bodo lahko sami analizirali literarne strukture. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Znanje bo nadgradilo pridobljene literarnovedne vsebine in skupaj z njimi zaokrožilo poznavanje in razumevanje slovenske književnosti. Prenesljivost gre v več smeri, k humanističnim predmetom, na kritiško in esejistično področje, h kulturnozgodovinskim in kulturnoprimerjalnim študijem, k razumevanju kanona in njegove dinamike itd.	Knowledge and Understanding: Upon the completion of the course the students will be qualified for the independent reflection of the Slovenian literature according to the chosen problem section. That means, they will understand the reasons and the meaning of the individual notions, they will be able to explain the literary processes and they will be able to independently analyze the literary structures. Transferable/Key Skills and other attributes: The knowledge will upgrade the acquired literary-historical topics and will, in connection with them, complement the knowledge and the understanding of the Slovenian literature. The transferability goes in many directions – to the humanistic subjects, to the critiques and essays, cultural-historical and cultural-comparative studies, to understanding the canon and its dynamics etc.
Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.	The lectures include encouraging the students to the scientific problem approach and to solving the planned specific problems. The active participation in the lectures is required. Also the critical study of the stated and other literature.

Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit. Seminarska naloga.	60 % 40 %	Oral exam. Seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOROVNIK, Silvija. Die slowenische Identität im literarischen Werk Peter Handkes. *Schnittstelle Germanistik : Forum für Deutsche Sprache, Literatur und Kultur des mittleren und östlichen Europas*. 2021, bd. 1, h. 1, str. 197-212. DOI: 10.33675/SGER/2021/1/13. [COBISS.SI-ID 76135683]

BOROVNIK, Silvija. Slovenska književnost v srednjeevropskem prostoru in položaj drugega. *Slavia Centralis*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 13, št. 2, str. 134-148. ISSN 1855-6302. http://www.ff.um.si/dotAsset/83677.pdf. [COBISS.SI-ID 40735747]

BOROVNIK, Silvija. Raziskovanje literarne ustvarjalnosti slovenskih pisateljic na prelomu 20. in 21. stoletja. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 6*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 3-29. ISBN 978-961-299-009-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/946/chapter/724, DOI: 10.18690/um.ff.5.2025.1. [COBISS.SI-ID 243548163]

BOŠNJAK, Blanka. Izbrana kratka pripoved Mojce Kumerdej. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Naslavljanje raznolikosti v jeziku in književnosti : [Slovenski slavistični kongres, Maribor, 28.-30. september 2023]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2023. Str. 71-80. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 33. ISBN 978-961-6715-45-4. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 167816963]

ČEH STEGER, Jožica. Altenbergove in Cankarjeve podobe krhkih žensk. Slavia Centralis. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 17, št. 2, str. 18-34. ISSN 1855-6302. https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/4733, DOI: 10.18690/scn.17.2.18–34.2024. [COBISS.SI-ID 220434179]

ČEH STEGER, Jožica. Femme fragile v slovenski književnosti na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Slavia Centralis. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 16, št. 2, str. 191-206. ISSN 1855-6302. https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/3459, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.18690/scn.16.2.191-206.2023, DOI: 20.500.12556/DKUM-88664. [COBISS.SI-ID 178691843]

ČEH STEGER, Jožica. Finžgarjeva lirska črtica v prvem desetletju 20. stoletja. V: STANONIK, Marija (ur.), ŠTIH, Peter. Franc Saleški Finžgar (1871-1962) : župnik, pisatelj, akademik. Celje: Društvo Mohorjeva družba: Celjska Mohorjeva družba, 2024. Str. 255-267. ISBN 978-961-278-732-5. [COBISS.SI-ID 217305859]

BOŠNJAK, Blanka. Motivacija za branje s kratko prozo. *Jezik in slovstvo*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 65, št. 1, str. 3-15, 99. ISSN 0021-6933. https://www.jezikinslovstvo.com/stevilka.php?SID=166. [COBISS.SI-ID 17732099]

BOŠNJAK, Blanka. Krščanske hagiografske pripovedi Antona Krempla. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Deroči vrelec Antona Krempla*. Maribor: Univerzitetna založba: = University Press, 2021. Str. 114-124. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 141. ISBN 978-961-286-502-3. DOI: 10.18690/978-961-286-502-3.5. [COBISS.SI-ID 75125251]
BOŠNJAK, Blanka. Motivacija za branje s kratko prozo. *Jezik in slovstvo*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 65, št. 1, str. 3-15, 99. ISSN 0021-6933. https://www.jezikinslovstvo.com/stevilka.php?SID=166. [COBISS.SI-ID 17732099]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Izbrana poglavja iz slovenske leksikologije**
Course title:	**Selected Chapters from the Slovene Lexicology**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Irena Stramljič Breznik

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Temeljno jezikovno znanje s 1. stopnje študija.	Fundamental linguistic knowledge.

Vsebina:

1. Tipološki pregled leksikalne motivacije (paradigmatska, besedotvorna, fonična, semantična, sintaktična, frazeološka, onomastična, abreviacijska, ekspresivna , terminološka …).
2. Leksikalna sintagmatka:
   – opredelitev temeljnih pojmov;
   – leksikalna sintagmatka in korpusna lingvistika.
3. Skladenjska in besedotvorna motivacija:
   – multiverbizacija;
   – univerbizacija;
   – besedotvorje in kognitivna lingvistika.
4. Frazeološka motivacija:
   – dinamika frazeološke motivacije;
   – paremije in paremiologija.
5. Aplikacijski vidik leksikologije:
   – pravopisni vidik (metonimični prenosi in velika začetnica, frazemi in velika začetnica, svojilni in vrstni pridevniki iz domačih/tujih lastnih imen, razlikovanje med zloženko in besedno zvezo);
   – besedilni vidik (leksika in njena vloga v različnih tipih sodobnih besedil: strokovnih, literarnih, oglasnih …);
   – leksikologija v osnovni in srednji šoli.

Content (Syllabus outline):

1. Typological overview of lexical motivation (paradigmatic, word-formational, phonic, semantic, syntactic, phraseological, onomasiological, abbreviational, expressive, terminological…).
2. Lexical syntagmatic relations:
   – definition of basic concepts;
   – syntagmatic lexical relations and corpus linguistics.
3. Syntactic and word-formational motivation:
   – multi-word verbal units;
   – single-word verbal units;
   – word-formation and cognitive linguistics.
4. Phraseological motivation:
   – dynamics of phraseological motivation;
   – proverbs and paremiology.
5. Aspects of applied lexicology:
   – orthographic aspect (metonymic transfers and the use of the initial capital, phrasemes and the use of the initial capital, possessive and classifying adjectives from native/foreign proper nouns; distinction between compounds and word phrases);
   – textual aspect (lexis and its role in different types of modern texts: technical, literary, advertisements…);
   – lexicology in primary and secondary schools.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Irena STRAMLJIČ BREZNIK, 2014: *Medmeti v slovenskem jeziku*. Maribor: Pivec.

– –, 2016: Uvid v nastajanju leksike v spletnem slovarju "žive slovenščine" (s prvinami kognitivnega pristopa). *Wortbildung und Internet*. Graz: Institut für Slawistik: Kommission für Wortbildung beim Internationalen Slawistenkomitee. 387–403.

– –, 2017: Zaznamovana leksika v pregovorih na stičišču leksikoloških, dialektoloških in etimoloških pristopov. *Med didaktiko slovenskega jezika in poezijo: ob 80-letnici Jožeta Lipnika.* Ur. Marko Jesenšek. Maribor: Univerzitetna založba. (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 119). 134–151.

– –, 2018. *Med besedo in besedno zvezo*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze. (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 128).

Učna načrta za slovenski jezik za osnovno šolo (devetletka) in srednjo šolo.

Ada VIDOVIČ MUHA,[2] 2013: *Slovensko leksikalno pomenoslovje*. Ljubljana: ZIFF.

Jože TOPORIŠIČ,[4] 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja Maribor. 101–235.

Jože TOPORIŠIČ, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Portal: Fran.si

Cilji in kompetence:

Študentje se seznanijo z aktualnimi teoretičnimi (korpusni in kognitivni pristop) in aplikativnimi raziskavami na leksikološkem področju v domačem in mednarodnem prostoru.

Usposobijo se za prenos teoretičnega znanja tako, da z analizo leksikoloških elementov v vzorčnih besedil pridobijo sposobnost uporabe le-teh pri ustvarjanju novih besedil.

Presodijo možnosti uporabe teoretične leksikološke podlage v praksi glede na cilje sodobnega jezikovnega pouka v osnovni in srednji šoli z vidika leksikoloških vprašanj. Opozorjeni so na težja mesta leksikološke teorije in prakse v povezavi z učnimi načrti. Posebej razčlenijo nekatera izbrana problematična mesta jezikovne rabe sploh.

Objectives and competences:

Students gain the knowledge of contemporary theoretical (corpus and cognitive approaches) and applied research in lexicology in the domestic and international context.

They gain the ability to apply their theoretical knowledge of the analysis of lexicological elements in representative texts to help them in their own writing.

They get familiar with the application of theoretical lexicological knowledge in practice, in particular in the modern teaching of language in primary and secondary schools. They gain the knowledge of the complex aspects of lexicological theory and practice in relation to the curriculum. They also gain the knowledge of problematic areas of language use in general.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentje znajo ustrezno prenesti sodobno leksikološko stroko v pouk na osnovni in srednji šoli. V različnih tipih besedil znajo razčlenjevati, tvoriti in interpretirati leksikološka sredstva glede na namen, okoliščine in vsebino. Usvojijo védenje o razlikah med osnovnošolskimi in srednješolskimi jezikovnimi vsebinami z nekaterimi posebej izpostavljenimi problematičnimi mesti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students are able to transfer contemporary lexicological knowledge in primary and secondary school. They know how to analyse, create and interpret lexicological means regarding to purpose, circumstances and contents. They adopt knowledge about differences between primary and secondary linguistic contents, with some especially outlined problem spots.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Pridobljeno znanje prispeva k večji zmožnosti razumevanja in oblikovanja besedil različnih vrst in usposablja za inovativne pristope pri posredovanju leksikoloških znanj v osnovni in srednji šoli.	Transferrable/key skills and other attributes: The gained knowledge contributes to a better understanding and writing of texts of different types and prepares for innovative approaches to the teaching of lexicological topics in primary and secondary schools.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo, delo v spletni učilnici Moodle. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Frontal work, group work, individual work, work in the Moodle online classroom. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	10 %	In-class participation.
Izdelek.	20 %	Output.
Opomba: Izdelek se lahko nadomesti s praktično nalogo ali sprotnimi nalogami.		Note: The output can be replaced by practical assignment or coursework.
Pisni izpit.	70 %	Written exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Križemkraž po avtorskih tvorjenkah v mladinskih delih Bine Štampe Žmavc = Criss-cross through the coinages in Bina Štampe Žmavc's literature for young readers. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Preučevanje otroške in mladinske književnosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 387-404, ilustr. ISBN 978-961-286-946-5. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/936/chapter/200, DOI: 10.18690/um.ff.1.2025.19. [COBISS.SI-ID 225428995]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. O nekaterih leksikoloških posebnostih v Potrčevi noveli Czek. V: ČEH STEGER, Jožica (ur.), DOBERŠEK, Milena (ur.), KMETEC-FRIEDL, Božena (ur.). *Ivan Potrč med intimo in zgodovino*. Ptuj: Knjižnica Ivana Potrča, 2024. Str.127-138, ilustr. ISBN 978-961-93727-9-1. [COBISS.SI-ID 212411907]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. O nekaterih značilnostih feminativov v Pleteršnikovem slovarju. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Pleteršnikova dediščina : ob stoletnici smrti Maksa Pleteršnika*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 214-225. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 154. ISBN 978-961-286-879-6. Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.3.2024.14, DOI: 20.500.12556/DKUM-89333. [COBISS.SI-ID 200304387]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARIS

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Jezik otrok in mladine**
Course title:	**Language of children and youth**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Melita Zemljak Jontes

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:

1. Psiholingvistika.
2. Teorije usvajanja jezika.
3. Jezikovni razvoj otroka v predšolskem obdobju (s poudarkom na razvoju govora).
4. Jezikovni razvoj otroka v obdobju šolanja (osnovna in srednja šola s poudarkom na postopnosti usvajanja in povezovanja jezikovnih ter pragmatičnih kompetenc).
5. Pristopi k usvajanju sporazumevalne zmožnosti otrok in mladostnikov v šoli in izven nje.
6. Slovnična, pravopisna in pravorečna ustreznost besedil z vidika socialne ter funkcijske zvrstnosti glede na stopnjo (predvidene) sporazumevalne zmožnosti otrok in mladostnikov v šolskem sistemu.
7. Vloga učitelja pri razvoju sporazumevalnih (jezikovnih in pragmatičnih) kompetenc učenca oz. dijaka.
8. Delo z besedili učencev oz. dijakov za prepoznavanje stopnje usvojene sporazumevalne zmožnosti, njenega vrednotenja in izboljševanja.

Content (Syllabus outline):

1. Psycholinguistics.
2. Theories of language adoption.
3. Language development of a pre-school child (with the emphasis on speech development).
4. Language development of a child during school education (in primary and secondary school with the emphasis on language acquisition with language and pragmatic competence intertwining).
5. Ways of acquiring communication capability of children and youth in school and outer-school environment.
6. Grammatical, ortographic and ortoepic text adequacy from the social and functional language varieties points of view regarding the level of (predicted) communication capability of children and youth in the school system.
7. The role of a teacher developing communication (language and pragmatic) competence of a pupil or student.
8. Working on the examples of pupils' and students' texts to recognise, evaluate and improve the level of acquired communication competence.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Michael GARMAN, 1990: *Psycholinguistics.* Cambridge: Cambridge University Press (Cambridge Textbooks in Linguistics).

Dragica HARAMIJA (ur.), 2017a: *V objemu besed: razvijanje družinske pismenosti*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze.

– – (ur.), 2017b: *Bralna pismenost v predšolski vzgoji in izobraževanju*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze.

– – (ur.), 2020: *Gradniki bralne pismenosti: teoretična izhodišča*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Dostopno na: https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2. (pregledno)

Simona KRANJC, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete (Razprave Filozofske fakultete).

– –, 2000: Psiholingvistika v slovenistiki. *Slovensko jezikoslovje danes in jutri.* Ur. Jan Zoltan. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 10). 77–90.

Tatjana KRAPŠE (ur.), 2022: *Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na: http://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_stoletja.pdf. (pregledno)

Ljubica MARJANOVIČ UMEK, 1990: *Mišljenje in govor predšolskega otroka.* Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Ljubica MARJANOVIČ UMEK, Simona KRANJC, Urška FEKONJA, 2006: *Otroški govor: razvoj in učenje.* Domžale: Izolit.

Mojca POZNANOVIČ JEZERŠEK idr., 2008: *Učni načrt gimnazija. Slovenščina. Splošna, klasična in strokovna gimnazija*. Dostopno na: http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2019/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_slovenscina_gimn.pdf (izbrana poglavja).

– – idr., 2018: *Slovenščina. Učni načrt (posodobljena izdaja)*. Dostopno na: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_slovenscina.pdf (izbrana poglavja).

Cilji in kompetence:

Študenti:

- se seznanijo z osnovnimi koncepti psiholingvistike,
- se seznanijo s procesi usvajanja in učenja jezika ter z dejavniki, ki vplivajo nanju,
- poznajo mejnike v razvoju govora,
- poznajo koncept jezikovne zmožnosti,
- razumejo pomen slovnične (ne)ustreznosti besedil otrok in mladostnikov in jo argumentirano predstavijo na konkretnem primeru,
- razumejo ter argumentirano predstavijo sporazumevalno zmožnost otrok in mladostnikov na konkretnem primeru,
- razumejo procese usvajanja, učenja in poučevanja slovenščine s poudarkom na sporazumevalnih kompetencah učenca oz. dijaka.

Objectives and competences:

Students:

- get acquinted with basic concepts of psycholinguistic,
- get acquinted with processes of adoption and learning language and with factors which influence it,
- know the milestones in development of speech,
- know the concept of linguistic capability,
- understand the importance of grammatical (in)adequacy of the children and youth texts, and present it practically with arguments,
- understand and present communication capability of children and youth practically with arguments,
- understand the proces of adoption, learning and teaching Slovene with the emphasis on communication capabilities of pupils or students.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študenti: – prepoznajo mejnike v razvoju govora in svoje znanje smiselno uporabijo pri analizi gradiva, – znajo pojasniti procese usvajanja, učenja in poučevanja slovenskega jezika, – prepoznajo pomen slovnične (ne)ustreznosti besedil otrok in mladostnikov, – znajo ovrednotiti sporazumevalno zmožnost otrok in mladostnikov na konkretnih primerih. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti: – razumejo procese usvajanja, učenja in poučevanja slovenščine s poudarkom na sporazumevalnih kompetencah učenca oz. dijaka, – znajo definirati in prepoznajo stopnjo jezikovne zmožnosti, – znajo definirati in prepoznajo slovnično (ne)ustreznost besedil in sporazumevalno zmožnost otrok in mladostnikov.	Knowledge and understanding: Students: – get to know milestones in development of speech and sensibly use their knowledge in analysing matter, – are able to explain the proces of adoption, learning and teaching of the first language procese, – recognize the importance of grammatical (in)adequacy of the children and youth texts, – are able to evalue communication capability of children and youth practically. Transferable/Key Skills and other attributes: Students: – understand processes of adoption, learning and teaching Slovene with the emphasis on communication capabilities of pupils or students, – know how to define and recognize the level of linguistic capability, – know how to define and recognize grammatical (in)adequacy of the children and youth texts and their communication capability.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanje, seminarske vaje, delavnice, skupinsko delo, individualno delo, delo v spletni učilnici. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, seminar work, workshops, team work, individual work, work in a virtual classroom. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga . Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	30 % 70 %	Seminar paper. Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ZEMLJAK JONTES, Melita, BEDNJIČKI ROŠER, Barbara. Glasovno zavedanje : 4. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 109-136, ilustr. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.5. [COBISS.SI-ID 37181187]

KRAJNC IVIČ, Mira, ZEMLJAK JONTES, Melita. Pristopi k celostni obravnavi besedil = Approaches to the holistic treatment of texts. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. *Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti : [znanstvena monografija]*. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2022. Str. 174-204, ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. http://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130564867]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Slovenščina kot odraz identitete srednješolcev na dvojezičnem slovensko-madžarskem območju. V: VOGEL, Jerica (ur.). *Slovenščina - diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2020. Str. 155-163. Obdobja, 39. ISBN 978-961-06-0388-7. ISSN 1408-211X. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Obdobja-39_Pulko_ZemljakJontes.pdf, DOI: 10.4312/Obdobja.39.155-163. [COBISS.SI-ID 40347651]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Književnost in mediji**
Course title:	**Literature and Media**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni (enopredmetna pedagoška smer) / obligatory (Single-Major Teacher-Training izbirni (dvopredmetna nepedagoška smer) / elective (Double-Major Option)
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Dragica Haramija Blanka Bošnjak

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
V predavanje se vključujejo vpisani študentje na smeri slovenski jezik s književnostjo (enopredmetni študij), omogočeno pa je tudi vključevanje drugih študentov, ki predmet izberejo. Študijske obveznosti so: ogled lutkovne predstave ali gledališke igre in filma ter uspešno opravljen preizkus znanja, ki se opravi z ustnim preverjanjem (izpit).	The lectures under this course are attended by students enrolled in the programme *Slovenian Language and Literature* (single-subject study), but the course may also be elective for other students. Academic obligations: go to a puppet show or a theatre play, and a film, and pass an oral exam.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Temeljna poglavja kulturno-umetnostne vzgoje (značilnosti množičnih medijev, predvsem popularnega tiska, radia, televizije, filma, gledališča), kar se povezuje tudi z medijsko pismenostjo in knjižno vzgojo; računalniška pismenost. Temeljna poglavja iz sociologije komunikacij (popularna kultura) in literarne antropologije. Književnost, torej tudi slovenska, doživlja transformacije v tiskanih medijih, hkrati pa kot znakovni sistem jezika, kar se povezuje s semiologijo oz. semiotiko, informacijsko teorijo, prestopa meje tega medija in se uveljavlja še posebej na radiu, v filmu ter gledališču. Podrobneje bodo predstavljeni: – Gledališče (ugledališčena poezija, proza, prenos dramskega besedila v gledališče. – Lutkovno gledališče (vrste lutk, funkcija besedila). – Film, tudi mladinski oz. otroški film; serije in nadaljevanke. – Risani film (adaptacija prozne zgodbe v vizualni medij).	The basic topics concerning arts and cultural education (main characteristics of mass media, such as press, radio, television, film, theatre), which is closely related to media literacy and literature education; computer literacy. The basic topics concerning sociology of communications (popular culture) and literary anthropology. The literature appearing in print media (including the Slovenian literature) has been going through change. At the same time, literature – as a system of signs of a specific language, which relates to semiology or semiotics, information theory – transcends the borders of print media and is gaining ground in particular on radio, in film, and in theatre. The course will focus on: – Theatre (theatrical poetry, prose, dramatic text in a theatre). – Puppet theatre (types of puppets, the function of text). – Film, including teen or children's films; shows and serials. – Animated film (adaptation of a prose narrative into a visual media).

– Strip, .slikanica, ilustrirana knjiga (temeljne razlike v izražanju likovnega in jezikovnega koda zaradi oblike dela). – Zvočnica (tipični slušni medij). – Elektronska knjiga (in z njo povezane možnosti: linearno branje, izbirno branje). – Multimedijska knjiga: vstopanje bralca v literarno delo; izstop literarnega lika kot holograma v realni prostor; tridimenzionalno zaznavanje literarnega dela).	– Comic strip, picture book, illustrated book (the basic differences in artistic and linguistic codes resulting from the form). – Audio book (typical audio media). – Electronic book (and the possibilities it offers: linear reading, selective reading). – Multimedia book: the reader entering a literary work; a literary character exiting the book in the form of a hologram and entering real space; 3-dimensional perception of a literary work).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Nika ARHAR idr., 2021: *Gledališče pod drobnogledom*. Ljubljana: Slovenski gledališki inštitut.

Andrej BLATNIK, 2005: *Neonski pečati*. / *Književnost v digitalnem času*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura. (Zbirka Novi pristopi). 169–290.

Silvan FURLAN (et al.), 2011: *Filmografija slovenskih celovečernih filmov 1931–2010*. Ljubljana: Umco in Slovenska kinoteka.

Dragica HARAMIJA, Janja BATIČ, 2013. *Poetika slikanice*. Murska Sobota: Franc-Franc.

Wolfgang ISER, 2001: *Bralno dejanje: teorija estetskega učinka*. Ljubljana: Studia humanitatis.

Kulturno-umetnostna vzgoja, Priročnik s primeri dobre prakse iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol, 2011. Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/kulturnoumetnostnavzgoja.pdf

Road map to art education. Dostopno na: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/CLT/pdf/Arts_Edu_RoadMap_en.pdf

Rosanda SAJKO, 2006: *Poetičnost zvoka*. Maribor: Mariborska knjižnica, revija Otrok in knjiga.

Kristen ThOMSON, David BORDWELL, 2009: *Svetovna zgodovina filma*. Ljubljana Umco: Slovenska kinoteka.

Tomaž TOPORIŠIČ, 2021: *Nevarna razmerja dramatike in gledališča XX. in XXI. stoletja.* Ljubljana: Založba Univerze.

Zdenko VRDLOVEC, 2010: *Zgodovina slovenskega filma*. Radovljica: Didakta.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Pridobiti znanje o medijih kot prenosnikih književnosti. Spoznati priredbe in predelave narativnih besedil za druge medije. Spoznati posebnosti dramskega besedila, značilnosti filmskega scenarija, teorijo in zgodovino filma, risanega filma. Spoznati razvoj stripa, slikanice in ilustrirane knjige. Novi mediji in njihova uporaba. Inernetna knjiga. Multimedijska knjiga.	Gain knowledge on media as a means of transmitting literature. Learn about arrangements and adaptations of narrative texts for other media. Learn about specificities of a dramatic text and that of a film script, and about film and animated film theory and history. Learn about the development of comic strip, picture book, and illustrated book. New media and their use. Internet book. Multimedia book.
Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Znanje in razumevanje o različnih medijih: zvočnih, vizualnih. Ločevanje kvalitetne in trivialne izvedbe književnega besedila v nekem mediju. Upoštevanje posebnosti tega medija. Študent zna uporabljati sodobne medije (IKT). Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju komparacije književnih del in medijev. Kakovost in primernost prenosa književnega dela na drug medij. Kulturno-umetnostna vzgoja kot pomemben dejavnik v vsakdanjem življenju.	Knowledge and understanding: Knowledge and understanding of various media: audio, visual. Distinguishing between trivial and quality rendition of a literary text in a specific medium. Taking into account the specificities of that medium. Students learn to use modern media (ICT). Transferable/Key Skills and other attributes: Ability to work independently and autonomously on comparison between literary works and media. Quality and appropriateness of literary work adaptation into another medium. Arts and cultural education as a vital component in our everyday life.
Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predstavitev temeljnih vsebin pri frontalnem pouku ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov pri predavanjih. Individualno delo: analiza pojavljanja književnih besedil v različnih medijih. Ogled gledališke ali lutkovne predstave (strokovna ekskurzija). Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Introducing the basic topics in frontal instruction, while encouraging students to adopt problem-oriented approach and to solve specific (intended) problems in lectures. Individual work: analysis of the emergence of literary works across different media. Attend theatrical performance or puppet play (excursion). The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit.	100 %	Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

HARAMIJA, Dragica. The novel and the film Wonder. V: LIPOVEC, Alenka (ur.), BATIČ, Janja (ur.), KRANJEC, Eva (ur.). New horizons in subject-specific education : research aspects of subjects specific didactics. 1st ed. Maribor: University Press: Faculty of Education. 2020, str. 309-326. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/481/590/992-1, doi: 10.18690/ 978-961-286-358- 6.15. [COBISS.SI-ID 23575299].

HARAMIJA, Dragica. Inovativnost avtorskih slikanic Manice Klenovšek Musil. Otrok in knjiga : revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev, ISSN 0351-5141, 2020, letn. 47, št. 109, str. 25-38, ilustr. [COBISS.SI-ID 48757507].

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Možnost vključevanja gradnikov bralne pismenosti v vse predmete oz. na vsa predmetna področja = The possibility of integrating the building blocks of reading literacy into all subjects or subject areas. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. *Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti : [znanstvena monografija]*. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2022. Str. 159-173, ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. https://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_%20stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130660099].

BOŠNJAK, Blanka, KOŠIR, Katja. Motiviranost za branje : 2. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 61-79, tabele. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.3. [COBISS.SI-ID 36843267]

BOŠNJAK, Blanka. Motivacija za branje s kratko prozo. *Jezik in slovstvo*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 65, št. 1, str. 3-15, 99. ISSN 0021-6933. https://www.jezikinslovstvo.com/stevilka.php?SID=166. [COBISS.SI-ID 17732099]

BOŠNJAK, Blanka. Nova krajnska in Breznikova stoletna pratika. *Slavia Centralis*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 13, št. 2, str. 162-171. ISSN 1855-6302. http://www.ff.um.si/dotAsset/83681.pdf. [COBISS.SI-ID 38987011]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Kratka pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja**
Course title:	**Short Narrative Prose in Second Half of the 20th Century**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Blanka Bošnjak

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni pogojev.	No prerequisites.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Vsebinsko-predmetni sklop kratke pripovedne proze v drugi polovici 20. stoletja je dokaj obsežen, zato ga je pri tem predmetu smiselno razdeliti na temeljne dele: 1. Literarnostilne značilnosti povojne (po 2. svetovni vojni) kratke proze na Slovenskem. 2. Literarnostilne značilnosti sodobne kratke proze v času slovenske literarne postmoderne. 3. Posebno je treba poudariti tipologijo sodobne slovenske kratke proze, ki daje ogrodje in vsebinski oris posameznim literarnostilnim opredelitvam. 4. Interpretacija korpusa sodobne slovenske kratke proze.	Subject-content complex of the short narrative prose in second half of the 20th century is quite extensive and it is sensible to divide it into fundamental parts: 1. Literary-stylistic characteristics of the postwar (post 2nd world war) short narrative prose in Slovenia. 2. Literary-stylistic characteristics of contemporary short prose in period of Slovene literary Modern, which also includes sub-chapters of typology of contemporary Slovene short prose. 3. Special emphasis should be given to the typology of contemporary Slovenian short prose, which give a framework and content outline to individual literary style definitions. 4. Interpretation of the corpus of the contemporary Slovene short prose.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Blanka BOŠNJAK, 2005: *Premiki v sodobni slovenski kratki prozi*. Maribor: Slavistično društvo. (Zora; 38.)

– –, 2015: *Med sodobnostjo in tradicijo*. Maribor: Založba Pivec. 11–82.

Dominic HEAD, 1992: *The Modernist Short Story: A Study in Theory and Practise*. Cambridge: Cambridge University Press.

Marko JUVAN, 2000: *Intertekstualnost.* Ljubljana: DZS.

Janko KOS, 1995: *Na poti v postmoderno*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura. (Zbirka Novi pristopi.)

Aleksander KUSTEC, 1999: Kratka zgodba v literarni teoriji. *Slavistična revija* 47/1, 89–107.

Charles E. MAY, 1994: *The New Short Story Theories.* Athens: Ohio University Press.

Andreja PERIĆ JEZERNIK, 2011: *Minimalizem in sodobna slovenska kratka proza*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Jože POGAČNIK [et al.], 2001: *Slovenska književnost III*, 2001. Ljubljana: DZS. 145–201.

Tomo VIRK (ur.), 1998: *Čas kratke zgodbe: antologija slovenske kratke zgodbe*. Ljubljania ŠOU, Študentska založba.

Obravnavana besedila kratke proze na predavanjih.

Cilji in kompetence:

Študentke in študenti se seznanijo in spoznavajo:

1. Temeljne literarnostilne opredelitve slovenske kratke proze v drugi polovici 20. stoletja.
2. Temeljne značilnosti povojne kratke proze na Slovenskem.
3. Temeljne značilnosti sodobne slovenske literarne postmoderne skozi kratko prozo.
4. Navezavo na tipologijo sodobne slovenske kratke proze.
5. Interpretacijo korpusa sodobne slovenske kratke proze.

Objectives and competences:

Students get acquainted and get to know:

1. Fundamental literary-stylistic definitions of the Slovene short prose in the seconf half of the 20th century.
2. Fundamental characteristics of post war short prose in Slovenia.
3. Fundamental characteristics of contemporary Slovene literary post-Modern through short prose.
4. Connection to typology of the contemporary Slovene short prose.
5. Interpretation of the corpus of the contemporary Slovene short prose.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Zmožnost razumevanja in poznavanje temeljnih literarnostilnih opredelitev slovenske kratke proze v drugi polovici 20. stoletja, kar se znotraj deli na:
   - zmožnost razumevanja in poznavanja temeljnih značilnosti povojne kratke proze na Slovenskem;
   - zmožnost razumevanja in poznavanja temeljnih značilnosti sodobne slovenske literarne postmoderne skozi kratko prozo in zmožnost navezave na tipologijo sodobne slovenske kratke proze.
2. Zmožnost in veščina interpretacije korpusa sodobne slovenske kratke proze.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

1. Capability of understanding and knowing the fundamental literary-stylistic definitions of the Slovene short prose in second half of the 20th century, which divides it into:
   - capability of understanding and knowing fundamental characteristics of post war short prose in Slovenia;
   - capability of understanding and knowing fundamental characteristics of contemporary Slovene literary post – Modern through short prose in capability of connecting it to typology od contemporary Slovene short prose.
2. Capability and skill of interpreting the corpus of contemporary Slovene short prose.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Znanstvene metode: formalnoanalitična, primerjalna in interpretacijska metoda. *Metode učenja:* formalnologične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Scientific methods: formal-analytical, comparative and interpretation method. *Learning methods:* formal-logical methods – analysis, synthesis, deduction, induction, description. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Ustni izpit.	70 %	Oral examination.
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	30 %	In-class participation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOŠNJAK, Blanka. Motivacija za branje s kratko prozo. *Jezik in slovstvo*, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2020, letn. 65, št. 1, str. 3-15, 99. https://www.jezikinslovstvo.com/stevilka.php?SID=166. [COBISS.SI-ID 17732099]

BOŠNJAK, Blanka, KOŠIR, Katja. Motiviranost za branje : 2. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. 2020, str. 61-79, tabele. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, doi: 10.18690/978-961-286-403-3.3. [COBISS.SI-ID 36843267]

BOŠNJAK, Blanka. Krščanske hagiografske pripovedi Antona Krempla. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Deroči vrelec Antona Krempla*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 141). Maribor: Univerzitetna založba: = University Press. 2021, str. 114-124, doi: 10.18690/978-961-286-502-3.5. [COBISS.SI-ID 75125251]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Literarnoprogramski in estetski koncepti v slovenski književnosti**
Course title:	**Literary-Program and Aesthetic Concepts in Slovene Literature**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				105	5

Nosilec predmeta / Lecturer:	Jožica Čeh Steger
Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Jih ni.	No prerequisites.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet je osredinjen na predstavitev literarnih programov in estetskih konceptov od 19. stoletja naprej. V razvoju slovenske književnosti sta se pokazala dva temeljna koncepta, ki v različnih variantah določata literarne smeri, tokove kakor tudi avtorske poetike, tj. a) koncept ohranjanja slovenske tradicije in b) odprtost v evropske literarne smeri in tokove. V prvi polovici 19. stoletja soobstajata Kopitarjev program ljudskega standarda in Čopov estetski program vključitve slovenske književnosti v evropske literarne tokove, v realizmu narodno-konstruktivni tip književnosti v okviru Levstikovega literarnega programa in Stritarjev zagovor estetske funkcije poezije, pesimizma in nihilizma v literaturi, ki oblikujejo deziluzijski tip književnosti (Stritar, Jenko, Gregorčič). Dvojnost estetskih konceptov se nadaljuje v moderni kot ohranjanje ljudske tradicije (Vladimir Levstik, F. S. Finžgar, I. Šorli idr.) in evropeizacija književnosti s Cankarjem. Sledijo v evropske tokove usmerjena literarna avantgarda (Anton Podbevšek, Srečko Kosovel), na ljudski standard oprt socialni realizem (Bratko Kreft), nihilistične usmeritve v modernizmu itd. Opisana dvojnost estetskih konceptov je navzoča tudi v slovenski književnosti po letu 1950, še posebej ob različnih poetikah posameznih avtorjev (Zajc, Strniša, Rožanc, Jančar, Lainšček, Tomšič, Vojnović idr.). Seminar je namenjen pridobivanju teoretskih izhodišč za pripravo seminarske naloge, ki zajema analizo in interpretacijo reprezentativnih besedil iz slovenske književnosti z vidika uresničevanja literarnih programov in estetskih konceptov ali odmikanja od njih.	Overview of the literary programs and aesthetic concepts in Slovene literature from the 19th century on. Preserving Slovene tradition and openness in European currents as fundamental concepts, which in different variants determine periods, directions, representatives in Slovene literature: Kopitar's principle of folk standard and Ĉop's aesthetic program of inclusion of the Slovene literature into European literary currents, Levstik's and Stritar's program; national-constructive and desilusionist type of literature in realism, Cankar's aesthetic program and folk tradition in Modern (Vladimir Levstik, F. S. Finžgar), in European currents directed literary avant-gardes (Anton Podbevšek, Srečko Kosovel) and folk standard in social realism Bratko Kreft), nihilistic directions in modernism; duality of aesthetic concepts in Slovene literature after 1950 at particular authors (Zajc, Strniša, Rožanc, Jančar, Lainšček, Tomšič, Vojnović etc.). Interpretation of representative selected Slovene literature texts from the aspect of realisation of literary programs and aesthetic concepts.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jožica ČEH STEGER, 2006: Cankarjev pogled na ilirizem in novoiliristične ideje Frana Ilešiča. *Preseganje meje.* Ur. Miran Hladnik. Ljubljana. 151−162.

Marjan DOLGAN, 1990: *Slovenski literarni programi in manifesti*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Janko KOS, 2007: *Slovenci in Evropa*. Ljubljana: Študentska založba.

Matija OGRIN, 2002: *Literarno vrednotenje na Slovenskem od Frana Levstika do Izidorja Cankarja*. Ljubljana: Študentska založba.

Vera TROHA, 1993: *Futurizem*. Ljubljana: DZS

Janez VREČKO, 2011: Kosovelove definicije konstruktivizma in futurizem. V: Janez Vrečko*: Srečko Kosovel. Monografija.* Ljubljana: Založba ZRC. 120−162.

Deset obveznih primarnih literarnih virov. Seznam se spreminja in bo posredovan v seminarju.

Cilji in kompetence:

1. Študenti se seznanijo z razvojem slovenske književnosti 19. in 20. stoletja z vidika literarnih programov in estetskih konceptov.
2. Spoznajo temeljne literarne programe in estetske koncepte, ki ustvarjajo konstanto in dinamiko slovenske književnosti 19. in 20. stoletja naprej.
3. Na izbranih besedilih iz slovenske književnosti spoznavajo uresničevanje literarnih programov in estetskih konceptov ali odmik od njih.

Objectives and competences:

1. Students get acquainted with development of the Slovene literature of 19th and 20th century from the aspect of literary programs and aesthetic concepts.
2. They get to know fundamental literary programs and aesthetic concepts, which form the constant and dynamic of the Slovene literature of the 19th and 20th century.
3. On selected texts from Slovene literature they get to know realisation of the literary programs and aesthetic concepts, or deviation from them.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
1. Študenti razumejo konstantne značilnosti in dinamiko razvoja slovenske književnosti 19. in 20. stoletja z vidika literarnih programov in estetskih konceptov.
2. Poznajo temeljne literarne programe in estetske koncepte, ki ustvarjajo konstanto in dinamiko slovenske književnosti 19. in 20. stoletja.
3. V seminarju pridobijo teoretska izhodišča za seminarsko nalogo in se usposobijo za interpretacijo izbranih besedil iz slovenske

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
1. Students understand constant characteristics and dynamics of Slovene literature development in 19th and 20th century from aspect of literary programs and aesthetic concepts.
2. They know fundamental literary programs and aesthetic concepts, which form the constant and dynamic of the Slovene literature of the 19th and 20th century.
3. They know how to interpretation selected texts from the Slovene literature from the aspect of

književnosti z vidika uresničevanja literarnih programov in estetskih konceptov oziroma odmikanja od njih.	realisation of literary programs and aesthetic concepts.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, seminar. Analiza in interpretacija besedil. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, seminary. Work with text, analysis, interpretation. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Ustni izpit. Seminarska naloga.	80 % 20 %	Oral exam. Seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. Ana Wambrechtsamer - pisateljica in povezovalka dveh jezikov in kultur. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2020, letn. 13, št. 2, str. 149-161. http://www.ff.um.si/dotAsset/83679.pdf. [COBISS.SI-ID 38022147].

ČEH STEGER, Jožica. Oton Župančič in začetki južnoslovanske tvorbe. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*, ISSN 1580-8122. [Tiskana izd.], 2020, letn. 20, št. 1, str. 227-252, ilustr. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/revija/shs2020-1, doi: 10.32874/SHS.2020-07. [COBISS.SI-ID 45133315].

ČEH STEGER, Jožica. Ljudska pesem Lepa Vida v kontekstu sredozemskih sorodnic in ljudskih pesmi o Kraljeviču Marku. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije, Series historia et sociologia*, ISSN 1408-5348. [Tiskana izd.], 2020, letn. 30, št. 1, str. 1-12, ilustr., doi: 10.19233/ASHS.2020.01. [COBISS.SI-ID 14968323].

ČEH STEGER, Jožica. Podoba Slovencev v luči prevajalke in pisateljice Gusti Jirku Stridsberg. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine. Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135). Maribor: Univerzitetna založba: = University Press. 2020, str. 153-170. [COBISS.SI-ID 26979075].

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Magistrsko delo**
Course title:	**Master degree Dissertation**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clnical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	5				235	8

Nosilec predmeta / Lecturer:	Jožica Čeh Steger

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lecture:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Študent lahko prijavi magistrsko delo na osnovi predpisanih pogojev.	Student may approach to Master degree dissertation on basis of established prerequisites.

Vsebina:	**Contents (Syllabus outline):**
1. Ovitek. 2. Notranja naslovna stran. 3. Izjava kandidata o avtorstvu magistrske naloge. 4. Izjava kandidata o jezikovni in pravopisni neoporečnosti magistrske naloge z navedbo imena lektorja. 5. Povzetek magistrske naloge v slovenskem in tujem (angleškem, nemškem) jeziku in ključne besede. 6. Pregled vsebine – kazalo. 7. Pregled slik – kazalo. 8. Pregled tabel – kazalo. 9. Pregled prilog – kazalo. 10. Uvod: – opredelitev problema, – opredelitev tez in ciljev magistrske naloge, – kratek opis strukture naloge, – uporabljene znanstvene metode. 11. Teoretične osnove: – zgodovinsko-teoretični del dosedanjega raziskovanja problema. 12. Analitični in sintetični del magistrske naloge: – analitično-sintetična predstavitev dejstev, podatkov, ki dokazujejo ustreznost rešitve zastavljenega problema. 13. Prispevek magistrske naloge k stroki. 14. Zaključek. 15. Literatura in viri. 16. Priloge (po potrebi). 17. Pojmovnik (po potrebi). 18. Kratice in akronimi (po potrebi).	1. Cover. 2. Inner cover. 3. Candidate's statement on Master degree dissertation autorship. 4. Candidate's statement on Master degree dissertation's linguistic and orthographic integrity with the lector's name. 5. Master dissertation abstract in Slovene and foreign (English, German) language and key words 6. Content overview – table of contents. 7. Pictures overview – table of contents. 8. Charts overview – table of contents. 9. Appendix overview – table of contents. 10. Introduction: – problem definition, – Master dissertation thesis and objectives definition, – Dissertation's structure brief description, – applied scientific methods. 11. Theoretical basis: – historical-theoretical part of up to present resarching the problem. 12. Analytical and synthetic part of the Master degree dissertation: – analitical-synthetic presentation of facts, data, which prove adequacy of solutions to the problem. 13. Master dissertation's participation to the profession. 14. Conclusion. 15. Literature and sources. 16. Appendixes(when needed). 17. Abstract (when needed). 18. Abbreviations and acronyms (when needed).

Po posvetu z izbranim mentorjem kandidat najprej izdela pisni osnutek magistrske naloge. Obseg naloge: najmanj 80 strani. Po uspešno opravljenem pisnem delu magistrske naloge sledi ustni zagovor, ki ga študent opravlja pred komisijo in s katerim dokaže temeljito poznavanje problema, ki ga je obravnaval v magistrskem delu. To je priložnost, da se razrešijo morebitne dileme in ne dovolj pojasnjeni izsledki ter stališča. Vsak od članov komisije postavi do tri vprašanja, vezana na širšo problematiko naloge.	After consultation with mentor candidate initially submits written dissertation's draft. Dissertation's range: at least 80 pages. Sucessfully completed written part of Master degree disertation is followed by oral defend presented by sudent in front of commission. By it student proves fundamental knowledge of the problem, described in Master dissertation.This is an opportunity to resolve potentiall dillemas and vague foundings and standpoints. Each among commission members poses up to three questions, relating to dissertation's broader problematic.

Temeljna literatura in viri / Readings:

Literatura mora biti navedena po vzorcu v Slavistični reviji.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Magistrsko delo je pisni dokument, s katerim študent na smiselno izbranem gradivu dokaže sposobnost uporabe teoretičnih znanj, strokovne literature, terminologije in ustreznih metod za potrditev ali zavrnitev tez, zapisanih v prijavljeni temi magistrske naloge. V magistrski nalogi študent pokaže sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in dodatnih virov za obdelavo izbrane teme. Študent z magistrsko nalogo dokaže strokovno, jezikovno in pravopisno usposobljenost.	Master degree dissertation is written document by which student, on sensibly selected matter, proves capabilty of applying theoretical knowledge, using professional literature, terminology and adequate methods for confirming or denying thesis, writen in dissertatin application. In dissertation student proves capability of sensible selectionand usage of home and foreign professional literature and additional sources for treating the selected theme. By mMaster dissertation student proves professional, linguistic and orthographic qualification.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Znanje širšega strokovnega področja, v katerega sodi magistrska naloga, in ožje znanje ter razumevanje pojmovnika, ki ga zajema tema magistrske naloge. Sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in virov. Strokovna, jezikovna in pravopisna usposobljenost. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Strokovno zapisovanje in izražanje vsebine, obvladanje reševanja strokovnih problemov, suverena predstavitev ključnih spoznanj in spretnost argumentiranja.	Knowledge and Understanding: Knowledge of broader professional option, part of which is Master degree dissertstion and more specific knowledge and terminology, comprised in master dissertation theme. Capability of sensible selection and usage of home and foreign literature and sources. Professional, linguistic and orthographic qualification. Transferable/Key Skills and other attributes: Professional writing and expressing contents, sucessful problem solving, sovereign presentation of key foundings and skillful argumentation.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Mentor na konzultacijah preverja vsebinski in strukturni vidik naloge. Mentor pripravi kandidata na elektronsko predstavitev magistrske naloge in na verjetna okvirna vprašanja pri zagovoru. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	During consultations mentor verifies content and structure aspects of dissertation. Mentor prepares candidate for electronic presentation and probable potential questions at the defend. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Zaključno delo. Zagovor zaključnega dela.	50 % 50 %	Final work. Defence of the final work.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. Razgledi po slovenski moderni : nacionalni, večkulturni in medkulturni koncepti, kratka proza in poezija. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. 312 str. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 156. ISBN 978-961-286-923-6. DOI: 10.18690/um.ff.7.2024. [COBISS.SI-ID 214264579]

ČEH STEGER, Jožica. Altenbergove in Cankarjeve podobe krhkih žensk. Slavia Centralis. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 17, št. 2, str. 18-34. ISSN 1855-6302. https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/4733, DOI: 10.18690/scn.17.2.18–34.2024. [COBISS.SI-ID 220434179]

ČEH STEGER, Jožica. Meškova kratka proza na prelomu iz 19. v 20. stoletje. V: Življenjske in literarne poti Franca Ksaverja Meška : znanstveni simpozij : sobota, 19. oktober 2024, Bela dvorana Grajske pristave Ormož. Ormož: Knjižnica Franca Ksavra, 2024. Str. [1]. [COBISS.SI-ID 215695875]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Pedagoški praktikum slovenski jezik in književnost 1**
Course title:	**Pedagogy Practicum Slovene Language and Literature 1**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
	15			20 TE, 6 H, 2 N	137	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	Simona Pulko

Jeziki /	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogojev ni.	None.

Vsebina:

- Učne hospitacije učiteljev mentorjev.
- 2 individualna učna nastopa v osnovni šoli.
- Organizacija, izvedba in evalvacija praktičnega pedagoškega dela.
- Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega dela.

Content (Syllabus outline):

- Teaching temporary attendance by teachers mentors.
- Individual teaching presentation in primary school.
- Practical pedagogy work organization, realization and evaluation.
- Portfolio – file with practical pedagogy work achievements.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marja BEŠTER, Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika KRŽIŠNIK, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marija JAVORNIK KREČIČ, Brigita KACJAN, Karmen KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Melita KUKOVEC, Simona PULKO, Marina TAVČAR KRAJNC, 2011: *Priročnik za praktično pedagoško usposabljanje študenta*. Maribor: Filozofska fakulteta. (Uradni dokument FF UM za pripravo in izvedbo pedagoške prakse).

Karmen KOLENC KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Milena IVANUŠ GRMEK, Marija JAVORNIK KREČIČ, 2007: *Spremljava in evalvacija dela študentov pri praktičnem pedagoškem usposabljanju*: priročnik. Maribor: Univerza v Mariboru.

– –, 2007: *Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega usposabljanja študentov: priročnik*. Maribor: Univerza v Mariboru.

Barica MARENTIČ POŽARNIK idr., 2007: *Mentorstvo in profesionalna rast učiteljev*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

Študenti:

- oblikujejo lik učitelja slovenskega jezika in književnosti sodobne šole;
- usposabljajo se za koherentno obvladanje znanja slovenskega jezika in književnosti pri predmetu slovenščina, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno izobraževalni proces;
- praktično načrtujejo, izvajajo in vrednotijo poučevanje slovenščine na učnih hospitacijah in nastopih ter na pedagoški praksi;

Objectives and competences:

Students:

- form the image of teacher of Slovene language and literature in contemporary school;
- they get qualified for coherent knowledge of the Slovene language and literature, capability of
- connecting knowledge from different options and its application in education process;
- they practically plan, realize and evaluate teaching Slovene language on teaching temporary attendance and presentations, and in pedagogy practice;

– razvijajo miselnih veščin (kompleksno mišljenje, pedagoška refleksija, samoregulacija …); – prevzemajo odgovornosti za proces raziskovanja/študija (pisno samovrednotenje, samopoznavanje); – razvijajo spretnosti različnih vrst komunikacije (pisna, verbalna ...); – interdisciplinarno povezovanje in prenos teorije v prakso ...; – podpirajo pozitivne samopodobe (motivacija).	– develop of cognitive skills (complex thinking, pedagogy reflection, self-regulation …); – taking responsibility for research/study process (written self-evaluation, process of getting to know oneself); – development of various communication skills (written, verbal ...); – interdisciplinary connecting and transfer of theory into practice ...; – supporting positive self-image (motivation).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti razvijajo : – pedagoško kompetentnost, – kompetentnost poznavanja vsebine predmeta in učnih metod, – organizacijsko kompetentnost, – kompetentnost v sodelovanju v učnem in širšem družbenem okolju, – kompetentnost za načrtovanje lastnega profesionalnega razvoja. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – kompetentnost na področju uporabe IKT, – organizacijske sposobnosti in timsko delo, – komunikacijske kompetence.	Students develop: – pedagogy competency, – competency in knowing subject's content and teaching methods, – organizational competency, – competency in co-operating in learning and broader social environment, – competency for planning one's own professional development. Transferable/Key skills and other attributes: – competency in option of IKT usage; – organization skills and team work; – communication competency.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– seminarsko delo, – pedagoške observacije/hospitacije, – praktično pedagoško delo, poučevanje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– seminar work, – pedagogy observation/ temporary attendance, – practical pedagogy work, teaching. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	Assessment:
Nastop.	40 %	Performance.
Praktično usposabljanje.	40 %	Practical training.
Portfolio.	20 %	Portfolio.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Potrebe, izzivi in dobre prakse pri jezikovnem poučevanju priseljencev. *Slavia Centralis*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 13, št. 2, str. 203-213. ISSN 1855-6302. [COBISS.SI-ID 57034755]

PULKO, Simona. Osebna identiteta v rabi socialnih zvrsti slovenskega jezika v šolskem sistemu. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine ; Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja ; Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*. Maribor: Univerzitetna založba: = University Press, 2020. Str. 204-221. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135. ISBN 978-961-286-365-4. [COBISS.SI-ID 27106563]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Didaktični namigi pri poučevanju slovenščine kot SDTJ. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Naslavljanje raznolikosti v jeziku in književnosti : [Slovenski slavistični kongres, Maribor, 28.-30. september 2023]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2023. Str. 421-425. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 33. ISBN 978-961-6715-45-4. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 167869955]
projekt: Erasmus + K2 2018-1-HR01-KA201-047499

Opomba:

Pri predmetih Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1 in Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2 gre za prenos teorije v prakso, kar pomeni, da bi pri teh predmetih lahko oz. morale biti navedene iste reference kot pri predmetih Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1, Didaktika slovenskega jezika 2, Didaktika slovenske književnosti 2 in Didaktika slovenskega jezika 3 ter Didaktika slovenske književnosti 3.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2**
Course title:	**Pedagogy Practicum Slovene Language and Literature 2**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15			20 TE, 6 H, 2 N	167	7

Nosilec predmeta / Lecturer:	Simona Pulko

Jeziki /	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogojev ni.	None.

Vsebina:

- Učne hospitacije učiteljev mentorjev.
- 2 individualna učna nastopa v srednjii šoli.
- Organizacija, izvedba in evalvacija praktičnega pedagoškega dela.
- Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega dela.

Content (Syllabus outline):

- Teaching temporary attendance by teachers mentors.
- Individual teaching presentation in secondary, high school.
- Practical pedagogy work organization, realization and evaluation.
- Portfolio – file with practical pedagogy work achievements.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marja BEŠTER, Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika KRŽIŠNIK, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marija JAVORNIK KREČIČ, Brigita KACJAN, Karmen KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Melita KUKOVEC, Simona PULKO, Marina TAVČAR KRAJNC, 2011: *Priročnik za praktično pedagoško usposabljanje študenta*. Maribor: Filozofska fakulteta. (Uradni dokument FF UM za pripravo in izvedbo pedagoške prakse).

Karmen KOLENC KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Milena IVANUŠ GRMEK, Marija JAVORNIK KREČIČ, 2007: *Spremljava in evalvacija dela študentov pri praktičnem pedagoškem usposabljanju*: priročnik. Maribor: Univerza v Mariboru.

– –, 2007: *Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega usposabljanja študentov: priročnik*. Maribor: Univerza v Mariboru.

Barica MARENTIČ POŽARNIK idr., 2007: *Mentorstvo in profesionalna rast učiteljev*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

Barica MARENTIČ POŽARNIK idr., 2007: *Mentorstvo in profesionalna rast učiteljev*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

Študenti:
- oblikujejo lik učitelja slovenskega jezika in književnosti sodobne šole (v različnih vrstah srednjih šol);
- usposabljajo se za koherentno obvladanje znanja slovenskega jezika in književnosti, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces;
- praktično načrtujejo, izvajajo in vrednotijo poučevanje slovenščine na učnih hospitacijah in nastopih ter na pedagoški praksi;
- razvijajo miselne veščine (kompleksno mišljenje, pedagoška refleksija, samoregulacija …);
- prevzemajo odgovornosti za proces raziskovanja/študija (pisno samovrednotenje, samopoznavanje);
- razvijajo spretnosti različnih vrst komunikacije (pisna, ustna ...);
- interdisciplinarno povezovanje in prenos teorije v prakso ...;
- podpiranje pozitivne samopodobe (motivacija).

Objectives and competences:

Students:
- form the image of teacher of Slovene language and literature in contemporary school;
- they get qualified for coherent knowledge of the Slovene language and literature, capability of connecting knowledge from different options and its application in education process;
- they practically plan, realize and evaluate teaching Slovene language on teaching temporary attendance and presentations, and in pedagogy practice;
- development of cognitive skills (complex thinking, pedagogy reflection, self-regulation …);
- taking responsibility for research/study process (written self-evaluation, process of getting to know oneself);
- development of various communication skills (written, verbal. ..);
- interdisciplinary connecting and transfer of theory into practice ...;
- supporting positive self-image (motivation).

Predvideni študijski rezultati:

Študenti razvijajo :
- pedagoško kompetentnost,
- kompetentnost poznavanja vsebine predmeta in učnih metod,
- organizacijsko kompetentnost,
- kompetentnost v sodelovanju v učnem in širšem družbenem okolju,
- kompetentnost za načrtovanje lastnega profesionalnega razvoja.

Intended learning outcomes:

Students develop:
- pedagogy competency,
- competency in knowing subject's content and teaching methods,
- organizational competency,
- competency in co-operating in learning and broader social environment,
- competency for planning one's own professional development.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – kompetentnost na področju uporabe IKT, – organizacijske sposobnosti in timsko delo, – komunikacijske kompetence.	Transferable/Key skills and other attributes: – competency in option of IKT usage; – organization skills and team work; – communication competency.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– seminarsko delo, – pedagoške observacije/hospitacije, – praktično pedagoško delo, poučevanje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– seminar work, – pedagogy observation/ temporary attendance, – practical pedagogy work, teaching. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Nastop.	40 %	Performance.
Praktično usposabljanje.	40 %	Practical training.
Portfolio.	20 %	Portfolio.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ULČNIK, Natalija. Učno e-okolje Slovenščina na dlani v kontekstu prožnih oblik učenja in poučevanja. V: ULČNIK, Natalija (ur.), ANTLOGA, Špela. *Slovenščina na dlani 3*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 119-135. ISBN 978-961-286-438-5. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/545/688/1266-1. [COBISS.SI-ID 55444483]

PULKO, Simona, ULČNIK, Natalija. Strategije za izvajanje prožnih oblik učenja in poučevanja s pomočjo učnega e-okolja Slovenščina na dlani. V: ULČNIK, Natalija (ur.), ANTLOGA, Špela. *Slovenščina na dlani 3*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 137-142. ISBN 978-961-286-438-5. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/545/688/1267-1. [COBISS.SI-ID 55447555]

ULČNIK, Natalija, PULKO, Simona, BRČIĆ PETEK, Tanja. Testiranje in notranja procesna evalvacija učnega e-okolja Slovenščina na dlani. V: ULČNIK, Natalija (ur.), ANTLOGA, Špela. *Slovenščina na dlani 3*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 143-150, tabele. ISBN 978-961-286-438-5. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/545/688/1268-1. [COBISS.SI-ID 55450115]

ANTLOGA, Špela, ZALOKAR, Andreja, VALH LOPERT, Alenka, PULKO, Simona, ŠEK, Polonca, VERDONIK, Darinka. Vaje in naloge iz slovnice in pravopisa v učnem e-okolju Slovenščina na dlani. V: ULČNIK, Natalija (ur.), ANTLOGA, Špela. *Slovenščina na dlani 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2021. Str. 57-74. ISBN 978-961-286-521-4. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/615. [COBISS.SI-ID 79320835]

Opomba:

Pri predmetih Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1 in Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2 gre za prenos teorije v prakso, kar pomeni, da bi pri teh predmetih lahko oz. morale biti navedene iste reference kot pri predmetih Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1, Didaktika slovenskega jezika 2, Didaktika slovenske književnosti 2 in Didaktika slovenskega jezika 3 ter Didaktika slovenske književnosti 3.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Praktična stilistika**
Course title:	**Practical Stylistic**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15				60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Mira Krajnc Ivič

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Jih ni.	None.

Vsebina:

- Opredelitev in umestitev predmeta.
- Raziskovanje, kvantificiranje in kvalificiranje izrabe jezikovnih prvin v različnih komunikacijskih okoliščinah in funkcijah.
- Smeri v stilistiki: strukturalistična, poststrukturalistična; sodobna, tradicionalna; literarna, korpusna.
- Stilotvorni dejavniki v odvisnosti od funkcije besedil: aplikacija jezika na različne sporazumevalne cilje, tj. stvarna besedila.
- Različni pristopi: objektivni in subjektivni stil, splošni in individualni stil, funkcijski stil, govorni in pisni stil, uradni in zasebni, umetnostni in neumetnostni stil.
- Izbiranje: konkurenčnost jezikovnih sredstev in kriteriji izbora; vključevanje v besedilo: pravila, vzorci, klišeji, formule.
- Načela praktične stilistike.
- Humorno besedilo.
- Navajanje, citiranje literature.
- Strnjevanje in širjenje besedila, povzemanje po literaturi.
- Piljenje in jezikovno vrednotenje zapisanega/govorjenega.

Content (Syllabus outline):

- Subject's definition and classification.
- Research, quantification and qualification of linguistic elements in differnet comprehention circumstances and functions.
- Directions in stylistics: structural, poststructural, modern, traditional, literary, corpus stylistics.
- Style-forming actors in dependence from texts' function: Language application to various communication goals, i.e. real texts.
- Different approaches: objective and subjective style, general and individual style, functional style, oral and written style, official and personal, art and non-art style.
- Selection: competitive position of linguistic means and criteria for selecton; inclusion into the text: rules, patterns, cliches, formula.
- Principles of practical stylistics.
- Humorous texts.
- Referencing, citation of literature.
- Summarizing and expanding texts, recapitulating literature.
- Perfecting and linguistically evaluating written/spoken texts.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Vesna MIKOLIČ, 2020: *Izrazi moči slovenskega jezika.* Koper: Annales. (ustrezna poglavja).

Mojca SMOLEJ, 2011: Jezikovna stilistika ali zakaj brati obliko besedila. *Meddisciplinarnost v slovenistiki*. *Obdobja 30*. 413–417.

Jože TOPORIŠIČ, 1966: Praktična stilistika. *Jezik in slovstvo* 11/4, 81–91.

Mladen UHLIK, 2014: Dva poskusa pojmovanja stilistike: Charles Bally in Grigorij Vinokur. *Slavistična revija* 62/4, 591–604.

Znanstveni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

Študentke in študenti razumejo z opredelitvijo stilistke in njeno umestitvijo v razmerju do drugih sorodnih disciplin, razumejo razlike med smermi v stilistiki in stilotvorni dejavniki, ozavestijo razlike med različnimi stili, med možnostmi rabe jezikovnih prvin in dojamejo pomen izbiranja pri tvorjenju besedila glede na kontekst.

Študentke in študenti usvojijo načela praktične stilistike, načine navajanja in citiranja literature, načina strnjevanja in širjenja besedila, ozavestijo pomen piljenja in vrednotenja besedila ter dojamejo razlike med temi načeli.

Študentke in študenti poznajo opredelitev humornega besedila, razumejo temeljne teorije humorja in usvojijo vire znanja za tvorjenje humornega besedila.

Objectives and competences:

Students understand the definition of stylistics and its position in relation to other related disciplines, understand the differences between stylistic trends and stylistic elements, they are aware of the differences between different styles, the possibilities of using linguistic elements and comprehend the importance of making choices in the production of a text according to the context.

Students acquire the principles of practical stylistics, they learn how to cite and quote literature, how to summarise and expand a text, they are aware of the importance of polishing and evaluating a text and comprehend the differences between these principles.

Students are familiar with the definition of a humorous text, understand the basic theories of humour and acquire the resources for producing a humorous text.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentke in študenti so po opravljenem izpitu sposobni:
- pojasniti opredelitev stilistike,
- ovrednotiti smeri v stilistiki,
- skladno z načeli praktične stilistike ovrednoti izbrano avtentično besedilo,
- prilagoditi oblikoslovne, skladenjske in leksikalne značilnosti besedila glede na spremembe konteksta,
- uporabiti načela praktične stilistike,
- sestaviti besedilo katerekoli besedilne skupine,
- analizirati izbrano besedilo,
- pojasniti značilnosti govorjenih besedil,
- pojasniti značilnosti humornih besedil,
- sestaviti humorno besedilo,
- sestaviti povzetek izbranega besedila.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
After passing the exam, students can:
- explain the definition of stylistics,
- evaluate the trends in stylistics,
- evaluate a selected authentic text in accordance with the principles of practical stylistics,
- adjust the morphological, syntactic, and lexical characteristics of a text in the light of changes in context,
- apply the principles of practical stylistics,
- produce a text of any genre,
- interpret selected text,
- explain the characteristics of spoken texts,
- explain the characteristics of humorous texts,
- produce a humorous text,
- summarise selected text.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Individualno delo in delo skupini, delo v dvojicah, delo na daljavo z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije. Metode razlage, diskusije in študije primera, razprava. Domače naloge.	Individual, group and pair work, work online with the use of information and communication technology. Method of explanation, interpretation, discussion, debate, study of an example. Homeworks.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit.	40 %	Written exam.
Sprotne naloge.	50 %	Coursework.
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	10 %	In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

KRAJNC IVIČ, Mira, ANTLOGA, Špela. Predlog izdelave korpusa humorja v govoru za slovenščino. V: KRAJNC IVIČ, Mira (ur.). Stanje in perspektive uporabe govornih virov v raziskavah govora. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 195-219. ISBN 978-961-286-882-6. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/898/1313/4342.

KRAJNC IVIČ, Mira. "Sovraštvo je preprosto" - preplet oblike in pomena v izbranih romanih F. Backmana = "Hate is simple" – the intertwining of forms and meanings in selected novels by F. Backman. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). Slavistična prepletanja 4. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 39-56, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/698/941/2412-1.

LICARDO, Marta, KRAJNC IVIČ, Mira. Kritično branje - razvijajoča se veščina bralne pismenosti v vrtcu, osnovni in srednji šoli : 9. gradnik : kritično branje. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 239-257. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.10. [COBISS.SI-ID 37423363]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Pristop k besedilu**
Course title:	**Approach to Text**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1./2.	1./3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st/2nd	1st/3rd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni (enopredmetna pedagoška smer) / obligatory (Single-Major Teacher-Training Option) izbirni (dvopredmetna pedagoška smer) / elective (Double-Major Teacher-Training Option)
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		**15**			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Mira Krajnc Ivič

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina:

- Vpogled v predmet in umestitev med sorodne discipline. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Pristopi k analiziranju besedil: teorija govornih dejanj, pragmatično jezikoslovje, konverzacijska analiza, sociolingvistika interakcije, (kritična) analiza diskurza, etnografija sporočanja.
- Komunikacijski stik. Vrste in merila ločevanja.
- Vidiki opredeljevanja besedila.
- Tvorčeva namera in kontekst.
- Relacijska kriterija znotraj besedila: koherenca in kohezija.
- Členitev po aktualnosti in dana/nova informacija kot sinteza globinske in površinske povezanosti besedila s kontekstom.
- Skupinjenje besedil: besedilni tip, besedila vrsta (žanr).
- Besedila na področju šolstva:
- besedila, obravnavana v okviru učnega procesa: življenjepis, prošnja, opravičevanje idr.
- besedila, ki jih tvori učitelj/ravnatelj/izobraževalna institucija v okviru svojega dela: zapisnik, potrdilo za/o …

Content (Syllabus outline):

- Insight into subject and classification within related disciplines. Subject's applyability and applications.
- Approaches to Text Analysis: Speech Act Theory, Interactional Sociolinguistics, Ethnography of Communication, Pragmatics, Conversation Analysis, (Critical) Discourse Analysis.
- Communication contact. Genres and Criteria.
- Aspects of text defining.
- Authors Intention and Context.
- Relactional Criteria inside the Text: Coherence and Cohesion.
- The Functional Sentence Perspective and Given/New Information as Syntese of In depth and Surface Text Connection to the Context.
- Text grouping: Text type and genre.
- Texts, formed during the School Process:
- Texts, that pupils shoud learn: CV, Application, Apology and others
- texts, that teacher is probably to form: Record, Certificate of …

Temeljni literatura in viri / Readings:

SMOLEJ, Mojca, 2022: *Skladanje: izbrana poglavja iz skladnje slovenskega jezika.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. https://doi.org/10.4312/9789610606000.

KRAJNC IVIČ, Mira, 2020: Obravnava besedil: merila za razlikovanje med besedilno vrsto in besedilnim tipom. *Slavistična revija : časopis za jezikoslovje in literarne vede*. [Tiskana izd.]. 68/1, str. 55-71. ISSN 0350-6894. https://srl.si/ojs/srl/article/view/2020-1-1-4. [COBISS.SI-ID 25170440]

KRAJNC IVIČ, Mira, 2024: "Izhodišče je besedilo" – o besedilih in žanrih pri pouku slovenščine. Jezik in slovstvo. [Tiskana izd.]. 69/ 3, str. 45-59, ilustr. ISSN 0021-6933. DOI: 10.4312/jis.69.3.45-59.

Znanstveni prispevki glede na obravnavano temo. Znanstveni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

Študentke in študenti razumejo razlike med pristopi k analiziranju besedil, ozavestijo vidike opredeljevanja besedila, dojamejo razlike med besedilom in diskurzom, usvojijo elemente besedila z vidika teorije govornih dejanj, jezikovne pragmatike, semantike, nadpovedne skladnje. Dojamejo merila besedilnosti kot vidike opazovanja besedila in kot elemente, ki vplivajo na tvorjenje besedila. Ozavestijo prepletenost tvorčeve namere, funkcionalne stavčne perspektive, informativnosti in konteksta tvorjenja besedila. Usvojijo besedilne vrste in razlike med njimi.

Objectives and competences:

Students understand the differences between approaches to analysing texts, are aware of the aspects of defining a text, comprehend the differences between text and discourse, acquire the elements of a text in terms of speech act theory, pragmatics, semantics, transcendental syntax. They acquire the criteria of textuality as aspects of text observation and as elements that influence the production of a text. They are aware of the interplay between the author's intention, the functional sentence perspective, informativity and the context of text production. They acquire an understanding of genres and the differences between them.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent, študentka po uspešno opravljenem izpiti zna:

- opredeliti pojem besedilo z različnih vidikov,
- primerjati različne opredelitve pojma besedilo,
- pojasniti razliko med besedilom in diskurzom,
- interpretirati značilnosti besedila s vidika teorije govornih dejanj, jezikovne pragmatike, konverzacijske analize idr.
- interpretirati izbrano besedilo,
- našteti merila besedilnosti,
- ovrednotiti smiselnost meril besedilnosti,
- analizirati strategije doseganja tvorčeve namere,
- ovrednotiti ustreznost teme besedila glede na kontekst,
- ovrednotiti stopnjo informativnosti besedila,
- analizirati kohezivna sredstva v besedilo,
- določiti in argumentirati besedilni prototip,
- razlikovati med besedilnim tipom in besedilno vrsto,
- določiti besedilno skupino,
- opisati značilnosti besedilne skupine,

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
After passing the exam, the student can:

- define the term of text from different perspectives,
- compare different definitions of the term text,
- explain the difference between text and discourse,
- interpret the features of the text from the perspective of the speech act theory, the linguistic pragmatics, the conversation analysis and others,
- interpret selected text,
- list the standards/criteria of textuality,
- estimate the relevance of the standards/criteria of textuality,
- analyse the strategy of achieving the author's intentions,
- evaluate the significance of the topic of selected text by the context,
- estimate the degree of informativity of the text,
- analyse cohesion in text,
- determine and argue text prototype,
- differentiate between text type and genre,
- determine text group,

– ovrednotiti značilnosti besedila glede na besedilno skupino, – tvoriti novo besedilo skladno z značilnostmi besedilne skupine.	– describe features of text group, – evaluate features of selected text following the characteristics of the text group, – form new text following the features of the text group.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Individualno delo in delo v skupini, delo v dvojicah. Metode razlage, diskusije in študije primera, razprava. Domače naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Individual, group and pair work. Method of explanation, interpretation, discussion, debate, study of an example. Homeworks. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Kolokvij. Seminarska naloga.	50 % 50 %	Midterm exam. Seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

KRAJNC IVIČ, Mira, ZEMLJAK JONTES, Melita. Pristopi k celostni obravnavi besedil = Approaches to the holistic treatment of texts. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti : [znanstvena monografija]. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2022. Str. 174-204, ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. http://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130564867]

KRAJNC IVIČ, Mira. O besedilu z vidika informativnosti. V: SMOLEJ, Mojca (ur.), SCHLAMBERGER BREZAR, Mojca (ur.). *Prispevki k preučevanju slovenske skladnje*. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2023. Str. 133-146. ISBN 978-961-297-099-4. https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/421/764/8513, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM. [COBISS.SI-ID 165139715], [Odprti dostop]
projekt: P6-0156-2020 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

KRAJNC IVIČ, Mira, FILO, Tadeja. Spodbujanje sporazumevalne jezikovne zmožnosti ob primeru vabila na razredni stopnji = Stimulating the communicative language competence on the exampl of an invitation at the primary level. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 253-273, ilustr. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583. [COBISS.SI-ID 72280067]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Raba normativnih priročnikov pri pouku slovenskega jezika**
Subject Title:	**Use of Normative Manuals in Slovene Language Class**

Študijski program Study programme	Študijska smer Study option	Letnik Year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni (enopredmetna pedagoška smer) / obligatory (Single-Major Teacher-Training Option) izbirni (dvopredmetna pedagoška smer) / elective (Double-Major Teacher-Training Option)
Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Natalija Ulčnik

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lecture:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Ni pogojev.	None.

Vsebina:

1. Slovaropisje, slovničarstvo in pravopisje – zgodovinski pregled in današnje stanje, proces posodabljanja priročnikov knjižnega jezika.
2. Slovarji – tipologija slovarjev; leksikografsko izrazje; slovar slovenskega (knjižnega) jezika (zasnova, nastajanje, uporaba knjižne in spletne izdaje).
3. Slovnica – tipologija slovnic; slovnično izrazje; sodobne slovnice in učbeniki slovenskega jezika za osnovno in srednjo šolo (primerjava s starejšimi slovnicami); priročniki za slovenščino kot drugi in tuji jezik; sporazumevalni prag za slovenščino.
4. Pravopis – od načrta za novi slovenski pravopis do sodobnega pravopisa (zasnova, nastajanje, prenova pravopisa, uporaba knjižne in spletne izdaje); pravopisne spremembe; vloga javne razprave; pravopisni in pravorečni izzivi v 21. stoletju.
5. Normativni priročniki za šolsko rabo (pedagoška slovnica, šolski slovar, učna okolja).

Contents (Syllabus outline):

1. Dictionary writing, grammar and orthography – historical review and present state, the process of updating manuals of the literary language.
2. Dictionaries – typology of dictionaries, lexicographic terminology; dictionary of Slovene (literary) language (conception, creation, use of the printed and online edition).
3. Grammar – typology of grammars; grammatical terminology; contemporary grammar and textbooks of the Slovenian language for primary and secondary school (comparison with older grammars); handbooks for Slovenian as a second and foreign language; the communicative threshold for Slovenian.
4. Orthography – from the draft for a new Slovenian orthography to contemporary orthography (conception, creation, renovation of orthography, use of printed and online editions); spelling changes; the role of public debate; spelling and orthographic challenges in the 21st century.
5. Normative manuals for school use (pedagogical grammar, school dictionary, learning environments).

Temeljni študijski viri / Readings:

Kozma AHAČIČ, 2018a: *Kratkoslovnica. Slovenska slovnica za osnovno šolo*. Ljubljana: Rokus Klett.

– –, 2018b: *Slovnica na kvadrat. Slovenska slovnica za srednjo šolo*. Ljubljana: Rokus Klett.

Helena DOBROVOLJC, 2021: Nasprotja in normativna izhodišča pri posodabljanju priročnikov knjižnega jezika. *Jezik in slovstvo* 66/2–3, 21–36.

Simona KRANJC, 2019: Spolno občutljiva raba jezika v učnih gradivih. *Slavistična revija* 67/2, 395–404.

Tadeja ROZMAN, Irena KRAPŠ VODOPIVEC, Mojca STRITAR, Iztok KOSEM, 2020: *Empirični pogled na pouk slovenskega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Hotimir TIVADAR, 2015: Vloga pravorečja in njegovo poučevanje v slovenskem osnovno- in srednješolskem izobraževanju. *Jezik in slovstvo* 60/3–4, 161–172.

Marko TROBEVŠEK, 2009: Pouk materinščine in jezikoslovje. *Infrastruktura slovenščine in slovenistike.* Ur. Marko Stabej. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik. (Obdobja, 28). 379–384.

Portala *Fran* in *Franček*.

Učno e-okolje *Slovenščina na dlani*.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent, študentka se seznani z normativnimi priročniki slovenskega jezika, spozna njihovo sestavo in se nauči uporabljati tiskane in elektronske različice. Pridobi osnovno znanje za zbiranje slovenskega besedja (narečnega, knjižnega, zgodovinskega) in njegovo razvrščanje ter slovarsko obdelavo. Pridobi znanje o tem, kako slovničarji pišejo slovnice, in vedenje o sporazumevalnem pragu za slovenščino. Se seznani z odprtimi vprašanji, ki se pojavljajo ob izdajah slovenskih normativnih priročnikov – njihova (ne)uporabnost, zanesljivost, strokovnost in znanstvenost.	Student gets acquinted with the Slovene language normative manuals, gets to know their composition, and learns to use its printed and electronic versions. Student gains basic knowledge about gathering Slovene words (dialect, literary, historic) and its classification and vocabulary treatment. Student gains knowledge about how grammaticians write grammarsand knowledge about communication trashold for Slovene language. Student is acquinted with open questions which appear at each new edition of Slovene normative manuals – their (un)usability, reliability, professionalism and scientific merit.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: – Študent, študentka pozna najpomembnejše slovenske normativne priročnike in jih funkcionalno uporablja; navede podatke o njihovi sestavi, uporabnosti in (ne)normativnosti; – razume sestavo, zakonitosti in teorijo priročnikov ter njihov pomen za slovenski jezik; – uporablja normativne priročnike slovenskega jezika pri študiju in delu ter zna v njih poiskati odgovore na jezikovna vprašanja (ali pa z njihovo pomočjo reflektira lastno razumevanje slovenskega jezika in tako odgovori na zastavljena vprašanja); – kritično ovrednoti slovenske normativne priročnike. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Spretno uporablja slovenske normativne priročnike v knjižni in spletni različici in iz njih pridobiva ter interpretira jezikovno znanje oz. z njihovo pomočjo prepozna in reši jezikovne probleme.	Knowledge and understanding: – student knows the most important Slovene normative manuals and uses them functionally; states data on their composition, usability and (non)normativity; – student understands composition, laws, and theory of the manuals and their significance for Slovene language; – he/she uses Slovene language normative manuals at studying and work and knows how to search within them answers to linguistic questions (or with their help refelcts his/her own understanding of language and thus answers the questions posed); – Critically evaluates Slovene normative manuals. Transferable/Key Skills and other attributes: Skillfully uses Slovene normative manuals in printed or electronic form and from them acquires or interprete linguistic knowledge, i.e. with their help recognizes and solves linguistic problems.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Predavanje, seminarske vaje, delavnice, skupinsko delo, individualno delo. Metode razlage, diskusije in študije primera. Problemsko učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, seminar exercises, work shop, group work, individual work. Method of explanation, discussion, study of an example. Problem-based learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Sprotne naloge.	20 %	Coursework.
Študija primera.	20 %	Case study.
Esej.	20 %	Essay.
Praktična naloga.	20 %	Practical assignment.
Ustni izpit.	20 %	Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ULČNIK, Natalija. Učno e-okolje Slovenščina na dlani in prvi uporabniški odzivi = Learning e-environment Slovene in the palm of your hand and the first users' responses. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 5*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 57–76, ilustr. ISBN 978-961-286-854-3. [COBISS.SI-ID 193035523]

ULČNIK, Natalija. Pouk s spletnim okoljem Slovenščina na dlani. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Naslavljanje raznolikosti v jeziku in književnosti: [Slovenski slavistični kongres, Maribor, 28.–30. september 2023]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2023. Str. 455–457. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 33. ISBN 978-961-6715-45-4. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 167897347]

VERDONIK, Darinka, MAJHENIČ, Simona, ANTLOGA, Špela, MAJNINGER, Sandi, FERME, Marko, DOBROVOLJC, Kaja, PULKO, Simona, KRAJNC IVIČ, Mira, ULČNIK, Natalija. Učno e-okolje "Slovenščina na dlani": izzivi in rešitve. V: FIŠER, Darja (ur.), ERJAVEC, Tomaž (ur.), PRETNAR ŽAGAR, Ajda (ur.). *Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika = Language technologies and digital humanities*. Ljubljana: Znanstvena založba

Filozofske fakultete, 2021. Letn. 9, št. 1, str. 181–215, ilustr. Slovenščina 2.0, 1, 2021. ISBN 978-961-06-0500-3. ISSN 2335-2736. [COBISS.SI-ID 69069315]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Uvod v kritično diskurzivno analizo**
Course title:	**Introduction to Critical Discourse Analysis**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ.work	ECTS
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer::	Branislava Vičar

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
1. Diskurz kot večdimenzionalni, multimodalni in večfunkcijski pojav. 2. Razmerje med diskurzom in družbeno realnostjo. 3. Kritična diskurzivna analiza (KDA) – opredelitev, cilji, razvoj, pomembni koncepti (moč, prevlada, ideologija, hegemonija, koncept kritičnega …), interdisciplinarnost. 4. Pregled pristopov h KDA (družbeno-kognitivni, diskurzivno-historični, dialektično-odnosni, družbeno-semantični). 5. Metodološka orodja (zorni kot, reprezentacija udeležencev družbenih praks, reprezentacija družbenih dejanj, rekontekstualizacija elementov družbenih praks, diskurzivna konstrukcija legitimacije). 6. Študije primerov.	1. Discourse as a multidimensional, multimodal and multifunctional phenomenon. 2. The relationship between discourse and social reality. 3. Critical Discourse Analysis (CDA) – definition, aims, histories, important concepts (power, dominance, ideology, hegemony, concept of critical …), interdisciplinarity. 4. Review of approaches to CDA (Socio-Cognitive, Discourse-Historical, Dialectical-Relational, Socio-Semantic). 5. Methodological framework (perspective, representating social actors, representing social actions, recontextualization of the elements of social practices, discursive construction of legitimation). 6. Doing CDA – case studies.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Temeljna literatura:

Norman FAIRCLOUGH, Ruth WODAK, 1997: Critical Discourse Analysis. *Discourse as Social Interaction*. Ur. Teun van Dijk. London: Sage. 258−284.

David MACHIN, Andrea MAYR, 2012: *How To Do Critical Discourse Analysis*. London: Sage.

Teun VAN DIJK, 1993: Principles of Critical Discourse Analysis. *Discourse and Society* 4/2, 249–283.

Theo VAN LEEUWEN, 2008: *Discourse and Practice. New Tools for Critical Discourse Analysis*. Oxford: Oxford University Press.

Ruth WODAK, 2009: Za kaj gre v KAD – Pregled zgodovine, pomembnih konceptov in razvoja. *Šolsko polje* XX/5–6, 7–23.

Revije:

CADAAD Journal. Dostop: http://cadaad.net/journal.

Critical Discourse Studies. Dostop: http://www.tandfonline.com/toc/rcds20/current#.UqMbVvTuJNg.

Discourse & Society. Dostop: https://journals.sagepub.com/home/das .

– Razprave s področja KDA v slovenskem znanstvenem tisku.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študentke_i: – poznajo temeljne principe in koncepte KDA; – razumejo vlogo diskurza v družbenih procesih, družbenih strukturah in družbeni spremembi; – se seznanijo s teoretičnimi in metodološkimi pristopi h KDA; – usvojijo metodologijo za lastno KDA izbranega diskurza.	Students: – are familiar with basic principles and concepts in CDA; – understand how discourse figures in social processes, social structures, and social change; – are introduced to various theoretical and methodological approaches to CDA; – adopt methodology for their own CDA of selected discourse.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Študentke_i naj bi bili zmožni: – umestiti KDA v kontekst sodobnih diskurzivnih teorij; – razviti kritično pismenost; – analizirati vlogo diskurza pri legitimaciji obstoječih odnosov moči in družbenih neenakosti; – kritično reflektirati razmerje med diskurzom in družbeno realnostjo; – presojati družbeno-politično dinamiko v okviru kritičnega pristopa k diskurzu.	Students should be able to: – place CDA in the context of contemporary discursive theories; – develop critical literacy; – analyze the role discourse plays in legitimation of existing power relations and inequality in social relations; – critically reflect on the relationship between discourse and social reality; – reconsider socio-political dynamics in the framework of a critical approach to discourse.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Predavanja, skupinska diskusija, študije primerov, seminarske vaje s poudarkom na interdisciplinarnem pristopu. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussion, študije primerov, seminar exercises with emphasis on interdisciplinary approach. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	Assessment methods:
Sodelovanje v pedagoškem procesu. Študija primera. Ustni izpit.	10 % 40 % 50 %	In-class participation. Case study.. Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

VIČAR, Branka. Semiotika nacionalizma in rasizma v protiimigrantskih grafitih slovenske urbane krajine = The semiotics of nationalism and racism in anti-immigration graffiti in Slovene urban landscape. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). Slavistična prepletanja 4. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 21-38, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/698/941/2411-1, DOI: 10.18690/um.ff.7.2022.2. [COBISS.SI-ID 116421635]

GRUŠOVNIK, Tomaž, SPANNRING, Reingard, VIČAR, Branka. Kritična animalistična pedagogika - medpresečno izobraževanje za etiko živali. V: JERŠE, Sašo (ur.), GABER, Mateja (ur.). Človek, žival : poglavja o njunih soočanjih. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2023. Str. 318-324, 389. ISBN 978-961-297-161-8. https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/463/802/8984. [COBISS.SI-ID 169654787]

VIČAR, Branka. Reprezentacija živalske subjektivitete v artivističnem filmu Green. V: VIČAR, Branka (ur.). Pojmovanja živalskih smrti: antropocentrizem in (ne)možne subjektivitete. Koper: Znanstveno-raziskovalno središče, Annales ZRS. 2020, str. 201–228. [COBISS.SI-ID 41866243]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Medkulturna komunikacija v razredu**
Subject Title:	**Intercultural Communication in the Classroom**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type:	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Branislava Vičar

Jeziki /	**Predavanja / Lecture:**	slovenščina/Slovene
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina:

1. Razumevanje kulture: od modernističnega k postmodernističnemu pojmovanju kulture.

2. Kulturni esencializem, stereotipiziranje, predsodki in diskriminacija.

3. Konstruiranje drugosti, etnocentrizem in kulturni rasizem.

4. Medkulturna komunikacija v poststrukturalistični perspektivi.

5. Razmerje med jezikom, komunikacijo in kulturo v medkulturni komunikaciji v razredu.

6. Medkulturno izobraževanje in učenje:
– razvijanje medkulturnega izobraževanja v Sloveniji,
– model medkulturne vzgoje in izobraževanja: načela, primeri dobre pedagoške prakse.

7. Pojmovanje medkulturne kompetence.

Contents (Syllabus outline):

1. Understanding culture: from the modernist to the postmodernist conception of culture.

2. Cultural essentialism, stereotyping, prejudice and discrimination.

3. Othering, ethnocentrism and cultural racism.

4. Intercultural communication in poststructuralist perspective.

5. Relationship between language, communication and culture in intercultural communication in classroom.

6. Intercultural education and learning:
– developing intercultural education in Slovenia,
– model of intercultural education: principles, examples of good pedagogical practice.

7. Conceptualizing intercultural competence.

Temeljni študijski viri / Readings:

Étienne BALIBAR, 2004: Ali obstaja »neorasizem«? *Časopis za kritiko znanosti* 32/217–218, 115–125.

Will BAKER, 2012: From cultural awareness to intercultural awareness: Culture in ELT. *ELT Journal* 66/1, 62–70.

Nicholas BRADLEY, 2018: Essentialism in the Concept of Culture: Gauging Belief. *Journal of Intercultural Communication* 21. 1–21.

Lilijana BURCAR, 2010: Multikulturalizem in diskurz tolerance v dobi globalnega kapitalizma in neorasizma. *Šolsko polje* 21/5–6, 151–180.

Anne PHILLIPS, 2010: What's Wrong with Essentialism? *Distinktion: Scandinavian Journal of Social Theory* 11/1, 47–60.

Ingrid PILLER, 2012: Intercultural Communication: An Overview. *The Handbook of Intercultural Discourse and Communication*. Ur. Christina Bratt Paulston, Scott F. Kiesling in Elizabeth S. Rangel. Chichester: Wiley-Blackwell. 3–18.

Branislava VIČAR, 2020: Medkulturna komunikacija v luči kritične diskurzivne analize. *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine*. Ur. Marko Jesenšek. Maribor: Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. 222–233.

Marijanca Ajša VIŽINTIN, 2017: *Medkulturna vzgoja in izobraževanje: vključevanje otrok priseljencev*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študentke_i: – se seznanijo s poststrukturalističnimi pristopi v preučevanju medkulturne komunikacije, – razumejo razliko med modernističnim in postmodernističnim pojmovanjem kulture, – ozavestijo stereotipe in predsodke ter njihovo ureničevanje na intersubjektivnem, institucionalnem in epistemskem nivoju, – razumejo razliko med biološkim in kulturnim rasizmom, – razumejo naravo kulture in njeno razmerje z jezikom in komunikacijo, – spoznajo model medkulturne vzgoje in izobraževanja kot pomemben okvir za vzpostavitev učnega okolja, ki bo opolnomočilo imigrantske otroke, – se seznanijo z dobrimi pedagoškimi praksami, ki doprinašajo k implementaciji medkulturnega izobraževanja in razvoju medkulturne kompetence.	Students: – become familiar with poststructuralist approaches in the study of intercultural communication, – understand the difference between modernist and postmodernist conceptions of culture, – raise awareness of stereotypes and prejudices and their realization at the intersubjective, institutional and epistemic level, – understand the difference between biological and cultural racism, – understand the nature of culture and its relationship to language and communication, – get acquainted with the model of intercultural education as an important framework for establishing a learning environment that empowers immigrant children, – get acquainted with good pedagogical practices that contribute to the implementation of intercultural education and development of intercultural competence.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Študentke_i naj bi bili zmožni: – prepoznati mehanizme delovanja predsodkov in diskriminacije ter vzorce kulturnega esencializma, – analizirati in kritično reflektirati odkrito in prikrito vlogo, ki jo ima kultura v izobraževalnem procesu, – reflektirati vzorce kulturnega rasizma v razredu, – uresničevati model medkulturne vzgoje in izobraževanja, – razvijati aktivnosti v razredu, ki spodbujajo razvijanje medkulturne kompetence.	Students should be able to: – identify the mechanisms of prejudice and discrimination and patterns of cultural essentialism, – analyze and critically reflect on the overt and covert role culture plays in the educational process, – reflect patterns of cultural racism in the classroom, – implement the model of intercultural education, – develop classroom activities geared toward developing intercultural competence.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Predavanja, skupinske diskusije, delo z videogradivom, delavnice, študije primerov. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussions, video, workshops, case studies. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	10 %	In-class participation.
Praktična naloga.		Practical assignment.
Projekt.	25 %	Project.
Ustni izpit.		Oral exam.
	25 %	
	40 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

VIČAR, Branka. Medkulturna komunikacija v luči kritične diskurzivne analize. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine. Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135). Maribor: Univerzitetna založba: = University Press. 2020, str. 222–233. [COBISS.SI-ID 27126531]

VIČAR, Branka, PLEMENITAŠ, Katja. "Mi vsi smo tujci." Identitetni imaginarij priseljenca : študija primera. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Naslavljanje raznolikosti v jeziku in književnosti : [Slovenski slavistični kongres, Maribor, 28.-30. september 2023]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2023. Str. 281-294, ilustr. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 33. ISBN 978-961-6715-45-4. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 167841795]

VIČAR, Branka. Semiotika nacionalizma in rasizma v protiimigrantskih grafitih slovenske urbane krajine = The semiotics of nationalism and racism in anti-immigration graffiti in Slovene urban landscape. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 21-38, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/698/941/2411-1, DOI: 10.18690/um.ff.7.2022.2. [COBISS.SI-ID 116421635]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Slovensko pravopisje in pravorečje v luči šolskih besedilnih vrst**
Course title:	**Slovene Ortography and Pronunciation in the Light of Word Sorts**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type:	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Branislava Vičar

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Temeljno jezikovno pravorečno in pravopisno znanje.	Basic linguistic knowledge.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
– Pravopisje; slovensko pravopisje skozi zgodovino. – Temeljno in poglobljeno pravopisno vedenje (nauk o pisnih znamenjih, pisave slovenskega jezika skozi zgodovino, mala/velika začetnica, ločila in izražanje slušnih pojavov z ločili, pisanje skupaj in narazen, zapis prevzetih besed in besednih zvez, glasovna vrednost črk v razmerju z njihovim zapisom). – Pravorečje; slovensko pravorečje skozi zgodovino. – Temeljno in poglobljeno pravorečno védenje (glasoslovje slovenskega jezika, pravorečje, stavčna fonetika). – Besedilne vrste v učnih načrtih za slovenski jezik osnovnih in srednjih šol s poudarkom na oblikovanju in tvorbi ter na hkratnem upoštevanju pravopisne in pravorečne norme. – Pregled osnovnih pravopisnih in pravorečnih ciljev pouka v učnih načrtih za slovenski jezik v osnovni šoli in srednjih šolah. – Razlike v poglobljenosti vsebin glede na stopnjo izobraževanja – osnovna in srednja šola. Delo pri seminarskih vajah: – Posebej izpostavljena izbrana problematična mesta pravopisne in pravorečne rabe v konkretnih primerih različnih vrst besedil. – Seminarska vaja z ustno predstavitvijo.	– Orthography; Slovene orthography throuh history. – Fundamental and in depth orthography knowledge (teachings of written signs, writings of the Slovene language through history, capital letters, punctuation and expressing of auditive phenomena with punctuation, writing together and separate, writing of adopted words and word connections, vocal value of letteres in proportion to their writting). – Pronunciation; Slovene pronunciation through centuries. – Fundamental and in depth pronunciation knowledge (Slovene language phonetic, pronunciation, sentence phonetic). – Word sorts in curricula of the Slovene language in primary and secondary schools with emphasis on formation and with simultanous applyance of orthographic and pronunciation. – Overview of basic orthographic and pronunciation objectives in the class in school curricula for the Slovene language in primary and secondary school. – Differnces in profoundness of contents regarding level of education – primary and secondary school. Seminar exercises: – Especially outlined are selected problem spots of orthographic and pronunciation usage in concrete texts sorts. – Seminar exercise with oral presentation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Helena DOBROVOLJC, 2004: *Pravopisje na Slovenskem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

– –, 2021: Pravopis 8.0 – smernice in predlogi rešitev. *Slovenščina v šoli* 24/2, 2–13.

Helena DOBROVOLJC, Nataša JAKOP, 2011: *Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom.* Ljubljana: Založba ZRC.

ePravopis: slovar slovenskega pravopisa. Helena DOBROVOLJC (glavna urednica). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2014–. Fran.

Aleksandra KOCMUT, 2012: *Pravipis. Zbirka pogostih jezikovnih kavljev z nekaj napotki za brskanje po e-slovarjih*. Ljubljana: Modrijan.

Pravopisna stikanja. Razprave o pravopisnih vprašanjih. Ur. Nataša Jakop in Helena Dobrovoljc. Ljubljana: Založba ZRC, 2012.

1. slovenski pravorečni posvet. Ur. Tanja MIRTIČ, Marko SNOJ. Ljubljana: SAZU, 2021. https://www.sazu.si/uploads/files/publikacije21/Rared2RAZPRAVE.pdf

Slovenski pravopis, 2001. Ljubljana: ZRC SAZU. 1–68, 197–210.

Cvetka ŠERUGA PREK, 2007: *Zborna izreka. Vaje, izobraževalno področje, jezik, pisanje, govor, gib, nastop in komunikacija, izobraževalni program*. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija, Izobraževalno središče.

Učni načrt za slovenščino v osnovni šoli.

Učni načrti oz. katalogi znanj za srednje šole.

Cilji in kompetence:

Študentke_i utrdijo in poglobijo temeljno pravopisno in pravorečno znanje. Posebej natančno poglobijo besedilnovrstno védenje. Seznanijo se z vpletenostjo pravopisnih in pravorečnih načel v učne načrte za slovenščino za osnovne ter srednje šole in spoznajo njihovo poglobljenost glede na stopnjo izobraževanja. Usvojijo vpletanje pravorečne in pravopisne norme v tvorbo in rabo različnih šolskih besedilnih vrst.

Objectives and competences:

Students firm and deepen fundamental orthographic and pronunciation knowledge. Especially precise is their knowledge about word sorts. They get acquinted with inclusion of orthographic and pronunciation principles in curricula of the Slovene language in primary and secondary schools. They get to knpw their profoundness regarding to education level. Students adopt inclusion of pronunciation and orthographic norms in formation and usage of different school word sorts.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študentke_i poglobljeno poznajo pravopisne in pravorečne zakonitosti slovenskega jezika ter jih znajo povezovati. Razumejo pomen normativnosti pri tvorbi in rabi šolskih besedilnih vrst ter pri njihovi razčlembi in interpretaciji. Usvojeno znanje znajo uporabiti pri šolskem delu z besedilnimi vrstami v skladu z veljavnim učnim načrtom. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Poglobljeno poznavanje pravopisnih in pravorečnih zakonitosti slovenskega jezika je temeljno za zmožnost pravilne in/oz. ustrezne tvorbe in rabe šolskih besedilnih vrst ter za njihovo razčlembo in interpretacijo. Usvojeno znanje normativnosti študentkam in študentom omogoča lažje oblikovanje kritičnega pogleda na sprejemanje, vrednotenje in rabo jezikovnih sredstev v šolskih besedilnih vrstah. Pridobljena sposobnost uporabe različnih besedilnih vrst (skladno z učnim načrtom) je poleg osnovnih didaktičnih znanj ključnega pomena za kvalitetno izvajanje pouka slovenskega jezika v osnovni in srednji šoli.	Knowledge and Understanding: Students know in depth orthographic and pronunciation laws of the Slove language and know how to connect them. They understand the meaning of nomativity in forming and usage of school word sorts and in their analysis and interpretation. Students are able to use the acquired knowledge in the classroom work with word sorts and according to curricula. Transferable/Key Skills and other attributes: In depth knowledge about orthographic and pronunciation laws of the Slovene language is fundamental for capability of proper and/i.e. adequate formation and usage od school texts and their analysis and interpretation. Adopted knowledge of normativity enables students easier forming the critical view on reception, evaluation and usage of linguistic means in school texts. The acquired capability of usage of different word sorts (according to curricula) is, together with didactic knowledge, of the key significance for quality Slovene language class in primary and secondary school.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo. Metode razlage, diskusije in študije primera. Problemsko učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Frontal work, group work, individual work. Method of explanation, discussion, study of an example. Problem-based learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	10 %	In-class pparticipation.
Seminarska naloga. Pisni izpit.	40 %	Seminar paper.
	50 %	Written exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

VIČAR, Branka, PLEMENITAŠ, Katja. Tematska nominalizacija kot kohezivno sredstvo v znanstvenih besedilih: kontrastivna analiza znanstvenih člankov s področja humanistike. V: SMOLEJ, Mojca (ur.), SCHLAMBERGER BREZAR, Mojca (ur.). *Prispevki k preučevanju slovenske skladnje*. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2023. Str. 309-325. ISBN 978-961-297-099-4. https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/421/764/8509. [COBISS.SI-ID 149949187]

VIČAR, Branka, KERN, Boris. Raba zaimkov pri spolno nebinarnih osebah. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Jezik in književnost v spreminjanju : [Slovenski slavistični kongres, Celje, 26.-28. september 2024]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2024. Str. 427-438. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 34. ISBN 978-961-6715-51-5. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 211014659]

KERN, Boris, VIČAR, Branka. Fostering social responsibility through gender-inclusive language in Slovenian. *Filozofski vestnik*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 45, št. 2, str. 187-204. ISSN 0353-4510. https://ojs.zrc-sazu.si/filozofski-vestnik/article/view/14193/12317, DOI: 10.3986/fv.45.2.09. [COBISS.SI-ID 222744579]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Sodobne slovenske književnice**
Course title:	**Contemporary Slovene Female Authors**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Silvija Borovnik

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina:

Predavanja in seminarske vaje se ukvarjajo z različnimi literarnimi zvrstmi, ki so jih v sodobnosti zasnovale in uspešno uresničile slovenske književnice. Zanimajo nas najboljši dosežki na področju proze, poezije in dramatike, pa tudi žanrske značilnosti in jezikovno-slogovne posebnosti.
Predavanja ponujajo teoretični in literarno-zgodovinski pregled oz. uvod, dopolnjujejo pa jih seminarske vaje, pri katerih bomo analizirali konkretna pesniška, prozna in dramska besedila izbranih sodobnih slovenskih književnic.

Content (Syllabus outline):

Lectures and seminars deal with various literary sorts conceived and successfully carried out by Slovene female authors. We are interested in their best achievements in option of prose, poetry and plays as well as in genre specifics and linguistic-stylistic particularities.
Lectures offer theoretic and literary-historic overview i.e. an introduction. They will be upgraded by seminars during which we will analyze actual poetry, prose and drama texts written by contemporary Slovene female writers.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Silvija BOROVNIK, 2013: *Kliči me po imenu. Izbor iz krajše proze slovenskih avtoric*. Ljubljana: Študentska založba.
– –, 2022: *Ugledati se v drugem. Slovenska književnost v medkulturnem kontekstu*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze. (Zora, 147).
Marija PIRJEVEC (ur.), 2016: *Ženska literarna ustvarjalnost na Primorskem*. Mladika: Slavistično društvo Trst – Gorica – Videm.

Cilji in kompetence:

Študenti se seznanijo s proznimi, pesniškimi in dramskimi deli sodobnih slovenskih književnic in se pri seminarskih vajah uzaveščajo načine analiziranja njihova leposlovna besedila.

Objectives and competences:

Students get to know prose, poetry and dramatic works by contemporary Slovene female authors. In seminars they are made aware of the means of analyzing their belletristic texts.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Prepoznavanje del sodobnih slovenskih književnic in njihovih proznih, pesniških in dramskih del.
Prepoznavanje novejše slovenske literarne zgodovine, ki upošteva tudi delež slovenskih književnic.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Understanding the work of contemporary Slovene female writers and their prose, poetry and drama works. Understanding modern Slovene literary history which recognizes a share of female writers.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja in seminarske vaje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures and seminars. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Ustni izpit.	100 %	Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOROVNIK, Silvija, 2020: Slovenska književnost v srednjeevropskem prostoru in položaj drugega. Slavia Centralis, 2020, letn. 13, št. 2, str. 134 – 148. COBISS.SI-ID 40735747

Književnost sodobnih slovenskih pisateljic v kontekstu večkulturnosti in medkulturnosti. Slovenika: časopis za kulturu, nauku i obrazovanje 2024, 10, str. 157-179. COBISS.SI-ID 2277397891 kat.1B(Z) Scopus

Raziskovanje literarne ustvarjalnosti slovenskih pisateljic na prelomu iz 20. v 21. stoletje: referat na Medzynarodowej interdysciplinarnej konferencji naukowej Panorama badan i studiow slawistycznych XXI.wieku. Katowice, 10-11.października 2024. COBISS.SI-ID 212998403

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Sodobni pristopi v analizi diskurza**
Course title:	**Current Approaches to Discourse Analysis**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		15					60	3

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Branislava Vičar

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
Predmet je utemeljen na pojmovanju diskurzivne analize kot interdisciplinarnega raziskovalnega področja, ki presega konvencionalne meje jezikoslovja. Predstavi različne diskurzivne pristope, ki se ukvarjajo z raznolikimi vidiki jezikovne rabe v družbenih kontekstih (žanrska analiza, konverzacijska analiza, etnografski pristopi k diskurzu, večkodna diskurzivna analiza) in medsebojna razmerja med njimi. Osredinja se na večkodno diskurzivno analizo, ki preučuje kombinacije jezika z drugimi semiotskimi kodi, kot so slike, film, video, podobe, zvok idr., pri izražanju pomena v komunikacijskem dejanju. Predstavljeni bodo temeljni teoretski koncepti večkodnosti, kot so kod, semiotski vir, pomenski potencial, semiotska krajina, ter teoretska in metodološka orodja za večkodno analizo. Obravnavano bo razmerje med večkodnostjo in različnimi žanri (npr. časopisnimi, filmskimi in televizijskimi). Predstavljene bodo različne faze dela z večkodnim gradivom in konvencije večkodne transkripcije. Pri analizi in interpretaciji gradiva bo upoštevana kritična perspektiva.	The course is based on the notion of discourse analysis as an interdisciplinary research field extending the conventional boundaries of linguistics. It presents various discursive approaches that represent varying s aspects of language use in social contexts (genre analysis, conversational analysis, ethnographic approaches to discourse, multimodal discourse analysis), considering where they might be going and how their trajectories might converge. The course focuses on multimodal discourse analysis, which examines language in combination with other semiotic modes, such as pictures, film, video, images, sound, etc., that are drawn upon to convey meaning in an act of communication. Fundamental theoretical concepts of multimodality, such as mode, semiotic resource, meaning potential, semiotic landscape, and theoretical and methodological tools for multimodal analysis will be presented. The relationship between multimodality and different genres (e.g., newspaper genre, film and television genres) will be discussed. The various stages of working with multimodal data and the multimodal transcription conventions will be presented. A critical perspective will be adopted when analyzing and interpreting data.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Temeljna literatura:

Christopher HART (ur.), 2020: *Researching Discourse: A Student Guide*. London, New York: Routledge. (Izbrana poglavja.)

Carey JEWITT (ur.), 2009: *The Routledge Handbook of Multimodal Analysis*. London, New York: Routledge.

Gunther KRESS, Theo VAN LEEUWEN, 2001: *Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold. (Prvo poglavje.)

Per LEDIN, David MACHIN, 2018: *Doing Visual Analysis: From Theory to Practice*. Los Angeles, London: Sage.

Per LEDIN, David MACHIN, 2020: *Introduction to Multimodal Analysis*. London, New Delhi, New York, Sydney: Bloomsbury Academic.

Brian PALTRIDGE, 2022: *Discourse Analysis: An Introduction*. London, New Delhi, New York, Sydney: Bloomsbury Academic. (Izbrana poglavja.)

Sonja STARC, 2009: *Časopisna oglaševalska besedila, reklame. Struktura in večkodnost*. Koper: Založba Annales.

Revije:

Multimodal Communication. Dostop: https://www.degruyter.com/view/j/mc.

Visual Communication. Dostop: http://vcj.sagepub.com/.

Izbrane razprave s področja večkodnosti v slovenskem znanstvenem tisku.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke_i: – pridobijo vpogled v temeljne metode analize diskurza, – razumejo vlogo večkodnosti v družbeni komunikaciji in interakciji, – se seznanijo s ključnimi koncepti večkodnosti, – spoznajo teoretska in metodološka orodja za večkodno analizo, – razumejo vlogo žanra pri uresničenju večkodnega besedila, – se seznanijo s postopki zbiranja in analize večkodnega gradiva in spoznajo konvencije večkodne transkripcije.	Students: – gain insight into the key methods of discourse analysis, – understand the role of multimodality in social communication and interaction, – become familiar with the key concepts of multimodality, – become familiar with the theoretical and methodological tools for multimodal analysis, – understand the role of genre in the realization of a multimodal text, – become familiar with the procedures for collecting and analyzing multimodal data and with multimodal transcription conventions.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentke_i naj bi bili zmožni: – interpretirati in ovrednotiti različne pristope k analizi diskurza, – uporabiti teoretska in metodološka orodja za večkodno analizo pri analizi različnih žanrov, – zbrati in transkribirati večkodno gradivo, – interpretirati intersemiotska razmerja v večkodnih besedilih in interakciji, – uporabiti večkodne kompetence v izobraževalnem okolju.	Students should be able to: – interprete and evaluate different approaches to doscourse anlysis, – apply theoretical and methodological tools for multimodal analysis to different genres, – collect and transcribe multimodal data, – interprete intersemiotic relationships present in multimodal texts and interaction; – utilize multimodal competences in educational settings.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, skupinska diskusija, delo z avdio- in videogradivom, praktične vaje in aktivnosti, multimodalne študije primerov. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussion, work with audio and video data, practical exercises and activities, multimodal case studies. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu. Projekt.	10 % 40 %	In-class participation. Project. Case study.

Študija primera.	50 %	

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VIČAR, Branka. Diskurzivna konstrukcija kukaca u televizijskim oglasima : multimodalna analiza. V: ZARADIJA KIŠ, Antonija (ur.), MARJANIĆ, Suzana (ur.), PASARIĆ, Maja. *Animal : knjiga o ne-ljudima i ljudima. Dio 3, Kulturni bestijarij*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2022. Str. 839-860. Biblioteka Nova etnografija. ISBN 978-953-1694-84-1, ISBN 978-953-8089-84-8. [COBISS.SI-ID 154379267]

VIČAR, Branka. Semiotika nacionalizma in rasizma v protiimigrantskih grafitih slovenske urbane krajine = The semiotics of nationalism and racism in anti-immigration graffiti in Slovene urban landscape. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 21-38, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/698/941/2411-1, DOI: 10.18690/um.ff.7.2022.2. [COBISS.SI-ID 116421635]

VIČAR, Branka. Reprezentacija živalske subjektivitete v artivističnem filmu Green. V: VIČAR, Branka (ur.). *Pojmovanja živalskih smrti : antropocentrizem in (ne)možne subjektivitete*. Koper: Znanstveno-raziskovalno središče, Annales ZRS, 2020. Str. 201-228, ilustr. ISBN 978-961-7058-36-9. [COBISS.SI-ID 41866243]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Sodobni slovenski roman**
Course title:	**Contemporary Slovene Novel**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:	Silvija Borovnik

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina:

Predavanja in seminarske vaje se ukvarjajo z najvidnejšimi dosežki sodobnega slovenskega romana, ki so ga po letu 1990 napisali slovenski pisatelji in pisateljice. Zajemajo tako teoretični uvod kakor tudi literarno-zgodovinski pregled in interpretacijo izbranih romanov Vlada Žabota, Draga Jančarja, Berte Bojetu, Maje Novak, Gorana Vojnovića, Suzane Tratnik, E. J. Debeljak, Maruše Krese, Ferija Lainščka in drugih.

Content (Syllabus outline):

Lectures and seminars deal with the most outstanding achievements of the contemporary Slovene novels written after 1990 by Slovene writers and female writers. Lectures and Seminars include a theoretic introduction as well as literary-historic overview and interpretation of selected novels by Drago Jančar, Berta Bojetu Boeta, Maja Novak, Goran Vojnović, Suzana Tratnik, Erica Johnson Debeljak, Maruša Krese, Miha Mazzini, Vlado Žabot and Feeri Lainšek.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Silvija BOROVNIK, 2017: *Večkulturnost in medkulturnost v slovenski književnosti*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze.

– –, 2022: *Ugledati se v drugem. Slovenska književnost v medkulturnem kontekstu*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze. (Zora, 147).

Boris PATERNU, 2016: *Premisleki o književnosti in jeziku*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Alojzija ZUPAN SOSIČ, 2017: *Teorija pripovedi*. Maribor: Litera.

Cilji in kompetence:

Študenti spoznavajo temeljne značilnosti romanesknih del sodobnih slovenskih pisateljev in pisateljic. Pri seminarskih vajah, ki zahtevajo njihovo aktivno sodelovanje, pa uzavestijo oblikovanje strokovnih in/ali esejističnih literarnozgodovinskih tekstov na izbrane teme ter usvojijo načine analiziranja proznih besedil.

Objectives and competences:

Students get to know fundamental characteristics of novels by contemporary Slovene writers and female writers. In seminar exercises which require students' active participation they make aware of forming professional and/or essayistic literary-historic texts on chosen topic and to conquere the means of analyzing prose texts.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Prepoznavanje in analiziranje del sodobnih slovenskih romanopiscev in romanopisk, opredeljevanje in vrednotenje novejše slovenske literarne zgodovine in teorije s področja pripovedne proze.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Knowing and analyzing works written by contemporary Slovene novelists, male and female, defining and evaluating modern Slovene literary history and theory in option of prose.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja in seminarske vaje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures and seminar exercises. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Ustni izpit.	100 %	Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOROVNIK, Silvija. Florjan Lipuš v slovenščini o slovenščini. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine ; Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja ; Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*. Maribor: Univerzitetna založba: = University Press, 2020. Str. 135-145. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135. ISBN 978-961-286-365-4. [COBISS.SI-ID 24878339]

Ugledati se v drugem. Slovenska književnost v medkulturnem kontekstu. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba 2022. Mednarodna knjižna zbirka Zora 147

Kratka proza Florjana Lipuša v reviji Mladje – Die Kurzprosa von Florjan Lipuš in der Zeitschrift Mladje. MILADINOVIĆ ZALAZNIK, Mira (ur.): Lipuševo Mladje 1960-1981. Koroška kulturna revija. Inštitut Nove revije, Zavod za humanistiko 2024, str. 6-7. COBISS-SI.ID 222649347

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Šolski esej**
Course title:	**School Essay**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1.	2.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: Blanka Bošnjak

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial: slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

None.

Vsebina:

Vsebina predmeta se navezuje na predmet Uvod v esejistiko in književno kritiko ter na šolsko prakso pisanja esejev. Prva navezava poglablja razumevanje glavnih določnic esejistične poetike, problematizira pojem esejističnega žanra in ga v smislu oblike ter vsebine prireja potrebam šolske prakse (šolski esej). Glavni poudarki so:

1. miselna proza, zvrst, žanr,
2. jezikovna in slogovna plast eseja,
3. značilnosti notranjega sloga,
4. struktura teksta (naslov, hipoteza, logično dokazovanje, sinteza itd.),

Content (Syllabus outline):

Subject's content is connected to subject Introduction to Essayistic and Literary Critique and to school practice of writing essays. First link indeapths understanding of main determinants of essayistic poetic, problematises a term of essayistic genre and adjusts is to school practice needs (school essay), in sense of form and content. The main emphasisi are:

1. thought prose, sort, genre,
2. linguistic and stylistic layer of essay,
3. characterisitcs of the inner style,
4. text structure (title, hypothesis, logical proving, synthesis etc.),

5. odnos do problema (variiranje subjektivnosti in objektivnosti, sklicevanje) itd. V drugem delu vsebina predmeta upošteva, prvič, šolsko prakso (šolski esej) in, drugič, nujnost učiteljeve praktične usposobljenosti: 1. dva različna ustvarjalna zakona (reprodukcija osvojenega znanja, samostojno razmišljanje in osebna interpretacija problema), 2. književne teme, ki pridejo v poštev v šolski praksi, 3. ustvarjanje pogojev za esejističen odnos do problema itd. Predmet je sestavljen iz predavanj in vaj, slednje so namenjene aplikaciji teoretskih spoznanj v praktično delo.	5. relationship to problem (varying of subjectivity and objectivity, referring) etc. In second part subject's content takes into account, first, the school practice (school essay) and secondly the necessity of teacher's practical qualification: 1. two different creative laws (reproduction of the acquired knowledge, independent thinking and personal interpretation of the problem), 2. literary themes suitable for the school practice, 3. creating conditions for essayistic relationship to the problem etc. Subject is composed of lectures, exercises, the emphasis is on seminary exercises.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Nigel FABB, Alan DURANT, 2003: *How to write essays, dissertations, and theses in literary studies.* Chengdu: Sichuan University Press.

Janko KOS, 1979: Esej in Slovenci. *Sodobnost* 27/1, 39–56.

Matevž KOS (ur.), 2000: *The Slovenian essay of the nineties*. Ljubljana: Slovene Writers' Association: Slovene P. E. N.: Association of the Slovene Literary Translators.

Denis PONIŽ, 1989: *Esej*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Denis PONIŽ [et al.], 1993: *Esej in šolski esej*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Denis PONIŽ, 1994: *Šolski esej*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Miran ŠTUHEC, 2003: *Slovenska esejistika v drugi polovici dvajsetega stoletja*. V Ljubljani: Slovenska matica.

Ustrezni viri, podani na predavanjih in seminarskih vajah.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke in študenti se seznanijo s temeljnimi značilnostmi eseja: – esej kot miselna proza, zvrst, žanr, – jezikovna in slogovna plast eseja, – značilnosti notranjega sloga, – struktura eseja (naslov, hipoteza, logično dokazovanje, sinteza itd.), – odnos do problema (variiranje subjektivnosti in objektivnosti, sklicevanje itd.),	Students learn about the fundamental characteristics of the essay: – essay as thought prose, sort, genre, – linguistic and stylistic layer of essay, – characterisitcs of the inner style, – essay structure (title, hypothesis, logical proving, synthesis etc.), – relationship to problem (varying of subjectivity and objectivity, referring etc.),

– kako napisati književni in šolski esej.	– how to write a literary and school essay.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študentke in študenti naj bi znali in poznali: – esej kot miselno prozo, zvrst, žanr, – jezikovno in slogovno plast eseja, – značilnosti notranjega sloga eseja, – strukturo eseja (naslov, hipoteza, logično dokazovanje, sinteza itd.), – odnos do problema v eseju (variiranje subjektivnosti in objektivnosti, sklicevanje itd.), – napisati književni in šolski esej. Študenti in študentke bodo po uspešno opravljenih obveznostih poznali in razumeli glavne mentalne in formalne pogoje za nastanek eseja. Predvsem po opravljenih vajah bodo usposobljeni za samostojno esejiziranje o književnih temah. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Aplikacija pridobljenega teoretskega znanja in še posebej praktičnih sposobnosti na šolsko prakso.	Knowledge and Understanding: Students should know and be able to: – essay as thought prose, sort, genre, – linguistic and stylistic layer of essay, – characterisitcs of the inner style of essay, – essay structure (title, hypothesis, logical proving, synthesis etc.), – relationship to problem in the essay (varying of subjectivity and objectivity, referring etc.), – write a literary and school essay. After successfully completing all of the obligations students will know and understand main mental and formal conditions for writing essay. Especially after completed exercises they will be capable of independently writing an essay on literature themes. Transferable/Key Skills and other attributes: Application of the gained theoretical knowledge especially practical skills to school practice.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja in vaje vključujejo spodbujanje študentov k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. *Znanstvene metode*: formalnoanalitična, primerjalna in interpretacijska metoda. *Metode učenja:* formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures and exercises include student stimulation for solving preplaned specific problems. *Scientific methods*: formal analytical, comparative and interpretive methods. *Learning methods*: formalological methods - analysis, synthesis, deduction, induction, description. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Ustni izpit. Seminarska naloga.	50 % 50 %	Oral exam. Seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOŠNJAK, Blanka. Ivan Cankar o Trubarjevem reformatorskem pomenu. V: JENSTERLE-DOLEŽAL, Alenka (ur.). *Z Lublaně přes Vídeň do Prahy : (Ivan Cankar a jeho současníci) = Iz Ljubljane preko Dunaja v Prago : (Ivan Cankar in njegovi sodobniki)*. Vyd. 1. Praha: Národní knihovna České republiky, Slovanská knihovna, 2020. Str. 87-97. ISBN 978-80-7050-722-3. [COBISS.SI-ID 20475907]

BOŠNJAK, Blanka, KOŠIR, Katja. Motiviranost za branje : 2. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 61-79, tabele. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.3. [COBISS.SI-ID 36843267]

BOŠNJAK, Blanka. Potrčeva refleksija slovenske literature. V: ČEH STEGER, Jožica (ur.), DOBERŠEK, Milena (ur.), KMETEC-FRIEDL, Božena (ur.). *Ivan Potrč med intimo in zgodovino*. Ptuj: Knjižnica Ivana Potrča, 2024. Str.189-206. ISBN 978-961-93727-9-1. [COBISS.SI-ID 212504835]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1**
Course title:	**Didactic of Slovene Language and Literature 1**

Študijski program Study programme	Študijska smer Study option	Letnik Year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Simona Pulko

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lecture:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:

- Naloge, vsebine in metode didaktike slov. jezika in književnosti kot znanstvene discipline. Raziskovalni pristopi in usmerjenost v reševanje problemov.
- Zgodovina razvoja didaktike slov. jezika in književnosti ter smernice razvoja.
- Poslanstvo in značilnosti pouka slovenskega jezika in književnosti: zastopanost v slovenskem izobraževalnem sistemu.
- Dejavniki pouka jezika/književnosti (vsebine in naloge jezikovnega/književnega pouka, učenec pri jezikovnem/književnem pouku, učiteljeva usposobljenost za pouk jezika/književnosti).
- Načrtovanje jezikovnega/književnega pouka: učni načrti in katalogi znanj, ciljev (splošnih, operativnih /funkcionalnih in izobraževalnih/) jezikovnega/književnega pouka v osnovni šoli in različnih tipih srednjih šol. Učiteljeva letna, tematska in urna učna priprava na pouk slovenskega jezika in književnosti.
- Didaktični kompleti in učna sredstva za jezikovni/književni pouk.
- Literatura in viri za učenca in učitelja.
- Metode dela, oblike dela, didaktična načela.

Content (Syllabus outline):

- Tasks, contents and methods of Slovene language and literature didactic as scientific discipline. Research approaches and problem solving orientation.
- History of Slovene language and literature didactic development and future trends.
- Mission and characteristics of teaching Slovene language and literature: representation in Slovene education system.
- Agents of language/literature lesson (contents and tasks of the language/literature lecture, pupil at language/literature lecture, teacher's qualification for language/literature teaching.
- Planning of language/literature lectures: curricula and knowledge catalogues, goals (general, operational/functional and educational/) linguistic/literary education in primary and in different types of secondary schools. Teacher's yearly, thematic and periodical teaching preparation for language/literature lecture.
- Didactic kyts and learnin tooks for linguistic/literature lectures.
- Literature and sources for pupils and teachers.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marja BEŠTER TURK, 2003: Sodobno pojmovanje pismenosti in pouk slovenskega jezika v šolah Republike Slovenije. *39. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ur. Boža Krakar Vogel. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik. 57–80.

Metka KORDIGEL ABERŠEK, 2008: *Didaktika mladinske književnosti.* Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja.)

Boža KRAKAR VOGEL, 1997: *Teme iz književne didaktike*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja.)

– –, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja.)

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

- Spozna naloge, vsebine in metode didaktike slov. jezika in književnosti kot znanstvene discipline, raziskovalni pristopi in usmerjenost v reševanje problemov.
- Spozna zgodovino razvoja didaktike slov. jezika in književnosti ter smernice razvoja.
- Razume poslanstvo in značilnosti pouka slovenskega jezika in književnosti: zastopanost v slovenskem izobraževalnem sistemu.
- Usvoji dejavnike pouka jezika/književnosti (vsebine in naloge jezikovnega/književnega pouka, učenec pri jezikovnem/književnem pouku, učiteljeva usposobljenost za pouk jezika/književnosti).
- Načrtuje jezikovni/književni pouk: učni načrti in katalogi znanj, ciljev (splošnih, operativnih /funkcionalnih in izobraževalnih/)jezikovnega/književnega pouka v osnovni šoli in različnih tipih srednjih šol. Učiteljeva letna, tematska in urna učna priprava na pouk slovenskega jezika in književnosti.
- Spozna in uporablja didaktičnekomplete in učna sredstva za jezikovni/književni pouk
- Literatura in viri za učenca in učitelja.
- Spozna in uporablja oblike dela.
- Premišljeno uporablja didaktična načela.

Objectives and competences:

- Knows, contents and methods of Slovene language and literature didactic as scientific discipline. Research approaches and problem solving orientation.
- Knows history of Slovene language and literature didactic development and future trends.
- Understands mission and characteristics of teaching Slovene language and literature: representation in Slovene education system.
- Acquires agents of language/literature lesson (contents and tasks of the language/literature lecture, pupil at language/literature lecture, teacher's qualification for language/literature teaching).
- Plans language/literature lectures: curricula and knowledge catalogues, goals (general, operational/functional and educational/) linguistic/literary education in primary and in different types of secondary schools. Teacher's yearly, thematic and periodical teaching preparation for language/literature lecture.
- Knows and uses didactic kyts and learning tools for linguistic/literature lectures.
- Literature and sources for pupils and teachers.
- Knows and uses different forms, methods and didactic principles.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti razvijajo:

- Sposobnost za načrtovanje, izvajanje in evalviranje posameznih elementov pouka slov. jezika in knjiž.
- Usposobljenost v različnih motivacijskih strategijah za aktiviranje učencev.
- Sposobnost ustvarjanja vzdušja, ki spodbuja učenje slovenskega jezika in književnosti.
- Sposobnost oblikovanja učnega okolja, v katerem poteka poučevanje in učenje slov. jezika in književnosti.
- Sposobnost izdelave učnih gradiv in preprostih učnih ponazoril. Sposobnost prilagajanja učnega načrta specifičnemu izobraževalnemu

Intended learning outcomes:

Students develop:

- Capability for planning, conducting, evaluating particular elements of the Slovene language and literature class.
- Skill of various motivation strategies for activating students.
- Capability for creating surroundings stimulating learning of Slovene language and literature.
- Capability of creating learning environment in which teaching of Slovne language and literature is carried out.
- Capability of making learning material amd simple learning tools. Capability of adjusting

kontekstu in učnim potrebam ter zmožnostim učencev. – Usposobljenost za opravljanje učno-svetovalnega dela pri jezikovnem in književnem pouku. – Sposobnost vrednotenja učnih gradiv in pripomočkov za jezikovni/književni pouk. – Sposobnost predvideti in uvajati nove izobraževalne potrebe v jezikovni/književni pouk v osnovni šoli. – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Sposobnost za reševanje konkretnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov.	curricula to specific educational context and learning needs and abilities of students. – Qualification for conducting learning consulting work at language and literature classes. – Capability of evaluating learning matter and resources for language/literature class. – Capability of foreseeing and introducing new educational needs in language/literature class at primary level. – Capability of reflecting and assessing one's own work. – Capability of solving concrete problems by applying scientific methods and procedures.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – Sposobnost za reševanje problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov. – Sposobnost učinkovitega komuniciranja s skupinami in posamezniki. – Spretnosti komuniciranja: ustno in pisno ter grafično izražanje. – Sposobnost za samorefleksijo in vrednotenje rezultatov dela. – Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanja lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse-življenjskega učenja. – Usposobljenost za uporabo IKT.	Transferable/Key Skills and other attributes: – Capability of solving concrete problems by applying scientific methods and procedures. – Capability of efficient communication with groups and individuals. – Capability of communication: oral and written and graphical expressing. – Capability of self reflection and assessing one's own work. – Capabilities and skills of organizing work and communication within a group will be used in study process as at professional work. – Capability of research approach and problem solving orientation and responsible directing one's own professional development in lifelong learning process. – Qualification for ICT use.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– Predavanja, – študija primera, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– Lectures, – case studies, – project work, – cooperative learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Seminarska naloga. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	20 % 80 %	Seminar paper. Written exam. Note: written exam may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Govor in govorna komunikacija v učnih načrtih za osnovno šolo in gimnazijo ter v katalogih znanj. V: KRAJNC IVIČ, Mira (ur.). *Stanje in perspektive uporabe govornih virov v raziskavah govora*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 299-315. ISBN 978-961-286-882-6. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/898/1313/4337, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.4.2024.15, DOI: 20.500.12556/DKUM-89957. [COBISS.SI-ID 204579331]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARIS
projekt: J7-4642 Temeljne raziskave za razvoj govornih virov in tehnologij za slovenščino - Mezzanine; financer: ARIS

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Vpliv informativne literature v izbranih elektronskih virih na razvoj gradnikov bralne pismenosti = The influence of informative literature in selected electronic sources on the development of components of reading literacy. V: ULČNIK, Natalija (ur.), ANTLOGA, Špela. *Slovenščina na dlani 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2021. Str. 137-153, ilustr. ISBN 978-961-286-521-4. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/615, DOI: 10.18690/978-961-286-521-4.8. [COBISS.SI-ID 79617283]

PULKO, Simona, KRANJEC, Eva. Odziv na besedilo in tvorjenje besedil : 8. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 213-236. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.7. [COBISS.SI-ID 37513987]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenskega jezika in književnosti 2**
Course title:	**Didactic of Slovene Language and Literature 2**

Študijski program Study programme	Študijska smer Study option	Letnik Year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15	15			105	5

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lecture:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:

- Didaktična načela pouka jezika/književnosti.
- Motivacija in učenje jezika/književnosti.
- Sporazumevalna zmožnost in razvijanje te.
- Didaktična struktura pouka jezika (cilji in metode pouka jezika).
- Didaktična struktura pouka književnosti (cilji in metode pouka književnosti).
- Obravnava literature po modelu šolske interpretacije.
- Branje, bralec, književnost.
- Bralne učne strategije (VŽN; Paukova strategija).
- Učni zapisi pri jezikovnem pouku/pouku književnosti.
- Diferenciacija in individualizacija pri jezikovnem/književnem pouku.
- Možnosti zagotavljanja enakopravnega kakovostnega izobraževanja za učeče se v manj ugodnem jezikovnem položaju (inkluzivne prakse).
- Spodbujanje možnosti vseživljenjskega učenja.
- Medpredmetne povezave z drugimi šolskimi predmeti.

Content (Syllabus outline):

- Didactic principles of the language/literature teaching.
- Motivation and teaching language/literature.
- Communication capability and its development.
- Didactic structure of language teaching (goals and methods of literature classes).
- Didactic structure of literature teaching (goals and methods of literature teaching).
- Dealing with litrature after school interpretation model.
- Reading, reader, literature.
- Reading teaching strategies.
- Teaching scripts in language/literature class.
- Diferentiation and individualisation in language/literature class.
- Ensure inclusive and equitable quality education for disadvantaged young learners (inclusive practices).
- Promote lifelong learning oportunities for all.
- Cross-curricular connections with other subjects.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marja BEŠTER, Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika KRŽIŠNIK, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marja BEŠTER, 1994/95: Funkcionalna (ne)pismenost v Sloveniji. *Jezik in slovstvo* 40/1–2, 5–24.

Ana GRADIŠAR, Sonja PEČJAK, 2002: *Bralne učne strategije*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenie za šolstvo. (Izbrana poglavja.)

Meta GROSMAN, 2006: *Razsežnosti branja*. Ljubljana: Karantanija. (Izbrana poglavja.)

Diane HEACOX, 2009: *Diferenciacija za uspeh vseh. Predlogi za uspešno delo z učenci različnih zmožnosti*. Ljubljana: Rokus Klett. (Izbrana poglavja.)

Tanja JELENKO, 2010: *Razvijanje sporazumevalne zmožnosti*. Maribor: Obzorja. (Izbrana poglavja.)

Jana KALIN, Milena VALENČIČ ZULJAN, Janez VOGRINC, 2011: *Udejanjanje načela individualizacije v vzgojno-izobraževalni praksi. Ali smo na pravi poti? Pedagoško-andragoški dnevi*. Ur. Klara Skubic Ermenc. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Metka KORDIGEL, 1990: Bralni razvoj, vrste branja in tipologija bralcev. *Otrok in knjiga* 29/30, 5–42.

Metka KORDIGEL ABERŠEK, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Izbrana poglavja.)

Boža KRAKAR VOGEL, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja.)

Simona PULKO (urednik), Melita ZEMLJAK JONTES (urednik). *Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. 371 str., ilustr. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 149. ISBN 978-961-286-670-9. https://d.cobiss.net/repository/si/files/131830275/111411/131830275-jak.jpeg. (Izbrana poglavja.)

Tanja RUPNIK VEC idr., 2003: *Igra vlog in simulacija kot učna metoda*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:

Študenti:
- aplicirajo znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka/pouka književnosti;
- spoznajo učni načrt za slovenščino in izbirne obvezne predmete, ki jih lahko poučujejo učitelji slovenščine, ter ustrezne kataloge znanj;

Objectives and competences:

Students:
- Apply knowledge from the option of general didactic, pedagogy and psychology to planning, conducting and evaluating language class/literature class;
- Get to know curricula for Slovene language and facultative obligatory subjects which can be taught by slovene language teachers and adequate knowledge catalogues;

– seznanijo se z izbranimi oblikami in metodami poučevanja jezika/književnosti ter se usposabljajo za njihovo izvajanje v skladu s funkcionalnimi in z izobraževalnimi cilji jezikovnega pouka/pouka književnosti; – premišljeno načrtujejo, izvajajo in vrednotijo učne rezultate učenčevega in svojega dela; – usposabljajo se za organizacijo različnih oblik dejavnosti učencev pri jezikovnem pouku/pouku književnosti in pri drugih izvenrazrednih in izvenšolskih oblikah jezikovnega/književnega izobraževanja; – usposabljajo se za koherentno obvladanje jezikovnega/književnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces.	– Get acquinted with selected forms and methods of language/literature teaching and get qualified for their conducting according to functional and educational goals of language class/literature class; – Get qualified for reflected planning, conducting and evaluating teaching teaching results and pupils' and thier own; – Get qualified for organization of various pupils' activities in language class/literature class and at other out of class and out of school forms of language/literature education; – Get qualified for coherent mastering of language/literature knowledge, capability of connecting knowledge of different options and applying it in educational process.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti: – aplicirajo znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka/pouka književnosti; – spoznajo učni načrt za slovenščino in izbirne obvezne predmete, ki jih lahko poučujejo učitelji slovenščine, ter ustrezne kataloge znanj; – seznanijo se z izbranimi oblikami in metodami poučevanja jezika/književnosti ter se usposabljajo za njihovo izvajanje v skladu s funkcionalnimi in z izobraževalnimi cilji jezikovnega pouka/pouka književnosti; – usposabljajo se za premišljeno načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učnih rezultatov učenčevega in svojega dela; – usposabljajo se za organizacijo in izvedbo šolskih ekskurzij;	Students: – Apply knowledge from the option of general didactic, pedagogy and psychology to planning, conducting and evaluating language class/literature class; – Get to know curricula for Slovene language and facultative obligatory subjects which can be taught by slovene language teachers and adequate knowledge catalogues; – Get acquinted with selected forms and methods of language/literature teaching and get qualified for their conducting according to functional and educational goals of language class/literature class; – Get qualified for reflected planning, conducting and evaluating teaching teaching results and pupils' and thier own; – Get qualified for organization of various pupils' activities in language class/literature class and at other out of class and out of

– usposabljajo se za organizacijo različnih oblik dejavnosti učencev pri jezikovnem pouku/pouku književnosti in pri drugih izvenrazrednih in izvenšolskih oblikah jezikovnega/književnega izobraževanja; – usposabljajo se za koherentno obvladanje jezikovnega/književnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – Sposobnost za samorefleksijo in vrednotenje rezultatov dela. Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost ugotavljanja možnih povezav med vidiki predmetnega znanja in njihovo uporabo v vzgojnoizobraževalne namene. – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanja lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse-življenjskega učenja. Usposobljenost za nove naloge delo zunaj razreda: na šoli in s socialnimi partnerji.	school forms of language/literature education; – Get qualified for coherent mastering of language/literature knowledge, capability of connecting knowledge of different options and applying it in educational process. Transferable/Key Skills and other attributes: – Capability of self-reflection and assessing one's own work. Capabilities and skills of organizing work and communication within a group will be used in study process as at professional work. – Capability of establishing new connections between aspects of knowledge and its application in educational purposes. – Capability of research approach and problem-solving orientation and responsible directing one's own professional development in lifelong learning process. Qualification for new tasks outside classroom: in school and with social partners.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– predavanja, – mikropouk, – študija primera, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures, – micro class, – case study, – projeck work, – participating learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	30 % 70 %	Seminar paper. Written exam Note:written exam may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

VERDONIK, Darinka, MAJHENIČ, Simona, ANTLOGA, Špela, MAJNINGER, Sandi, FERME, Marko, DOBROVOLJC, Kaja, PULKO, Simona, KRAJNC IVIČ, Mira, ULČNIK, Natalija. E-learning environment "Slovenščina na dlani" : challenges and solutions. *Slovenščina 2.0 : empirične, aplikativne in interdisciplinarne raziskave*. 2021, letn. 9, št. 1, str. 181-215. ISSN 2335-2736. https://revije.ff.uni-lj.si/slovenscina2/article/view/9881, DOI: 10.4312/slo2.0.2021.1.181-215. [COBISS.SI-ID 69069315]

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Medkulturne teme pri pouku književnosti v osnovni šoli. V: ŠEKLI, Matej (ur.), REZONIČNIK, Lidija (ur.). *Slovenski jezik in književnost v srednjeevropskem prostoru : [Slovenski slavistični kongres, Gradec/Graz in Maribor, 1.-3. oktober, 8.-9. oktober 2020]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2020. Str. 365-375. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 30. ISBN 978-961-6715-34-8. ISSN 1408-3043. https://zdsds.si/wp-content/uploads/2020/11/SSK-2020-zbornik-2020_web_fin.pdf. [COBISS.SI-ID 37341443]

PULKO, Simona, HARAMIJA, Dragica. Medkulturnost in učenje neprvega jezika v vrtcu in nižjih razredih OŠ = Interculturality and teaching non-first language in kindergarten and in the first and second educational periods of primary school. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 3-28, tabele. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.1. [COBISS.SI-ID 71826691]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARRS

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Razvijanje jezikovnih kompetenc in medkulturne zmožnosti šolskih otrok = Encouraging pupils' language competences and intercultural competences. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 135-170, ilustr., tabele. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.6. [COBISS.SI-ID 72070915]
projekt: OBJEM - Bralna pismenost in razvoj slovenščine (Ozaveščanje, Branje, Jezik, Evalvacija, Modeli), šifra projekta OP20.01462

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Didaktika slovenskega jezika in književnosti 3**
Course title:	**Didactic of Slovene Language and Literature 3**

Študijski program Study programme	Študijska smer Study option	Letnik Year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15				60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Simona Pulko

Jeziki /	**Predavanja / Lecture:**	slovenščina/Slovene
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenščina/Slovene

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Nadomestitev pisnega izpita s kolokviji* je na voljo študentom, ki redno obiskujejo predavanja.	Students who regularly attend lectures may take mid-term exams* instead of the final written exam.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
– Diferenciacija in individualizacija pouka jezika/književnosti. Učenci s posebnimi učnimi potrebami pri jezikovnem/književnem pouku. Nadarjeni in pouk slovenskega jezika in književnosti. – Vrednotenje učnega procesa in učnih dosežkov učencev pri pouku slovenskega jezika in književnosti. – Utrjevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja. – Slovenščina na NPZ v devetletni osnovni šoli. – Slovenščina na maturi (tudi poklicni). – Kompetence učiteljev slovenskega jezika in književnosti ter razvijanje lastne profesionalnosti. – Inštitucije, ki skrbijo za razvoj slovenskega jezika in književnosti ter jezikovne in književne didaktike.	– Differentiation and individualization of the language/literature class. Pupils with special needs in language/literature class. Gifted and Slovene language/literature class. – Evaluation of the teaching process and pupils' learning achievements in Slovene language/literature class. – Consolidating, examining and grading knowledge. – Slovene language at NPZ in nine grade primary school. Slovene at matura (also professional). – Applicative significance of language and literature education for professional success and responsible statesmanship. – Slovene language and literature teachers' competencies and developing their own professionality. – Institutions that take care of Slovene language and literature didactic development.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Darinka AMBROŽ, Boža KRAKAR VOGEL, Brane ŠIMENC, 2007: *Od spisa do eseja*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja.)

Boža KRAKAR VOGEL, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja.)

Natalija KOMLJANC, 2010: *Didaktika ocenjevanja znanja*, Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. (Izbrana poglavja.)

Katherine LUONGO ORANDO, 2008: *Drugačno preverjanje znanja: predlogi za avtentično sledenje napredka učencev*. Ljubljana: Rokus Klett.

Barica MARENTIČ POŽARNIK, 2000: Ocenjevanje učenja ali ocenjevanje za (uspešno) učenje? *Vzgoja in izobraževanje* 31/2–3, 4–9.

– –, 2008: *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS. (Izbrana poglavja).

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo. (Izbrana poglavja).

Znanstveni in strokovni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti: – aplicirajo znanja s področja obče didaktike, pedagogike in psihologije na načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka/pouka književnosti v različnih vrstah srednjih šol; – usposabljajo se za premišljeno načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učnih rezultatov dijakinj, diajov in svojega dela; – usposabljajo se za načine poučevanja, ki aktivirajo različno zmogljive dijakinje, dijake in jih motivirajo za učenje jezika in književnosti in prenos usvojenih znanj v vsakodnevno življenje(formativno spremljanje); – razumejo pomen ustrezno izbranih učnih sredstev, učnih metod in učnih oblik za uspešno učenje in poučevanje jezika in književnosti v različnih vrstah srednjih šol; – usposabljajo se za organizacijo različnih oblik dejavnosti dijakov in dijakinj pri jezikovnem pouku/pouku književnosti in pri drugih izvenrazrednih in izvenšolskih oblikah jezikovnega/književnega izobraževanja; – usposabljajo se za uporabo raznolikih učnih metod in oblik preverjanja ter ocenjevanja znanja; – usposobijo se za oblikovanje kriterijev za ocenjevanje znanja; – usposabljajo se za koherentno obvladanje jezikovnega/književnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces.	Students: – Apply knowledge from the option of general didactic, pedagogy and psychology to planning, conducting and evaluating language class/literature class; – Get qualified for reflected planning, conducting and evaluating teaching results of pupils' and thier own work; – Get qualified for modes of teaching which activate differently capable pupils and motivate them for learning language and literature and transferring the adopted knowledge to every day life (knowledge functionality); – Understand the significance of adequately selected teaching means, teaching methods and forms for successful learning and teaching language and literature differently capable pupils; – Get qualified for organization of various pupils' activities in language class/literature class and at other out of class and out of school forms of language/literature education; – get qualified for use of various forms of teaching methods and forms of knowledge assessment and grading; – get qualified for forming criteria for knowledge assessment; – Get qualified for coherent mastering of language/literature knowledge, capability of connecting knowledge of different options and applying it in educational process.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**

– Sposobnost za načrtovanje, izvajanje in evalviranje jezikovnega pouka/pouka književnosti v srednji šoli (upoštevajoč različne tipe). – Usposobljenost v številnih poučevanjskih / učenjskih strategijah in prizadevanje za napredek in uspešnost dijakov. – Usposobljenost za individualizacijo in diferenciacijo učnega dela z različno zmogljivim dijaki. – Sposobnost učinkovitega komuniciranja s skupinami in posamezniki. – Sposobnost ustvarjanja vzdušja, ki spodbuja učenje jezika in književnosti. Sposobnost ocenjevanja učnih izidov in dosežkov dijakov ter odzivanja na različne potrebe dijakov. – Sposobnost izboljševanja učnega okolja, v katerem poteka poučevanje in učenje jezika in književnosti. – Sposobnost izdelave učnih gradiv in učnih ponazoril. Sposobnost prilagajanja učnega načrta specifičnemu izobraževalnemu kontekstu in učnim potrebam ter zmožnostim dijakov. – Zmožnost prepoznati razlike med dijaki in kompleksnosti v procesu učenja. – Sposobnost vrednotenja učnih gradiv in pripomočkov za pouk jezika/književnosti v srednji šoli. – Sposobnost predvideti in uvajati nove izobraževalne potrebe v pouk jezika/književnosti v srednji šoli (upoštevajoč različne tipe SŠ). – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Sposobnost za reševanje konkretnih izobraževalno-vzgojnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov.	– Capability of planning, conducting and evaluating language class/literature class in secondary schhol (regarding different types). – Qualification in numerous teaching / learning strategies and strivings for pupils' progress and success. – Capability of individualization and differentiation of teaching process with differently capable students. – Capability of efficient communication with groups and individuals. – Capability for creating surroundings that stimulate learning of Slovene language and literature. Capability of assessing learning results and student’s achievements and responding to pupils’s various needs. – Capability of improving learning environment in which teaching language/literature takes place. – Capability of making learning material and simple learning tools. Capability of adjusting curricula to specific educational context and learning needs and abilities of students. – Ability to recognise differences between pupils and complexities in process of learning. – Capability of evaluating learning material and tools for language/literature class in secondary schools. – Capability of foreseeing and introducing new educational needs in language/literature class (regarding different secondary school types). – Capability of reflection and assessing one’s own work results. – Capability of solving concrete educational problems by appling scientific methods and procedures.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – Sposobnost za refleksijo in vrednotenje rezultatov svojega dela. – Spretnosti in veščine organizacije dela ter komunikacije in dela v skupini bodo lahko uporabili tako v času študija kot pri poklicnem udejstvovanju. – Sposobnost ugotavljanja možnih povezav med vidiki predmetnega znanja in njihovo uporabo v vzgojnoizobraževalne namene. – Sposobnost raziskovalnega pristopa in usmerjenosti v reševanje problemov ter odgovornega usmerjanja lastnega profesionalnega razvoja v procesu vse-življenjskega učenja. Usposobljenost za nove naloge delo zunaj razreda: na šoli in s socialnimi partnerji. – Usposobljenost za uporabo IKT v izobraževalnem procesu.	Transferable/Key Skills and other attributes: – Capability of self reflection and assessing one's own work results. – Skills and knowledge of organizing work and communication within work in gropup can be used durinfd study process as well as in professional activities. – Capability of establishing posible connections between aspects of subject knowledge and its usage in educational purposes. – Capability of research approach and orientation toward solving problems and responsible directing their own professional development through the process of life long learning. Qualification for new tasks outside the class room: at school and with social partners. – Qualification for using ICT in educational process.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– predavanja, – seminar, – seminarske vaje, – projektno delo, – sodelovalno učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures, – seminary, – seminary exercises, – projeck work, – participating learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Projekt. Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.	20 % 80 %	Project. Written exam Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, VALH LOPERT, Alenka. Slovene for gifted students : examples of good practice in primary school. V: HERZOG, Jerneja (ur.). *Giftedness in a variety of educational fields*. Hamburg: Dr. Kovač, 2021. Str. 287-316, tabele. Schriftenreihe Erziehung - Unterricht - Bildung, Bd. 198. ISBN 978-3-339-12194-3, ISBN 978-3-339-12195-0. ISSN 0945-487X. [COBISS.SI-ID 50381315]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Razvijanje jezikovnih kompetenc in medkulturne zmožnosti šolskih otrok = Encouraging pupils' language competences and intercultural competences. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 135-170, ilustr., tabele. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583, DOI: 10.18690/978-961-286-488-0.6. [COBISS.SI-ID 72070915]

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Vpliv informativne literature v izbranih elektronskih virih na razvoj gradnikov bralne pismenosti = The influence of informative literature in selected electronic sources on the development of components of reading literacy. V: ULČNIK, Natalija (ur.), ANTLOGA, Špela. *Slovenščina na dlani 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2021. Str. 137-153, ilustr. ISBN 978-961-286-521-4. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/615, DOI: 10.18690/978-961-286-521-4.8. [COBISS.SI-ID 79617283]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Ekokritika in ekofeminizem**
Course title:	**Eco-Criticism and Eco-Feminism**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2./1.	3./1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd/1st	3rd/1st

Vrsta predmeta / Course type:	izbirni (dvopredmetna pedagoška smer) / elective (Double-Major Teacher-Training Option) obvezni (dvopredmetna nepedagoška smer) / obligatory (Double-Major Option)
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Cilnical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Jožica Čeh Steger

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	No prerequisites.

Vsebina:

Predavanja želijo predstaviti:
− nastanek in razvoj ekokritike ter ekofeminizma,
− raziskovalna področja ekokritike (različni koncepti in predstavitve narave, ekološke teme, podobe narave, divjina, urbani prostori, vrednostni pogledi na naravo (antropocentrizem, biocentrizem idr.), vloga narave v različnih literarnih smereh, odnosi človek/narava, kultura/narava, človek/žival, vrste in žanri o naravi (npr. poezija narave, idila, potopis), njihovo mesto v literarnem kanonu idr.,
− objektivistično in konstruktivistično razumevanje narave, simbolne konstrukte narave,
− vrste ekofeminizma (socialni, kulturni idr.),
− strereotipne podobe ženske in narave,
− ekološko funkcijo književnosti.
V seminarju bo posebna pozornost namenjena metodološkemu aparatu za pripravo seminarske naloge, ekokritiški analizi in interpretaciji izbranih besedil iz slovenske književnosti.

Content (Syllabus outline):

Lectures wish to present:
− the emergence and development of eco-criticism and eco-feminism,
− research areas eco-criticism (different concepts and the presentation of nature, environmental themes, images of nature, the wild, urban spaces, evaluation and appreciation of nature (anthropocentrism, biocentrism, etc.), the role of nature in different literary currents, the relationships man/nature, culture/nature, man/animal, types and genres on nature (e.g. the poetry of nature, the Idyll, the travelogue), their place in literary canon etc.
− an objectivist and constructivist understanding of nature, of the symbolic construct of nature,
− types of eco-feminism (social, cultural, etc.),
− stereotypical images of women and nature,
− environmental function of literature.
The seminar devotes special attention to the methodological apparatus for the preparation of seminary paper and for eco-critical analysis and interpretation of selected texts from Slovenian literature.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jožica ČEH STEGER, 2012: Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija* 60/2.199−212.

– –, 2015: *Ekokritika in literarne upodobitve narave*. Maribor: Litera.

Catrin GERSDORF, Sylvia MAYER (ur.), 2005: *Natur – Kultur – Text. Beiträge zu Ökologie und Literaturwissenschaft*. Heidelberg.

Mirela HOLY, 2007: *Mitski aspekti ekofeminizma*. Zagreb: TIMpress.

Jelka KERNEV ŠTRAJN, 2007: O možnosti ekokritiškega pogleda na tematizacijo »nečloveške subjektivnosti« v literaturi. *Primerjalna književnost* 3071, 39−54.

Hubert ZAPF (ur.), 2016: *Handbook of Ecocriticism and Cultural Ecology*. De Gruyter.

Seznam literarnih virov se spreminja. Študenti dobijo ta seznam na uvodnem predavanju.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
1. Študenti spoznajo: − ekokritiko in ekofeminizem kot čezdisciplinarni področji literarne vede, − različna predmetna področja ekokritike in ekofeminizma, − ekološko funkcijo književnosti, − metodološki aparat za ekokritiško analizo književnega dela. 2. Študenti se usposobijo za samostojno ekokritiško analizo in interpretacijo književnega dela.	1. Students learn: − eco-criticism and eco-feminism as interdisciplinary areas of literary studies, − different options of eco-criticism and eco-feminism, − the environmental function of literature, − the methodological apparatus for the eco-critical analysis of a literary work. 2. Students are trained for eco-critical analysis and interpretation of a literary work.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
1. Študenti poznajo: − ekokritiko in ekofeminizem kot čezdisciplinarni področji literarne vede, − različna predmetna področja ekokritike in ekofeminizma, − ekološko funkcijo književnosti, − metodološki aparat za ekokritiško analizo književnega dela. 2. Študenti znajo analizirati in interpretirati književna dela z vidika ekokritike in ekofeminizma.	Knowledge and understanding: 1. Students are familiar with: − eco-criticism and eco-feminism as interdisciplinary areas of literary studies, − various options of eco-criticism and eco-feminism, − the environmental function of literature, − the methodological apparatus for eco-critical analysis of a literary work. 2. Students are able to analyze and interpret literary works from the point of view of eco-criticism and eco-feminism.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, diskusija, individualni študij. Analiza in interpretacija besedil. Predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, discussion, individual study. Analysis and interpretation of texts. Seminary paper presentation. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Ustni izpit.	80 %	Oral exam.
Seminarska naloga.	20 %	Seminar paper.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. Književnost kot kulturna ekologija na primeru Geistrovega romana Risarica. *Slavistična revija : časopis za jezikoslovje in literarne vede*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr./jun. 2021, letn. 69, št. 2, str. 211-224. https://srl.si/ojs/srl/article/view/3931. [COBISS.SI-ID 69523203].

ČEH STEGER, Jožica. Roman o podnebnih spremembah med znanstveno fantastiko in realnimi izkušnjami. *Jezik in slovstvo*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 69, št. 1/2, str. 151-163. ISSN 0021-6933. Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.4312/jis.69.1-2.151-163, DOI: 20.500.12556/DKUM-89335-e0eec4be-3161-f870-3b80-0328c7764f6a. [COBISS.SI-ID 191444483],

ČEH STEGER, Jožica. Kosovelove pjesme u prozi i odnos prema prirodi. V: ĐURĐEVIĆ, Goran (ur.), LEVANAT-PERIČIĆ, Miranda (ur.), MARJANIĆ, Suzana (ur.). *Ekokritika : između prirode i kulture*. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2024. Zv. 2, str. 325-345. ISBN 978-953-331-389-4, ISBN 978-953-331-473-0, ISBN 978-953-331-476-1. [COBISS.SI-ID 208922883]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Izbrana poglavja iz slovenske dialektologije**
Course title:	**Selected Chapters of the Slovenian Dialectology**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
30	15						45	3

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Mihaela Koletnik
Jeziki /Languages: **Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni posebnih pogojev.	None required.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

Predmet je namenjen poglobljenemu preučevanju naslednjih ožjih vsebinskih sklopov: (1) Narečna leksikologija. Leksikalna enota kot osnovni element preučevanja narečne leksikologije. Opazovanje pomena leksemov in pomenskih odnosov na narečnem gradivu, zbranem s terensko raziskavo. Povezava leksikologije in leksikografije (priprava narečnega korpusa kot vira za pripravo narečnega slovarja) Metode in postopki narečnega slovaropisja. (2) Narečna frazeologija Opredelitev narečne frazeologije. Narečna frazeologija v širšem in ožjem smislu. Kontrastivna frazeologija Metode zbiranja narečnega frazemskega gradiva. Pomenska razmerja med frazemi, zbranimi s terensko raziskavo. Koncept narečnega frazeološkega slovarja (tiskana in elektronska oblika). (3) Pomen in vloga slovenskih narečij danes.	This module offers an in-depth study of the following sub-topics: (1) Dialect Lexicology. Lexical unit as the basic element in lexicology studies. The study of the meaning of lexems and meaning relations in dialectal material collected through fieldwork. The relation between lexicology and lexicography (the preparation of a dialect corpus as the primary source for the construction of dialect dictionaries). Methods and procedures in dialect lexicography. (2) Dialect Phraseology The definition of dialect phraseology. Dialect phraseology in the broader and the narrower sense. Contrastive phraseology. Methods of collecting dialectal idiomatic phrases. The relations of meaning between idiomatic phrases collected through fieldwork. The concept of a dialectal phraseological dictionary (in its printed and electronic form). (3) The role and significance of Slovenian dialects nowadays.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Karin MARC BRATINA, 2009: Etape zbiranja narečnega frazemskega gradiva. *Annales* 19/2. 339–410.
Karin MARC BRATINA, 2009: Zasnova narečnega frazeološkega slovarja. *Infrastruktura slovenščine in slovenistike*. (Obdobja 28). Ljubljana: Center za sloveščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 233–238.
Karmen KENDA JEŽ, 2004: Narečje kot jezikovnozvrstna kategorija v sodobnem jezikoslovju. *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem: členitev jezikovne resničnosti*. (Obdobja 22). Ljubljana: Center za sloveščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 263–276.
Karmen KENDA JEŽ, Nataša GLIHA KOMAC, 2007: *Shranili smo jih v Bančah: slovarski prispevek k poznavanju oblačilne kulture v Kanalski dolini*. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.
Mihaela KOLETNIK, 2008: *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*. Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta. (Zora, 60)
Erika KRŽIŠNIK, 1998: Socialna zvrstnost in frazeologija. *Dežele in mesta v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. (34. SSJLK). Ljubljana: ULJ, Filozofska fakulteta, Oddelke za slovanske jezike in književnosti. 53–69.
Erika KRŽIŠNIK, 2008: Viri za kulturološko interpretacijo frazeoloških enot. *Jezik in slovstvo* 53/1. 33–47.

Erika KRŽIŠNIK 2013: Moderna frazeološka veda v slovenistiki. *Frazeološka simfonija: Sodobni pogledi na frazeologijo*. Ljubljana: Založba ZRC. 15–26.
Vera SMOLE, 2009: Pomen in vloga (slovenskih) narečij danes. *Slovenska narečja med sistemom in rabo*. (*Obdobja* 26). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 557–563.
Marko SNOJ, 2016: *Slovenski etimološki slovar*. 3. izdaja. Ljubljana: Založba ZRC.
Matej ŠEKLI, 2004: Jezik, knjižni jezik, pokrajinski oz. krajevni knjižni jezik: genetskojezikoslovni in družbenojezikovni pristop k členjenju jezikovne stvarnosti (na primeru slovenščine). *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem: členitev jezikovne resničnosti* (Obdobja 22). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 41–58.
Jožica ŠKOFIC, 2004: Raziskovanje narečne terminologije v času globalizacije. *Terminologija v času globalizacije*. Ljubljana: Založba ZRC. 61–75.
Jožica ŠKOFIC idr. (ur.), 2011: *Slovenski lingvistični atlas 1. Človek (telo, bolezni, družina)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Jožica ŠKOFIC idr. (ur.), 2016: *Slovenski lingvistični atlas 2. Kmetija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Peter WEISS, 1998: *Slovar govorov Zadrčke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami: Poskusni zvezek (A–H)*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Peter WEISS, 2003: Uvod v (slovenski) narečni slovar. *Jezikoslovni zapiski* 9/1. 49–61.

Cilji in kompetence:

Seznanitev s temeljnimi teoretičnimi in praktičnimi vidiki narečne leksikologije na višji ravni.
Prepoznavanje leksikološkega ustroja narečnega jezika in pomenskih odnosov.
Spoznavanje temeljnih pojmov in metod narečnega slovaropisja.
Seznanitev s teoretičnimi izhodišči o narečni frazeologiji in narečnih frazemih.
Spoznavanje metod zbiranja narečnega frazemskega gradiva (izraba virov, izdelava usmerjevalne vprašalnice, terensko delo).
Usvajanje temeljnih prvin za zasnovo narečnega frazeološkega slovarja (izhodiščna slovarska oblika, pomen, označevalniki, ponazarjalno gradivo, medfrazemska pomenska razmerja, dokumentiranost frazema).
Prepoznavanje tradicionalnih narečij in govorjenih različkov med narečjem in knjižnim pogovornim jezikom.
Doseči prepoznavanje sprememb v funkcijskozvrstno različnih narečnih besedilih v primerjavi s knjižnim jezikom.

Objectives and competences:

Familiarisation with the key theoretical and practical aspects of dialect lexicology at an advanced level.
Recognition of the dialect's lexicological structure and the recognition of meaning relations.
Getting acquainted with the basic principles and methods of dialectal lexicography.
The introduction of the theoretical basis of dialectal phraseology and dialectal idioms.
To study relevant methods for affective idiom collection (use of relevant sources, the construction of guided questionnaires, fieldwork).
The understanding of key aspects of a dialectal phraseological dictionary (entry form, meaning, guide words, illustrative material, the meaning relations of idioms, the documentation of the idiom).
The recognition of traditional dialects and the recognition of speech differences between the dialectal and the informal standard language.
To understand the changes in dialect texts of differing functional genres in comparison to the standard language.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentje: Razumejo prepletenost narečnega leksikalnega sistema s formalnega in pomenskega vidika. Zmožni so postopka uslovarjenja narečnega gradiva: priprava iztržkov iz zvočnega zapisa narečnega besedila, izdelava geslovnika, zasnova geselskega članka. Znajo prepoznati variantne, sopomenske in posebne narečne frazeme. Znajo pripraviti in izpeljati narečno frazeološko raziskavo ter njene izsledke predstaviti v frazeološkem slovarju. Razumejo vlogo dialektov v sodobnih procesih globalizacije. Razumejo vzroke in namen zamenjave knjižne zvrsti z narečno. Znajo prepoznati narečne prvine na vseh jezikovnih ravninah v funkcijskozvrstno različnih besedilih.	Students: Understand the intertwining of the dialect lexical system from a formal and a semantic point of view. Can arrange dialectical material into a dictionary: abstract the findings from audio recordings of dialectic texts, construct a glossary), formation of dictionary entry. Can recognise the variations of dialectal idioms, synonymous dialectal idioms and specific dialectal idioms. Are able to independently prepare and conduct a dialectal phraseological study and present their findings in a phraseological dictionary. Understand the role of dialects in the contemporary process of globalisation. Understand the reasons and the purpose of substituting standard form with the dialectal. Can identify the dialectal elements of all linguistic levels in various texts in terms of their differing functional genres.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, diskusija. Terensko delo. Delo z besedilom. Delo z avdio- in videoposnetki. Skupinsko in individualno delo. Študija primera. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, conversation, discussion. Field work. Work with texts. Work with audio- and video records. Group and individual work. Study of an example. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**

Seminarska naloga. Pisni izpit.	80 % 20 %	Seminar paper. Written exam.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

KOLETNIK, Mihaela, 2021: Dialectal names for medicinal herbs in the south Prekmurje region. V: NEVACI, Manuela (ur.), FLOAREA, Irina (ur.), FARCAȘ, Ioan-Mircea (ur.). *Ex Oriente lux : in honorem Nicolae Saramandu*. Alessandria: Edizioni dell'Orso. Str. 659-673. [COBISS.SI-ID 96861699]
KOLETNIK, Mihaela, 2020: Narečno besedje iz pomenskega polja sadovnjak v Murkovem drsteljskem govoru. *Slavia Centralis* 13, št. 2, str. 64-82. [COBISS.SI-ID 56969475]

KOLETNIK, Mihaela, GUNGL, Benedikta, 2022: Oblačilno izrazje pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah. *Slavia Centralis* 15, št. 2, str. 5-26. [COBISS.SI-ID 129052419]

KOLETNIK, Mihaela, KALOH VID, Natalia, 2022: Primerjalni frazemi z zoonimnimi sestavinami v slovenščini in ruščini = Comparative idioms with animal components in standard Slovene and Russian. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 1*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. Str. 213-237. [COBISS.SI-ID 106596099]

KOLETNIK, Mihaela, NIKOLOVSKI, Gjoko, 2020: Primerjalni frazemi z zoonimnimi sestavinami v prekmurskem narečju in makedonščini. *Slavia Centralis* 13, št. 2, str. 83-99. [COBISS.SI-ID 36950787]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Literarnoprogramski in estetski koncepti v slovenski književnosti**
Course title:	**Literary-Program and Aesthetic Concepts in Slovene Literature**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type:	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Jožica Čeh Steger

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Jih ni.	No prerequisites.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet je osredinjen na predstavitev literarnih programov in estetskih konceptov od 19. stoletja naprej. V razvoju slovenske književnosti sta se pokazala dva temeljna koncepta, ki v različnih variantah določata literarne smeri, tokove kakor tudi avtorske poetike, tj. a) koncept ohranjanja slovenske tradicije in b) odprtost v evropske literarne smeri in tokove. V prvi polovici 19. stoletja na tak način soobstajata Kopitarjev program ljudskega standarda in Čopov estetski program vključitve slovenske književnosti v evropske literarne tokove, v realizmu narodno-konstruktivni tip književnosti v okviru Levstikovega literarnega programa in Stritarjev zagovor estetske funkcije poezije, pesimizma in nihilizma v literaturi, ki oblikujejo deziluzijski tip književnosti (Stritar, Jenko, Gregorčič). Dvojnost estetskih konceptov se nadaljuje v moderni kot ohranjanje ljudske tradicije (Vladimir Levstik, F. S. Finžgar, I. Šorli idr.) in evropeizacija književnosti s Cankarjem. Sledijo v evropske tokove usmerjena literarna avantgarda (Anton Podbevšek, Srečko Kosovel), na ljudski standard oprt socialni realizem (Bratko Kreft), nihilistične usmeritve v modernizmu itd. Opisana dvojnost estetskih konceptov je navzoča tudi v slovenski književnosti po letu 1950, še posebej ob različnih poetikah posameznih avtorjev (Zajc, Strniša, Rožanc, Jančar, Lainšček, Tomšič, Vojnović idr.). Seminar je namenjen pridobivanju teoretskih izhodišč za pripravo seminarske naloge, ki zajema analizo in interpretacijo reprezentativnih besedil iz slovenske književnosti z vidika uresničevanja literarnih programov in estetskih konceptov ali odmikanja od njih.	Overview of the literary programs and aesthetic concepts in Slovene literature from the 19th century on. Preserving Slovene tradition and openness in European currents as fundamental concepts, which in different variants determine periods, directions, representatives in Slovene literature: Kopitar's principle of folk standard and Čop's aesthetic program of inclusion of the Slovene literature into European literary currents, Levstik's and Stritar's program; national-constructive and desilusionist typ of literature in realism, Cankar's aesthetic program and folk tradition in Modern (Vladimir Levstik, F. S. Finžgar), in European currents directed literary avant-gards (Anton Podbevšek, Srečko Kosovel) and folk standard in social realism Bratko Kreft), nihilistic directions in modernism; duality of aesthetic concepts in Slovene literature after 1950 at particular authors (Zajc, Strniša, Rožanc, Jančar, Lainšček, Tomšič, Vojnović etc.). Interpretation of representative selected Slovene literature texts from the aspect of realisation of literary programs and aesthetic concepts.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jožica ČEH STEGER, 2006: Cankarjev pogled na ilirizem in novoiliristične ideje Frana Ilešiča. *Preseganje meje.* Zbornik slavističnega društva Slovenije. Ur. Miran Hladnik. Ljubljana. 151−162.
Marjan DOLGAN, 1990: *Slovenski literarni programi in manifesti*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Janko KOS, 2007: *Slovenci in Evropa*. Ljubljana: Študentska založba.
Matija OGRIN, 2002. *Literarno vrednotenje na Slovenskem od Frana Levstika do Izidorja Cankarja*. Ljubljana: Študentska založba.
Vera TROHA, 1993: *Futurizem*. Ljubljana: DZS
Janez VREČKO, 2011: Kosovelove definicije konstruktivizma in futurizem. V: Janez Vrečko*: Srečko Kosovel. Monografija.* Ljubljana: Založba ZRC. 120−162.
Šest obveznih primarnih literarnih virov se spreminja. Seznam bo posredovan v seminarju.

Cilji in kompetence:

1. Študenti se seznanijo z razvojem slovenske književnosti 19. In 20. stoletja z vidika literarnih programov in estetskih konceptov.

2. Spoznajo temeljne literarne programe in estetske koncepte, ki ustvarjajo konstanto in dinamiko slovenske književnosti 19. in 20. stoletja naprej.

3. Na izbranih besedilih iz slovenske književnosti spoznavajo uresničevanje literarnih programov in estetskih konceptov ali odmik od njih.

Objectives and competences:

1. Students get acquainted with development of the Slovene literature of 19th and 20th century from the aspect of literary programs and aesthetic concepts.

2. They get to know fundamental literary programs and aesthetic concepts, which form the constant and dynamic of the Slovene literature of the 19th and 20th century.

3. On selected texts from Slovene literature they get to know realisation of the literary programs and aesthetic concepts, or deviation from them.

Predvideni študijski rezultati:

1. Študenti razumejo konstantne značilnosti in dinamiko razvoja slovenske književnosti 19. In 20. stoletja z vidika literarnih programov in estetskih konceptov.

2. Poznajo temeljne literarne programe in estetske koncepte, ki ustvarjajo konstanto in dinamiko slovenske književnosti 19. in 20. stoletja.

3. V seminarju pridobijo teoretska izhodišča za seminarsko nalogo in se usposobijo za interpretacijo izbranih besedil iz slovenske književnosti z vidika uresničevanja literarnih

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

1. Students understand constant characteristics and dynamics of Slovene literature development in 19th and 20th century from aspect of literary programs and aesthetic concepts.

2. They know fundamental literary programs and aesthetic concepts, which form the constant and dynamic of the Slovene literature of the 19th and 20th century.

programov in estetskih konceptov oziroma odmikanja od njih.	3. They know how to interprete selected texts from the Slovene literature from the aspect of realisation of literary programs and aesthetic concepts.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, seminar. Analiza in interpretacija besedil. Metoda razlage, diskusije. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, seminary. Work with text, analysis, interpretation. Method explanation, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Ustni izpit.	80 %	Oral exam.
Seminarska naloga.	20 %	Seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. Ana Wambrechtsamer - pisateljica in povezovalka dveh jezikov in kultur. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2020, letn. 13, št. 2, str. 149-161. http://www.ff.um.si/dotAsset/83679.pdf. [COBISS.SI-ID 38022147].

ČEH STEGER, Jožica. Oton Župančič in začetki južnoslovanske tvorbe. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*, ISSN 1580-8122. [Tiskana izd.], 2020, letn. 20, št. 1, str. 227-252, ilustr. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/revija/shs2020-1, doi: 10.32874/SHS.2020-07. [COBISS.SI-ID 45133315].

ČEH STEGER, Jožica. Ljudska pesem Lepa Vida v kontekstu sredozemskih sorodnic in ljudskih pesmi o Kraljeviču Marku. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije, Series historia et sociologia*, ISSN 1408-5348. [Tiskana izd.], 2020, letn. 30, št. 1, str. 1-12, ilustr., doi: 10.19233/ASHS.2020.01. [COBISS.SI-ID 14968323].

ČEH STEGER, Jožica. Podoba Slovencev v luči prevajalke in pisateljice Gusti Jirku Stridsberg. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine. Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135). Maribor: Univerzitetna založba: = University Press. 2020, str. 153-170. [COBISS.SI-ID 26979075].

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1**
Course title:	**Pedagogy Practicum Slovene Language and Literature 1**

Študijski program **Study programme**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
	10			1 N, 3 H, 10 TE	66	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lecture:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogojev ni.	None.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Učne hospitacije učiteljev mentorjev. 2 Individualni učni nastop v osnovni šoli. 3. Organizacija, izvedba in evalvacija praktičnega pedagoškega dela. 4.Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega dela.	1. Teaching presentations by teachers – mentors. 2. Individual teaching presentation in primary school. 3. Organisation, conducting and evaluation of practical pedagogy work. 4. Portfolio – map of achievements in practical pedagogy work.

Temeljni študijski viri / Readings:

Marja BEŠTER, Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika KRŽIŠNIK, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marija JAVORNIK KREČIČ, Brigita KACJAN, Karmen KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Melita KUKOVEC, Simona PULKO, Marina TAVČAR KRAJNC, 2011: *Priročnik za praktično pedagoško usposabljanje študenta*. Maribor: Filozofska fakulteta. (Uradni dokument FF UM za pripravo in izvedbo pedagoške prakse).

Karmen KOLENC KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Milena Ivanuš Grmek, Marija JAVORNIK KREČIČ, 2007: *Spremljava in evalvacija dela študentov pri praktičnem pedagoškem usposabljanju*: priročnik. Maribor: Univerza v Mariboru.

– –, 2007: *Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega usposabljanja študentov: priročnik*. Maribor: Univerza v Mariboru.

Barica MARENTIČ POŽARNIK idr., 2007: *Mentorstvo in profesionalna rast učiteljev*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti: – oblikujejo lik učitelja slovenskega jezika in književnosti sodobne šole; – usposabljajo se za koherentno obvladanje znanja slovenskega jezika in književnosti pri predmetu slovenščina, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces;	Students: – Shape the image of Slovene language and literature teacher and contemporary school; – They get trained in coherent knowledge of Slovene language and literature within subject Sloven language, in capability to connect knowledge from different options and apply them within educational process;

– praktično načrtujejo, izvajajo in vrednotijo poučevanje slovenščine na učnih hospitacijah in nastopih ter na pedagoški praksi; – razvoj miselnih veščin (kompleksno mišljenje, pedagoška refleksija, samoregulacija …); – prevzemanje odgovornosti za proces raziskovanja/študija (pisno samovrednotenje, samopoznavanje); – razvoj spretnosti različnih vrst komunikacije (pisna, verbalna ...); – interdisciplinarno povezovanje in prenos teorije v prakso ...; – podpiranje pozitivne samopodobe motivacija).	– practically plan, conduct and evaluate Slovene language teaching at teaching presentations and in pedagogy practice; – development of mental skills (complex thinking, pedagogy reflection, self-regulation …); – taking responsibility for research/study process (written self-evaluation, getting to know oneself); – developing different sorts of communication (written, verbal ...); – interdisciplinary connecting and transferring theory into practice ...; – supporting positive selfimage (motivation).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti razvijajo: – pedagoško kompetentnost, – kompetentnost poznavanja vsebine predmeta in učnih metod, – organizacijsko kompetentnost, – kompetentnost v sodelovanju v učnem in širšem družbenem okolju, – kompetentnost za načrtovanje lastnega profesionalnega razvoja. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – kompetentnost na področju uporabe IKT, – organizacijske sposobnosti in timsko delo, – komunikacijske kompetence.	Students develop: – pedagogy competency, – competency in knowing subject contents and learning methods, – organisation competency, – competency in co-working in learning and broader social environment, – competency for planning one's own professional development. Transferable/Key skills and other attributes: – competency in option of ICT usage, – organisation skills and team work, – communication competency.

Metode poučevanja in učenja:	**Teaching and learning methods:**
– seminarsko delo, – pedagoške observacije/hospitacije, – praktično pedagoško delo, poučevanje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– seminary work, – pedagogy observations/hospitations, – practical pedagogy work, teaching. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Nastop.	40 %	Performance.
Praktično usposabljanje.	40 %	Practical training.
Portfolio.	20 %	Portfolio.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Potrebe, izzivi in dobre prakse pri jezikovnem poučevanju priseljencev. *Slavia Centralis*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 13, št. 2, str. 203-213. ISSN 1855-6302. [COBISS.SI-ID 57034755],

PULKO, Simona. Osebna identiteta v rabi socialnih zvrsti slovenskega jezika v šolskem sistemu. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine ; Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja ; Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*. Maribor: Univerzitetna založba: = University Press, 2020. Str. 204-221. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135. ISBN 978-961-286-365-4. [COBISS.SI-ID 27106563]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Lepo vedênje kot tematski sklop pri poučevanju slovenščine kot drugega in tujega jezika. V: PULKO, Simona (ur.), ZEMLJAK JONTES, Melita (ur.). *Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 210-241. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 149. ISBN 978-961-286-670-9. DOI: 10.18690/um.ff.12.2022.15. [COBISS.SI-ID 139589123]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARRS

Opomba:

Pri predmetih Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1 in Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2 gre za prenos teorije v prakso, kar pomeni, da bi pri teh predmetih lahko oz. morale biti navedene iste reference kot pri predmetih Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1, Didaktika slovenskega jezika in književnosti 2 in Didaktika slovenskega jezika in književnosti 3.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1***
Course title:	**Pedagogy Practicum Slovene Language and Literature 1***

Študijski program Study programme	Študijska smer Study option	Letnik Year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			2 N, 6 H, 10 TE	152	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lecture:	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogojev ni.	None.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Učne hospitacije učiteljev mentorjev. 2. Dva individualna učna nastopa v osnovni šoli. 3. Organizacija, izvedba in evalvacija praktičnega pedagoškega dela. 4.Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega dela.	1. Teaching presentations by teachers – mentors. 2. Individual teaching presentation in primary school. 3. Organisation, conducting and evaluation of practical pedagogy work. 4. Portfolio – map of achievements in practical pedagogy work.

Temeljni študijski viri / Readings:

Marja BEŠTER, Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika KRŽIŠNIK, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marija JAVORNIK KREČIČ, Brigita KACJAN, Karmen KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Melita KUKOVEC, Simona PULKO, Marina TAVČAR KRAJNC, 2011: *Priročnik za praktično pedagoško usposabljanje študenta*. Maribor: Filozofska fakulteta. (Uradni dokument FF UM za pripravo in izvedbo pedagoške prakse).

Karmen KOLENC KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Milena Ivanuš Grmek, Marija JAVORNIK KREČIČ, 2007: *Spremljava in evalvacija dela študentov pri praktičnem pedagoškem usposabljanju*: priročnik. Maribor: Univerza v Mariboru.

– –, 2007: *Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega usposabljanja študentov: priročnik*. Maribor: Univerza v Mariboru.

Barica MARENTIČ POŽARNIK idr., 2007: *Mentorstvo in profesionalna rast učiteljev*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

*Za študente z nepedagoško vezavo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti: – oblikujejo lik učitelja slovenskega jezika in književnosti sodobne šole; – usposabljajo se za koherentno obvladanje znanja slovenskega jezika in književnosti pri predmetu slovenščina, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije le-tega v vzgojno-izobraževalni proces;	Students: – Shape the image of Slovene language and literature teacher and contemporary school; – They get trained in coherent knowledge of Slovene language and literature within subject Sloven language, in capability to connect knowledge from different options and apply them within educational process;

– praktično načrtujejo, izvajajo in vrednotijo poučevanje slovenščine na učnih hospitacijah in nastopih ter na pedagoški praksi; – razvoj miselnih veščin (kompleksno mišljenje, pedagoška refleksija, samoregulacija …); – prevzemanje odgovornosti za proces raziskovanja/študija (pisno samovrednotenje, samopoznavanje); – razvoj spretnosti različnih vrst komunikacije (pisna, verbalna ...); – interdisciplinarno povezovanje in prenos teorije v prakso ...; – podpiranje pozitivne samopodobe motivacija).	– practically plan, conduct and evaluate Slovene language teaching at teaching presentations and in pedagogy practice; – development of mental skills (complex thinking, pedagogy reflection, self-regulation …); – taking responsibility for research/study process (written self-evaluation, getting to know oneself); – developing different sorts of communication (written, verbal ...); – interdisciplinary connecting and transferring theory into practice ...; – supporting positive selfimage (motivation).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti razvijajo: – pedagoško kompetentnost, – kompetentnost poznavanja vsebine predmeta in učnih metod, – organizacijsko kompetentnost, – kompetentnost v sodelovanju v učnem in širšem družbenem okolju, – kompetentnost za načrtovanje lastnega profesionalnega razvoja. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – kompetentnost na področju uporabe IKT, – organizacijske sposobnosti in timsko delo, – komunikacijske kompetence.	Students develop: – pedagogy competency, – competency in knowing subject contents and learning methods, – organisation competency, – competency in co-working in learning and broader social environment, – competency for planning one's own professional development. Transferable/Key skills and other attributes: – Competency in option of ICT usage, – Organisation skills and team work, – communication competency.

Metode poučevanja in učenja:	**Teaching and learning methods:**
– seminarsko delo, – pedagoške observacije/hospitacije, – praktično pedagoško delo, poučevanje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– seminary work, – pedagogy observations/hospitations, – practical pedagogy work, teaching. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Nastop.	40 %	Performance.
Praktično usposabljanje.	40 %	Practical training.
Portfolio.	20 %	Portfolio.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Potrebe, izzivi in dobre prakse pri jezikovnem poučevanju priseljencev. *Slavia Centralis*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 13, št. 2, str. 203-213. ISSN 1855-6302. [COBISS.SI-ID 57034755]

PULKO, Simona. Osebna identiteta v rabi socialnih zvrsti slovenskega jezika v šolskem sistemu. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine ; Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja ; Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*. Maribor: Univerzitetna založba: = University Press, 2020. Str. 204-221. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135. ISBN 978-961-286-365-4. [COBISS.SI-ID 27106563]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Didaktični namigi pri poučevanju slovenščine kot SDTJ. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Naslavljanje raznolikosti v jeziku in književnosti : [Slovenski slavistični kongres, Maribor, 28.-30. september 2023]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2023. Str. 421-425. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 33. ISBN 978-961-6715-45-4. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 167869955]
projekt: Erasmus + K2 2018-1-HR01-KA201-047499

Opombe:

Pri predmetih Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1 in Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2 gre za prenos teorije v prakso, kar pomeni, da bi pri teh predmetih lahko oz. morale biti navedene iste reference kot pri predmetih Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1, Didaktika slovenskega jezika in književnosti 2 in Didaktika slovenskega jezika in književnosti 3.

Obveznosti študenta z nepedagoško vezavo so podvojene, in sicer: podvojene so poučevalne in opazovalne obveznosti študenta v času strnjene in razpršene pedagoške prakse, podvojeni so učni nastopi in hospitacije.

*Ta predmet velja izključno za študente vezav z nepedagoškim programom in nadomesti predmet Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1 (3 ECTS).

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2**
Course title:	**Pedagogy Practicum Slovene Language and Literature 2**

Študijski program Study programme	Študijska smer Study option	Letnik Year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15			1 N, 3 H, 10 TE	91	4

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lecture:	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogojev ni.	None.

Vsebina:

1. Učne hospitacije učiteljev mentorjev.
2. Individualni učni nastop v srednji šoli.
3. Organizacija, izvedba in evalvacija praktičnega pedagoškega dela.
4. Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega dela.

Content (Syllabus outline):

1. Teaching presentations by teachers – mentors.
2. Individual teaching presentation in secundary/high school.
3. Organisation, conducting and evaluation of practical pedagogy work.
4. Portfolio – map of achievements in practical pedagogy work

Temeljni študijski viri / Readings:

Marja BEŠTER, Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika KRŽIŠNIK, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marija JAVORNIK KREČIČ, Brigita KACJAN, Karmen KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Melita KUKOVEC, Simona PULKO, Marina TAVČAR KRAJNC, 2011: *Priročnik za praktično pedagoško usposabljanje študenta*. Maribor: Filozofska fakulteta. (Uradni dokument FF UM za pripravo in izvedbo pedagoške prakse).

Karmen KOLENC KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Milena IVANUŠ GRMEK, Marija JAVORNIK KREČIČ, 2007: *Spremljava in evalvacija dela študentov pri praktičnem pedagoškem usposabljanju*: priročnik. Maribor: Univerza v Mariboru.

– –, 2007: *Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega usposabljanja študentov: priročnik*. Maribor: Univerza v Mariboru.

Barica MARENTIČ POŽARNIK idr., 2007: *Mentorstvo in profesionalna rast učiteljev*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

Cilji in kompetence:

Študenti:
- oblikujejo lik učitelja slovenskega jezika in književnosti sodobne šole;
- usposabljajo se za koherentno obvladanje znanja slovenskega jezika in književnosti, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije tega v vzgojno-izobraževalni proces;
- praktično načrtujejo, izvajajo in vrednotijo poučevanje slovenščine na učnih hospitacijah in nastopih ter na pedagoški praksi;

Objectives and competences:

Students:
- shape the image of Slovene language and literature teacher and contemporary school;
- they get trained in coherent knowledge of Slovene language and literature within subject Sloven language, in capability to connect knowledge from different options and apply them within educational process;
- practically plan, conduct and evaluate Slovene language teaching at teaching presentations and in pedagogy practice;

– razvoj miselnih veščin (kompleksno mišljenje, pedagoška refleksija, samoregulacija …); – prevzemanje odgovornosti za proces raziskovanja/študija (pisno samovrednotenje, samopoznavanje); – razvoj spretnosti različnih vrst komunikacije (pisna, verbalna ...); – interdisciplinarno povezovanje in prenos teorije v prakso ...; – podpiranje pozitivne samopodobe (motivacija).	– development of mental skills (complex thinking, pedagogy reflection, self-regulation …); – taking responsibility for research/study process (written self-evaluation, getting to know oneself); – developing different sorts of communication (written, verbal ...); – interdisciplinary connecting and transferring theory into practice ...; – supporting positive selfimage (motivation).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti razvijajo : – pedagoško kompetentnost, – kompetentnost poznavanja vsebine predmeta in učnih metod, – organizacijsko kompetentnost, – kompetentnost v sodelovanju v učnem in širšem družbenem okolju, – kompetentnost za načrtovanje lastnega profesionalnega razvoja. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – kompetentnost na področju uporabe IKT; – organizacijske sposobnosti in timsko delo; – komunikacijska kompetentnost.	Students develop: – pedagogy competency, – competency in knowing subject contents and learning methods, – organisation competency, – competency in co-working in learning and broader social environment, – competency for planning one's own professional development. Transferable/Key skills and other attributes: – Competency in option of ICT usage; – Organisation skills and team work; – communication competency.

Metode poučevanja in učenja:	**Teaching and learning methods:**
– seminarsko delo, – pedagoške observacije/hospitacije, – praktično pedagoško delo. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures and seminary work, – pedagogy observations/hospitations, – practical pedagogy work. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Nastop.	40 %	Performance.
Praktično usposabljanje.	40 %	Practical training.
Portfolio.	20 %	Portfolio.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Slovenščina kot odraz identitete srednješolcev na dvojezičnem slovensko-madžarskem območju. V: VOGEL, Jerica (ur.). *Slovenščina - diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2020. Str. 155-163. Obdobja, 39. ISBN 978-961-06-0388-7. ISSN 1408-211X. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Obdobja-39_Pulko_ZemljakJontes.pdf, DOI: 10.4312/Obdobja.39.155-163. [COBISS.SI-ID 40347651]

PULKO, Simona, KRANJEC, Eva. Odziv na besedilo in tvorjenje besedil : 8. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 213-236. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.7. [COBISS.SI-ID 37513987]
projekt: OBJEM - Bralna pismenost in razvoj slovenščine (Ozaveščanje, Branje, Jezik, Evalvacija, Modeli), šifra projekta OP20.01462. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Slovenščina kot odraz identitete srednješolcev na dvojezičnem slovensko-madžarskem območju. V: VOGEL, Jerica (ur.). *Slovenščina - diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2020. Str. 155-163. Obdobja, 39. ISBN 978-961-06-0388-7. ISSN 1408-211X. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Obdobja-39_Pulko_ZemljakJontes.pdf, Repozitorij Univerze v Ljubljani – RUL, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.4312/Obdobja.39.155-163, DOI: 20.500.12556/DKUM-78657. [COBISS.SI-ID 40347651]
projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARRS

Opomba:
Pri predmetih Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1 in Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2 gre za prenos teorije v prakso, kar pomeni, da bi pri teh predmetih lahko oz. morale biti navedene iste reference kot pri predmetih Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1, Didaktika slovenskega jezika in književnosti 2 in Didaktika slovenskega jezika in književnosti 3.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2***
Course title:	**Pedagogy Practicum Slovene Language and Literature 2***

Študijski program Study programme	Študijska smer Study option	Letnik Year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type: obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15			2 N, 6 H, 10 TE	207	8

Nosilec predmeta / Lecturer: Simona Pulko

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lecture:	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogojev ni.	None.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Učne hospitacije učiteljev mentorjev. 2. Dva individualna učna nastopa v srednji šoli. 3. Organizacija, izvedba in evalvacija praktičnega pedagoškega dela. 4. Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega dela.	1. Teaching presentations by teachers – mentors. 2. Individual teaching presentation in secundary/high school. 3. Organisation, conducting and evaluation of practical pedagogy work. 4. Portfolio – map of achievements in practical pedagogy work

Temeljni študijski viri / Readings:

Marja BEŠTER, Martina KRIŽAJ ORTAR, Erika KRŽIŠNIK, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.

Marija JAVORNIK KREČIČ, Brigita KACJAN, Karmen KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Melita KUKOVEC, Simona PULKO, Marina TAVČAR KRAJNC, 2011: *Priročnik za praktično pedagoško usposabljanje študenta*. Maribor: Filozofska fakulteta. (Uradni dokument FF UM za pripravo in izvedbo pedagoške prakse).

Karmen KOLENC KOLNIK, Eva KONEČNIK KOTNIK, Milena IVANUŠ GRMEK, Marija JAVORNIK KREČIČ, 2007: *Spremljava in evalvacija dela študentov pri praktičnem pedagoškem usposabljanju*: priročnik. Maribor: Univerza v Mariboru.

– –, 2007: *Portfelj – mapa dosežkov praktičnega pedagoškega usposabljanja študentov: priročnik*. Maribor: Univerza v Mariboru.

Barica MARENTIČ POŽARNIK idr., 2007: *Mentorstvo in profesionalna rast učiteljev*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.

Simona PULKO, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Slavistično društvo.

*Za študente z nepedagoško vezavo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti: – oblikujejo lik učitelja slovenskega jezika in književnosti sodobne šole; – usposabljajo se za koherentno obvladanje znanja slovenskega jezika in književnosti, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij in aplikacije le-tega v vzgojno-izobraževalni proces;	Students: – shape the image of Slovene language and literature teacher and contemporary school; – they get trained in coherent knowledge of Slovene language and literature within subject Sloven language, in capability to connect knowledge from different options and apply them within educational process;

– praktično načrtujejo, izvajajo in vrednotijo poučevanje slovenščine na učnih hospitacijah in nastopih ter na pedagoški praksi; – razvoj miselnih veščin (kompleksno mišljenje, pedagoška refleksija, samoregulacija …); – prevzemanje odgovornosti za proces raziskovanja/študija (pisno samovrednotenje, samopoznavanje); – razvoj spretnosti različnih vrst komunikacije (pisna, verbalna ...); – interdisciplinarno povezovanje in prenos teorije v prakso ...; – podpiranje pozitivne samopodobe (motivacija).	– practically plan, conduct and evaluate Slovene language teaching at teaching presentations and in pedagogy practice; – development of mental skills (complex thinking, pedagogy reflection, self-regulation …); – taking responsibility for research/study process (written self-evaluation, getting to know oneself); – developing different sorts of communication (written, verbal ...); – interdisciplinary connecting and transferring theory into practice, ...; – supporting positive selfimage (motivation).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti razvijajo: – pedagoško kompetentnost, – kompetentnost poznavanja vsebine predmeta in učnih metod, – organizacijsko kompetentnost, – kompetentnost v sodelovanju v učnem in širšem družbenem okolju, – kompetentnost za načrtovanje lastnega profesionalnega razvoja. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: – kompetentnost na področju uporabe IKT; – organizacijske sposobnosti in timsko delo; – komunikacijska kompetentnost.	Students develop: – pedagogy competency, – competency in knowing subject contents and learning methods, – organisation competency, – competency in co-working in learning and broader social environment, – competency for planning one's own professional development. Transferable/Key skills and other attributes: – Competency in option of ICT usage; – Organisation skills and team work; – communication competency.

Metode poučevanja in učenja:	**Teaching and learning methods:**
– seminarsko delo, – pedagoške observacije/hospitacije, – praktično pedagoško delo. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– lectures and seminary work, – pedagogy observations/hospitations, – practical pedagogy work. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**

Nastop.	40 %	Performance.
Praktično usposabljanje.	40 %	Practical training.
Portfolio.	20 %	Portfolio.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Slovenščina kot odraz identitete srednješolcev na dvojezičnem slovensko-madžarskem območju. V: VOGEL, Jerica (ur.). *Slovenščina - diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo*. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2020. Str. 155-163. Obdobja, 39. ISBN 978-961-06-0388-7. ISSN 1408-211X. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Obdobja-39_Pulko_ZemljakJontes.pdf, DOI: 10.4312/Obdobja.39.155-163. [COBISS.SI-ID 40347651]

PULKO, Simona, KRANJEC, Eva. Odziv na besedilo in tvorjenje besedil : 8. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 213-236. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.7. [COBISS.SI-ID 37513987]
projekt: OBJEM - Bralna pismenost in razvoj slovenščine (Ozaveščanje, Branje, Jezik, Evalvacija, Modeli), šifra projekta OP20.01462. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Narečno v izbranih literarnih delih Toneta Partljiča. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Jezik in književnost v spreminjanju : [Slovenski slavistični kongres, Celje, 26.-28. september 2024]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2024. Str. 317-326. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 34. ISBN 978-961-6715-51-5. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 210341123]

Opombe:
Pri predmetih Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 1 in Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2 gre za prenos teorije v prakso, kar pomeni, da bi pri teh predmetih lahko oz. morale biti navedene iste reference kot pri predmetih Didaktika slovenskega jezika in književnosti 1, Didaktika slovenskega jezika in književnosti 2 in Didaktika slovenskega jezika in književnosti 3.

Obveznosti študenta z nepedagoško vezavo so podvojene, in sicer: podvojene so poučevalne in opazovalne obveznosti študenta v času strnjene in razpršene pedagoške prakse, podvojeni so učni nastopi in hospitacije ter dodeljeno število ECTS v okviru praktikuma.

*Ta predmet velja izključno za študente vezav z nepedagoškim programom in nadomesti predmet Pedagoški praktikum Slovenski jezik in književnost 2 (4 ECTS).

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Slovenska mladinska proza**
Course title:	**Slovenian Children and Youth Prose**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Dragica Haramija

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial: slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

No prerequisites.

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Literarnozgodovinski pregled mladinske proze.
- Književne vrste v mladinski prozi.
- Značilnosti realistične mladinske proze.
- Značilnosti fantastične mladinske proze.
- Žanri kratke mladinske proze.
- Žanri daljše mladinske proze.
- Izbrana poglavja iz teorije pravljice, povedke, bajke, kratke fantastične pripovedi, daljše fantastične proze, realistične proze.

Interpretacija izbranih besedil.

Content (Syllabus outline):

- Introspection into subject, familiar disciplins and relationships between them. Subject's usage and applicability.
- Literary-historic overview of juvenile prose.
- Literary sorts in juvenile prose.
- Characteristics of the realistic juvenile prose.
- Characteristics of the fantastic juvenile prose.
- Ganres of the short juvenile prose.
- Ganres of the longer juvenile prose.
- Selected chapters from the theory of fairy tale, tale, fable, short fantactic tale, longer fantastic prose, realistic prose.

Selected text interpretation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Dragica HARAMIJA, 2012: *Nagrajene pisave: opusi po letu 1991 nagrajenih slovenskih mladinskih pripovednikov*. Murska Sobota: Franc-Franc.

– –, 2020: Sodobna slovenska otroška in mladinska proza. *Otrok in knjiga* 47/107, 18–35.

– –, 2021: Vrednotenje otroške in mladinske književnosti za branje v izobraževalnem prostoru. *Otrok in knjiga* 48/111, 16–31.

Viri: Slovenske ljudske pravljice (npr. Slovenske pripojedke). Fran Saleški Finžgar: Pod svobodnim soncem. Anton Ingolič: Gimnazijka. Ivo Zorman: V sedemnajstem. Janja Vidmar: Otroci sveta / Črna vrana. Peter Svetina: Modrost nilskih konjev / Ropotarna. Neli Kodrič Filipić: Punčka in velikan. Feri Lainšček: Velecirkus Argo /Mislice. Bina Štampe Žmavc: Tri pravljice. Jana Bauer: Groznovilca / Kako objeti ježa. Marjana Moškrič: Ledene magnolije / Sanje o belem štrpedu. Mate Dolenc: eno zbirko kratke proze po izbiri študenta. Slavko Pregl: Spričevalo / Car brez zaklada. Mariborske vedute (izbrala in uredila Dragica Haramija). Huigin Wang: Hallerstein / Mala Alma na veliki poti. Anja Štefan: Gugalnic za vse / Štiri črne mravljice. Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne / Zvezek in brezvezek. Sebastijan Pregl: Vrnitev (oz. celotna serija Zgodbe s konca kamene dobe). Maša Ogrizek: Lisičja luna.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Spoznati književno interpretacijo. Natančneje določiti značilnosti sodobne slovenske mladinske proze. Samostojno interpretirati izbrana besedila.	Knowledge and understanding of juvenile prose with the emphasis on encouraging student to read (students are preparing for seminar exercises actively, they have to read a literary text upon which we have agreed). Capability of interpreting literary texts.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske proze, mladinske književnosti sploh in širše spodbujanje bralne kulture; pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje. Študentje razumejo otroško in mladinsko književnost, ki jo kot učitelji tudi zmorejo posredovati osnovnošolcem. Razumejo povezave snovi, teme in motivov v literarnem delu. Razlikujejo tipe pripovedovalcev, znajo utemeljiti glavne in stranske literarne like. Znajo v konkretnem besedilu poiskati trope in figure.	Knowledge and understanding: Transferable/Key Skills and other attributes: capability of independent and autonomous work in option of juvenile prose, juvenile literature in general and broader incouraging the culuture of reading; readiness for permanent professional improvement. Students understand children’s and literature and can, as teachers, pass this knowledge to primary school pupils. They understand the connections between subject matters, themes and motifs in a literary piece. They also distinguish between different types of narrators, and can define major and minor literary characters. In a given text, they can find tropes and figures of speech.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske proze. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.	Presentation together with encouraging student for problem approach and solving pre planed specific problems. Book interpretation from the option of juvenile prose. Encouraging students for active co-creation and inclusion in profound contents and critical judgement.

Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije; delno izvedeno kot obrnjeno učenje.	The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process; partly implemented as flipped learning.

Načini ocenjevanja:	**Delež (v %) / Weight (in %)**	**Assessment:**
Seminarska naloga. Ustni izpit.	30 % 70 %	Seminar paper. Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

HARAMIJA, Dragica. Medbesedilne reference in literarni kanon v otroški in mladinski književnosti. *Slavia Centralis*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 16, št. 2, str. 207-220, tabela. ISSN 1855-6302. https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/3460, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.18690/scn.16.2.207-220-2023, DOI: 20.500.12556/DKUM-88143. [COBISS.SI-ID 178650883], [Odprti dostop, SNIP]

HARAMIJA, Dragica. Otroška in mladinska proza Franca Saleškega Finžgarja. V: STANONIK, Marija (ur.), ŠTIH, Peter. *Franc Saleški Finžgar (1871-1962) : župnik, pisatelj, akademik*. Celje: Društvo Mohorjeva družba: Celjska Mohorjeva družba, 2024. Str. 269-281. ISBN 978-961-278-732-5. [COBISS.SI-ID 217835779]

HARAMIJA, Dragica, DENAC, Olga. Zastopanost glasbenih zvrsti v slovenskih mladinskih glasbenih romanih. V: KOVAČIČ, Bojan (ur.). *Sodobne raziskave o poučevanju glasbe v Sloveniji*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 205-231, tabeli. ISBN 978-961-286-839-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/850, DOI: 10.18690/um.pef.1.2024.9. [COBISS.SI-ID 190407171]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Medkulturna komunikacija v razredu**
Course Title:	**Intercultural Communication in the Classroom**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni (za študente z nepedagoško vezavo) / Obligatory (for students whose other Major is not a Teacher-Training option)
Univerzitetna koda predmeta / University Course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **Clinical work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:	Branislava Vičar

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lecture:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina:

1. Razumevanje kulture: od modernističnega k postmodernističnemu pojmovanju kulture.

2. Kulturni esencializem, stereotipiziranje, predsodki in diskriminacija.

3. Konstruiranje drugosti, etnocentrizem in kulturni rasizem.

4. Medkulturna komunikacija v poststrukturalistični perspektivi.

5. Razmerje med jezikom, komunikacijo in kulturo v medkulturni komunikaciji v razredu.

6. Medkulturno izobraževanje in učenje:
– razvijanje medkulturnega izobraževanja v Sloveniji,
– model medkulturne vzgoje in izobraževanja: načela, primeri dobre pedagoške prakse.

7. Pojmovanje medkulturne kompetence.

Contents (Syllabus outline):

1. Understanding culture: from the modernist to the postmodernist conception of culture.

2. Cultural essentialism, stereotyping, prejudice and discrimination.

3. Othering, ethnocentrism and cultural racism.

4. Intercultural communication in poststructuralist perspective.

5. Relationship between language, communication and culture in intercultural communication in classroom.

6. Intercultural education and learning:
– developing intercultural education in Slovenia,
– model of intercultural education: principles, examples of good pedagogical practice.

7. Conceptualizing intercultural competence.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Étienne BALIBAR, 2004: Ali obstaja »neorasizem«? *Časopis za kritiko znanosti* 32/217–218, 115–125.

Will BAKER, 2012: From cultural awareness to intercultural awareness: Culture in ELT. *ELT Journal* 66/1, 62–70.

Nicholas BRADLEY, 2018: Essentialism in the Concept of Culture: Gauging Belief. *Journal of Intercultural Communication* 21, 1–21.

Lilijana BURCAR, 2010: Multikulturalizem in diskurz tolerance v dobi globalnega kapitalizma in neorasizma. *Šolsko polje* 21/5–6, 151–180.

Anne PHILLIPS, 2010: What's Wrong with Essentialism? *Distinktion: Scandinavian Journal of Social Theory* 11/1, 47–60.

Ingrid PILLER, 2012: Intercultural Communication: An Overview. *The Handbook of Intercultural Discourse and Communication*. Ur. Christina Bratt Paulston, Scott F. Kiesling in Elizabeth S. Rangel. Chichester: Wiley-Blackwell. 3–18.

Branislava VIČAR, 2020: Medkulturna komunikacija v luči kritične diskurzivne analize. *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine*. Ur. Marko Jesenšek. Maribor: Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. 222–233.

Marijanca Ajša VIŽINTIN, 2017: *Medkulturna vzgoja in izobraževanje: vključevanje otrok priseljencev*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:

Študentke_i:
– se seznanijo s poststrukturalističnimi pristopi v preučevanju medkulturne komunikacije,
– razumejo razliko med modernističnim in postmodernističnim pojmovanjem kulture,
– ozavestijo stereotipe in predsodke ter njihovo ureničevanje na intersubjektivnem, institucionalnem in epistemskem nivoju,
– razumejo razliko med biološkim in kulturnim rasizmom,
– razumejo naravo kulture in njeno razmerje z jezikom in komunikacijo,
– spoznajo model medkulturne vzgoje in izobraževanja kot pomemben okvir za vzpostavitev učnega okolja, ki bo opolnomočilo imigrantske otroke,
– se seznanijo z dobrimi pedagoškimi praksami, ki doprinašajo k implementaciji medkulturnega izobraževanja in razvoju medkulturne kompetence.

Objectives and competences:

Students:
– become familiar with poststructuralist approaches in the study of intercultural communication,
– understand the difference between modernist and postmodernist conceptions of culture,
– raise awareness of stereotypes and prejudices and their realization at the intersubjective, institutional and epistemic level,
– understand the difference between biological and cultural racism,
– understand the nature of culture and its relationship to language and communication,
– get acquainted with the model of intercultural education as an important framework for establishing a learning environment that empowers immigrant children,
– get acquainted with good pedagogical practices that contribute to the implementation of intercultural education an development of intercultural competence.

Predvideni študijski rezultati:

Študentke_i naj bi bili zmožni:
– prepoznati mehanizme delovanja predsodkov in diskriminacije ter vzorce kulturnega esencializma,
– analizirati in kritično reflektirati odkrito in prikrito vlogo, ki jo ima kultura v izobraževalnem procesu,
– reflektirati vzorce kulturnega rasizma v razredu,
– uresničevati model medkulturne vzgoje in izobraževanja,
– razvijati aktivnosti v razredu, ki spodbujajo razvijanje medkulturne kompetence.

Intended learning outcomes:

Students should be able to:
– identify the mechanisms of prejudice and discrimination and patterns of cultural essentialism,
– analyze and critically reflect on the overt and covert role culture plays in the educational process,
– reflect patterns of cultural racism in the classroom,
– implement the model of intercultural education,
– develop classroom activities geared toward developing intercultural competence.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Predavanja, skupinske diskusije, delo z videogradivom, delavnice, študije primerov. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussions, video, workshops, case studies. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	10 %	In-class participation
Praktična naloga.	25 %	Practical assignment
Projekt.		Project.
Ustni izpit.		Oral exam.
	25 %	
	40 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

VIČAR, Branka. Medkulturna komunikacija v luči kritične diskurzivne analize. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine. Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135). Maribor: Univerzitetna založba: = University Press. 2020, str. 222–233. [COBISS.SI-ID 27126531]

VIČAR, Branka. Semiotika nacionalizma in rasizma v protiimigrantskih grafitih slovenske urbane krajine = The semiotics of nationalism and racism in anti-immigration graffiti in Slovene urban landscape. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 21-38, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/698/941/2411-1, DOI: 10.18690/um.ff.7.2022.2. [COBISS.SI-ID 116421635]

VIČAR, Branka, PLEMENITAŠ, Katja. "Mi vsi smo tujci." Identitetni imaginarij priseljenca : študija primera. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). *Naslavljanje raznolikosti v jeziku in književnosti : [Slovenski slavistični kongres, Maribor, 28.-30. september 2023]*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2023. Str. 281-294, ilustr. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 33. ISBN 978-961-6715-45-4. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 167841795]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Sodobni slovenski roman**
Course title:	**Contemporary Slovene Novel**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2./1.	3./1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd/1st	3rd/1st

Vrsta predmeta / Course type:	izbirni (enopredmetna pedagoška smer) / elective (Single-Major Teacher-Training Option) obvezni (dvopredmetna nepedagoškaa smer) / obligatory (Double-Major Option)
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clnical work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Silvija Borovnik

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	sloveščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	No prerequisites.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predavanja se ukvarjajo z najvidnejšimi dosežki sodobnega slovenskega romana, ki so ga po letu 1990 napisali slovenski pisatelji in pisateljice. Zajemajo tako teoretični uvod kakor tudi literarnozgodovinski pregled in interpretacijo izbranih romanov Draga Jančarja, Berte Bojetu Boeta, Maje Novak, Gorana Vojnovića, Suzane Tratnik, Erice Johnson Debeljak, Maruše Krese, Mihe Mazzinija, Vlada Žabota in Ferija Lainščka.	Lectures deal with the most outstanding achievements of the contemporary Slovene novels written after 1990 by Slovene writers and female writers. Lectures and Seminars include a theoretic introduction as well as literary-historic overview and interpretation of selected novels by Drago Jančar, Berta Bojetu Boeta, Maja Novak, Goran Vojnović, Suzana Tratnik, Erica Johnson Debeljak, Maruša Krese, Miha Mazzini, Vlado Žabot and Feri Lainšek.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Silvija BOROVNIK, 2017: *Večkulturnost in medkulturnost v slovenski književnosti*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze.

– –, 2022: Ugledati se v drugem. Slovenska književnost v medkulturnem kontekstu. Maribor: Univerzitetna založba Univerze. (Zora, 147).

Boris PATERNU, 2016: *Premisleki o književnosti in jeziku*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Alojzija ZUPAN SOSIČ, 2017: *Teorija pripovedi*. Maribor: Litera.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti spoznavajo temeljne značilnosti romanesknih del sodobnih slovenskih pisateljev in pisateljic.	Students get to know fundamental characteristics of novels by contemporary Slovene writers and female writers.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Prepoznavanje in analiziranje del sodobnih slovenskih romanopiscev in romanopisk, opredeljevanje in vrednotenje novejše slovenske literarne zgodovine in teorije s področja pripovedne proze.	Knowledge and understanding: Knowing and analyzing works written by contemporary Slovene novelists, male and female, defining and evaluating modern Slovene literary history and theory in option of prose.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures.

	The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit.	100 %	Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOROVNIK; Silvija, 2020: Florjan Lipuš v slovenščini o slovenščini. V: JESENŠEK, Marko (ur.): Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135. Maribor: Univerzotetna založba Univerze 2020, str. 135 – 145. [COBISS.SI-ID 24878339]

Ugledati se v drugem. Slovenska književnost v medkulturnem kontekstu. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba 2022. Mednarodna knjižna zbirka Zora 147

Kratka proza Florjana Lipuša v reviji Mladje – Die Kurzprosa von Florjan Lipuš in der Zeitschrift Mladje. MILADINOVIĆ ZALAZNIK, Mira (ur.): Lipuševo Mladje 1960-1981. Koroška kulturna revija. Inštitut Nove revije, Zavod za humanistiko 2024, str. 6-7. COBISS-SI.ID 222649347

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Družbeno jezikoslovje**
Course title:	Sociolinguistics

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	1.	2.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial			Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
		SV	LV	RV				
30							60	3

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Branislava Vičar

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
1. Opredelitev sociolingvistike, njen zgodovinski in teoretski kontekst, razvojni začetki in institucionalizacija sociolingvistike kot znanstvene discipline. 2. Dvojezičnost – večjezičnost – čezjezičnost: tradicionalno in dinamično pojmovanje dvojezičnosti; čezjezičnost in kodno preklapljanje; čezjezičnost kot pedagoška strategija. 3. Ohranjanje jezika in jezikovni trasnfer (jezikovni transfer v različnih skupnostih, izguba jezika in jezikovna smrt, ogroženi jezik, oživljanje jezika). 4. Sociolingvistika v dobi globalizacije:	1. Definition of sociolinguistics, its historical and theoretical context, developmental beginnings and institutionalization of sociolinguistics as a scientific discipline. 2. Bilingualism - multilingualism – translanguaging: traditional and dynamic view on bilingualism; translanguaging and code-switching; translanguagung as pedagogy. 3. Language maintenance and language shift (language shift in different communities, language loss and language death, endangered language, language revival). 4. Sociolinguistics in the age of globalization:

– globalna večjezičnost, svetovni jeziki in jezikovni sistemi; – Evropska zveza v sociolingvistični perspektivi; – ekolingvistika in globalizacija. 5. Jezik, spol in seksualnost: – modeli oz. valovi feminizma; – postmodernistično pojmovanje spola; – poststrukturalistični pristopi k jeziku, spolnim in seksualnim identitetam. 6. Jezik, kultura in interakcija: znakovni jezik in jezik gluhoslepih.	– global multilingualism, world languages and language systems; – The European Union in a sociolinguistic perspective; – eco-linguistics and globalization. 5. Language, gender and sexuality: – models of feminism; – postmodernist conception of gender; – poststructuralist approaches to language, gender and sexual identities. 6. Language, culture and interaction: sign language and the language in people with deafblindness.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Maja BITENC, Marko STABEJ, in Andrejka ŽEJN (ur.), 2021: Sociolingvistično iskrenje. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Dostop: https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/book/259.

Nikolas COUPLAND in Adam JAWORSKI, 2009: The New Sociolinguistics Reader. London: Palgrave.

Ofelia GARCIA in Li WEI, 2014: Translanguaging: Language, Bilingualism and Education. New York: Palgrave Macmillan.

Matejka GRGIČ, 2016: Jezik: sistem, sredstvo, simbol: identiteta in ideologija med Slovenci v Italiji. Trst: SLORI.

Janet HOLMES in Nick WILSON, 2017: An Introduction to Sociolinguistics. 5. izdaja. London in New York: Routledge.

Revije:

Journal of Sociolinguistics. Dostop: http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1467-9841.

Discourse & Society. Dostop: https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/journal/discourse-society#description.

Language in Society. Dostop: https://www.cambridge.org/core/journals/language-in-society.

Izbrani prispevki s sociolingvistično tematiko v slovenskem znanstvenem tisku.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke_i: – razumejo jezik kot dinamični proces, ki je vpet v specifične družbene okoliščine in kontekste; – spoznajo koncept čezjezičnosti v razmerju do večjezičnosti ter z njim povezan integrativni, dinamični in asimetrični vidik komunikacijske kompetence – povečajo zavest o medsebojni povezanosti in součinkovanju jezika in družbenih procesov;	Students: – understand language as a dynamic process embedded in specific social circumstances and contexts; – get acquainted with the concept of translanguaging in relation to multilingualism and the related integrative, dynamic and asymmetric aspect of communication competence

– se seznanijo z glavnimi teoretskimi temami, ki usmerjajo sociolingvistično raziskovanje na makro- in mikronivoju; ozavestijo razmerje med sociolingvističnimi spremenljivkami in identitetnimi kategorijami.	– increase awareness of the interconnectedness and interaction of language and social processes; – get acquainted with the main theoretical topics that guide sociolinguistic research at the macro and micro level; raise awareness of the relationship between sociolinguistic variables and identity categories.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentke_i naj bi bili zmožni: – razlikovati med strukturalističnim in poststrukturalističnim pojmovanjem jezika; – oblikovati metajezikovno zavest; – pojasniti vlogo jezika v družbenih procesih; – prepoznati, opisati ter pojasniti spremembe in variacije jezikovnih vzorcev v specfičnih družbenih kontekstih in okoliščinah; – kritično reflektirati normativne predpostavke v konstrukciji identitetnih kategorij; – aplicirati relevantne sociolingvistične teorije v preučevanju različnih jezikovnih situacij;	Students should be able to: – distinguish between structuralist and poststructuralist conceptions of language; – build a metalinguistic awareness; – explain the role of language in social processes; – identify, describe and explain changes and variations in language patterns in specific social contexts and circumstances; – critically reflect on normative assumptions in the construction of identity categories; – apply relevant sociolinguistic theories in the study of different language situations;
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, skupinske diskusije, delo z avdio- in videogradivom, konverzacijska analiza, praktične vaje in aktivnosti. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussion, problem tasks, audio and video, conversation analysis, practical exercises and activities. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu. Ustni izpit.	20 % 80 %	In-class participation Oral exam.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

KERN, Boris, VIČAR, Branka. Fostering social responsibility through gender-inclusive language in Slovenian. Filozofski vestnik. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 45, št. 2, str. 187-204. ISSN 0353-4510. https://ojs.zrc-sazu.si/filozofski-vestnik/article/view/14193/12317, DOI: 10.3986/fv.45.2.09. [COBISS.SI-ID 222744579]

VIČAR, Branka. Seksistični grafiti in njihova preoblikovanja. V: ŽBOGAR, Alenka (ur.). Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : 57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture : 5.-16. 7. 2021, (Zbirka Seminar slovenskega jezika, literature in kulture. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 2021, str. 29–36, ilustr. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2021/06/57-SSJLK_Vic%CC%8Car.pdf, doi: 10.4312/SSJLK.57.29-36. [COBISS.SI-ID 67487491]

VIČAR, Branka. Semiotika nacionalizma in rasizma v protiimigrantskih grafitih slovenske urbane krajine = The semiotics of nationalism and racism in anti-immigration graffiti in Slovene urban landscape. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *Slavistična prepletanja 4*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 21-38, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/698/941/2411-1, DOI: 10.18690/um.ff.7.2022.2. [COBISS.SI-ID 116421635]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Jezik in govor**
Course title:	**Language and Speech**

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	**2.**	**3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	**2nd**	**3rd**

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial			Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
		SV	LV	RV				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Mira Krajnc Ivič Melita Zemljak Jontes

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogoj za pristop k prvemu kolokviju sta opravljeni prva in druga sprotna naloga, pogoj za pristop k drugemu kolokviju sta opravljeni tretja in četrta sprotna naloga.*	Students can do the first midterm exam if completed the first and second coursework and can do the second midterm exam if completed the third and fourth coursework.*

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

1. Jezik kot fenomen (npr. naravni, umetni jezik, dvodelnost jezikovnega znaka). 2. Preučevanje razmerja med jezikom in kulturo (slovnica, slovar, pravopis, pravorečje). 3. Usvajanje jezika. 4. Razmerje jezik – govor (*la langue – la parole*). 5. Prvine govora: spontanost, emocionalnost, fatičnost, ostenzivnost, multimodalnost. 6. Govor kot diskurz. 7. Govor kot prenosniška zvrst: – skladenjske prvine (elementi); – diskurzni označevalci/usmerjevalci; – leksikalne značilnosti. 8. Členitev po aktualnosti in informativnost v govoru. 9. Vrste transkripcije. 10. Analiza govora.	1. Language as phenomenon. 2. Examination of the relationship between language and culture (grammar, dictionary, ortography, ortoepy). 3. Language acquisition. 4. Language – speech relation (*la langue – la parole*). 5. Elements of speech: spontaneity, emotionality, phaticism, ostensiveness, multimodality. 6. Speech as a discourse. 7. Speech as a medium variety: – syntactical elements; – discourse markers; – lexical characteristics. 8. Functional sentence perspective and informativity in speech. 9. Transcription types. 10. Speech analysis.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Helena DOBROVOLJC, Nataša JAKOP, 2011: Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom. Ljubljana: Založba ZRC.
Milka IVIĆ, 2001: Pravci u lingvistici. Beograd: Čigoja štampa.
Marija GOLDEN, 2001: O jeziku in jezikoslovju. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
Jana ZEMLJARIČ MIKLAVČIČ, 2008: Govorni korpusi. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, Oddelek za prevajalstvo.
Darinka VERDONIK, 2020: Označevanje dialoških dejanj v korpusih. Slavistična revija 68/3, 373–390.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke in študenti uzavestijo jezik kot fenomen, razumejo razmerja med jezikom in kulturo, uzavestijo faze v pridobivanju jezikovnega védenja in razumejo razmerje jezik – govor (*la langue – la parole*). Študentke in študenti dojamejo spontanost, emocionalnost, fatičnost, ostenzivnost, multimodalnost kot prvine govora. Razlikujejo govor kot diskurz od govora kot prenosniške zvrsti, uzavestijo členitev po	Students become aware of language as a phenomenon, they understand the relationship between language and culture, become aware of the stages in the acquisition of language knowledge and understand the relationship between language and speech (*la langue - la parole*). Students understand spontaneity, emotionality, phaticism, ostensiveness, multimodality as elements of speech. They distinguish speech as a discourse from speech as a medium variety, they indicate functional

aktualnosti v odnosu do informativnosti in konteksta. Študentke in študenti razlikujejo vrste transkripcije. Študentke in študenti usvojijo različne načine analiziranja govora.	sentence perspective in relation to informativeness and context. Students distinguish various types of transcription. Students learn different ways of analysing speech.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentke in študenti prepoznajo jezik kot fenomen, predstavijo in ovrednotijo razmerja med jezikom in kulturo, prepoznajo faze v pridobivanju jezikovnega védenja in razlikujejo med jezikom in govorom. Študentke in študenti ovrednotijo prvine govora; pojasnijo razlike med govorom kot diskurzom in govorom kot prenosniško zvrstjo, sestavijo govor z upoštevanjem tematsko-rematskih struktur in informativnosti. Študentke in študenti izdelajo različne vrste transkripcije; znajo analizirati govor z različnih vidikov. Študentke in študenti uporabijo pridobljeno znanje pri oblikovanju debate o dani temi. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Students recognize language as a phenomenon, present and evaluate the relationship between language and culture, recognize the stages in the acquisition of language knowledge and distinguish between language and speech. Students evaluate the elements of speech; they explain the differences between speech as a discourse and speech as a medium variety, compose a speech taking thematic-rhematic structures and informativeness into consideration. Students produce different types of transcription; they can analyze speech from different perspectives. Students use the acquired knowledge in creating a debate on a given topic. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo, delo na daljavo z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije. Metode razlage, diskusije, prikazovanja, študije primera.	Frontal work, group work, individual work, work, work online with the use of information and communication technology. Method of report, explanation, presentation, a case study.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Sprotne naloge.	40 %	Coursework.
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	10 %	In-class participation.
Pisni izpit.	50 %	Written exam.

Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z dvema pozitivno ocenjenima kolokvijema.		Note: written examination may be substituted for two positively evaluated mid-term exams.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

KRAJNC IVIČ, Mira. Ali besedna zveza telefonski pogovor poimenuje besedilno vrsto. V: JESENŠEK, Marko (ur.). Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja ; Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar. Maribor: Univerzitetna založba: = University Press, 2020. 77–95. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135. ISBN 978-961-286-365-4. [COBISS.SI-ID 26888707]

ŽELE, Andreja, KRAJNC IVIČ, Mira. Sodobna slovenska skladnja: diskurzni in slovnični vidik. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: = University Press, 2020. 455 str. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 134. ISBN 978-961-286-378-4. DOI: 10.18690/978-961-286-378-4. [COBISS.SI-ID 27183107]

KRAJNC IVIČ, Mira, 2023: O besedilu z vidika informativnosti. V: SMOLEJ, Mojca (ur.). Prispevki k preučevanju slovenske skladnje. Ljubljana: v tisku.

VALH LOPERT, Alenka, ZEMLJAK JONTES, Melita. O kolikosti in kakovosti naglašenih samoglasnikov v kultiviranem govoru Maribora in narečjih, ki so vplivala na nastanek mariborske mestne govorice, ter nekaterih drugih narečnih govorih. V: MIRTIČ, Tanja (ur.), SNOJ, Marko (ur.). 1. slovenski pravorečni posvet. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2021. 226–244. Razprave, 25. ISBN 978-961-268-077-0. https://www.sazu.si/uploads/files/publikacije21/Rared2RAZPRAVE.pdf. [COBISS.SI-ID 71409155]

ZEMLJAK JONTES, Melita, BEDNJIČKI ROŠER, Barbara. Glasovno zavedanje: 4. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). Gradniki bralne pismenosti: teoretična izhodišča. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. 109–136, ilustr. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.5. [COBISS.SI-ID 37181187]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Govor in govorna komunikacija v učnih načrtih za osnovno šolo in gimnazijo ter v katalogih znanj. V: KRAJNC IVIČ, Mira (ur.). Stanje in perspektive uporabe govornih virov v raziskavah govora. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 299-315. ISBN 978-961-286-882-6. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/898/1313/4337, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.4.2024.15, DOI: 20.500.12556/DKUM-89957. [COBISS.SI-ID 204579331], projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARIS projekt: J7-4642 Temeljne raziskave za razvoj govornih virov in tehnologij za slovenščino - Mezzanine; financer: ARIS

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Književna esejistika**
Course title:	Literary Essayistic

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	1st	1st

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Blanka Bošnjak

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
Vsebina predmeta obravnava najpomembnejša problemska področja, ki so zaposlovala slovensko esejistiko po l. 1950, v poštev pridejo: ontološka in statusna vprašanja književnosti (ustvarjalna svoboda, angažma, univerzalnost literarnega	Content of the subject deals with the most important options of research in the Slovene essayistic after the year 1950. Relevant are: ontological and status questions of the literature (artistic freedom, engagement, universality of the

sporočila, vplivi kritike, književnih programov in estetike ter kulturne politike na literarni sistem itd.) ter refleksija domačih, ameriških in evropskih literarnih praks (idejnost, vplivi kulturne politike, modernistične in avantgardistične smeri, spodbude ameriške dramatike, gledališke avantgarde, postmodernizem, refleksija sprotne književne produkcije, prevrednotenja v literarnem sistemu itd.) Uvid v navedeno bo študente poučil o tem, da je esejistika praviloma sledila vsem najpomembnejšim dogodkom na kulturnem, duhovnem, političnem in socialnem področju življenja Slovencev.	literary message, influence of the criticism, literary programmes, aesthetics and cultural politics on the literary systems …) and reflexion of Slovene, American and European literary practices (ideas, influences of cultural politics, modernistic and avant-garde tendencies, incentives from the American dramatics, theatre avant-garde, postmodernism, refleclexion of current literary production, reevaluation in the literary system etc.) The insight into the above mentioned will show the students that the essayistic as a rule followed all the most important events in cultural, spiritual, political and social options of life in Slovenia.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Theodor W. ADORNO, 1999: Esej kot oblika. Beležke o literaturi. Ljubljana: CZ.
Janko KOS, 1979: Esej in Slovenci. Ur. Josip Vidmar, Franček Bohanec, Janko Kos: Sodobni slovenski esej. Ljubljana: Mladinska knjiga. 441–477.
Denis PONIŽ, 1989: Esej. Literarni leksikon. Ljubljana: Državna založba Slovenije. (Literarni leksikon; 33.)
Miran ŠTUHEC, 2003: Slovenska esejistika v drugi polovici dvajsetega stoletja. Ljubljana: Slovenska matica.
– –, 2005: Aristokracija duha in jezika: spremna beseda. Ur. Miran Štuhec: Aristokracija jezika in duha: antologija slovenske esejistike po drugi svetovni vojni. Ljubljana: Študentska založba. 549–590.
Ustrezni viri, podani na predavanjih in seminarskih vajah.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke in študenti se seznanijo in spoznavajo: 1. Tipologijo slovenske esejistike. 2. Glavne teme ter na premike, ki so tu nastali glede na kulturno, duhovno, politično in socialno dinamiko. 3. Ustvariti pogoje za razumevanje pomena esejistike za duhovni in kulturni razvoj Slovencev.	Students get acquainted and get to know: 1. Slovenian essayistic typology. 2. To draw attention to the main themes and to the movements that occurred according to the cultural, spiritual, political and social dynamics. 3. Conditions for understanding the meaning of essayistics on the Slovene spiritual and cultural development.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študenti bodo po uspešno opravljenem izpitu usposobljeni za samostojno in relevantno sledenje esejistiki, pridobili si bodo znanje in intelektualno odprtost, razumeli glavne procese in bodo	Knowledge and Understanding: Students will be qualified for independent and relevant following of the essayistics, they will gain the knowledge and intellectual openness, understand the main processes and will be able to debate the fundamental problems of the corpus.

sposobni razpravljati o osnovnih problemih korpusa. Ne nazadnje je namen predmeta širjenje in poglabljanje duhovnosti in navajanje na strpen in argumentiran dialog. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Predmet je zamišljen kot samostojen uvid v problematiko. Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na druga humanistična področja, najprej na obvezne in izbirne predmete iz književnosti, nato še drugam. Eden od namenov je tudi razumevanje kulturnih in duhovnih stikov, ki smo jih Slovenci imeli v srednjeevropskem prostoru, v Evropi in obeh Amerikah.	Nonetheless, the purpose of the subject is to broaden the spirituality and getting accustomed to the tolerant and argumentative dialogue. Transferable/Key Skills and other attributes: Subject is meant as an individual insight in the problems. According to that it is expected that the students will transfer the knowledge to other humanistic options, first on the obligatory and chosen subjects of literature study, later to other options. One of the purposes is also the understanding of cultural and spiritual connections of the Slovenians in the middle-European region, in Europe and in both Americas.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja in seminarske vaje vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih in seminarskih vajah. Kritičen študij navedene in druge literature. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures and seminar exercises include students' stimulation to problem approach and solving specific planned problems. Active presence in lectures. Critical study of the listed and other literature. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustni izpit.	80 %	Oral exam.
Sprotne naloge.	20 %	Coursework.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

BOŠNJAK, Blanka. Ivan Cankar o Trubarjevem reformatorskem pomenu. V: JENSTERLE-DOLEŽAL, Alenka (ur.). Z Lublaně přes Vídeň do Prahy : (Ivan Cankar a jeho současníci) = Iz Ljubljane preko Dunaja v Prago : (Ivan Cankar in njegovi sodobniki). Vyd. 1. Praha: Národní knihovna České republiky, Slovanská knihovna, 2020. Str. 87-97. ISBN 978-80-7050-722-3. [COBISS.SI-ID 20475907]

BOŠNJAK, Blanka, KOŠIR, Katja. Motiviranost za branje : 2. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 61-79, tabele. ISBN 978-961-286-403-

3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.3. [COBISS.SI-ID 36843267]

BOŠNJAK, Blanka. Potrčeva refleksija slovenske literature. V: ČEH STEGER, Jožica (ur.), DOBERŠEK, Milena (ur.), KMETEC-FRIEDL, Božena (ur.). Ivan Potrč med intimo in zgodovino. Ptuj: Knjižnica Ivana Potrča, 2024. Str.189-206. ISBN 978-961-93727-9-1. [COBISS.SI-ID 212504835]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Književnost in mediji**
Course title:	Literature and Media

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni (enopredmetna pedagoška smer) / obligatory (Single-Major Teacher-Training izbirni (dvopredmetna nepedagoška smer) / elective (Double-Major Option)

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
30							**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Dragica Haramija Blanka Bošnjak

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
V predavanje se vključujejo vpisani študentje na smeri slovenski jezik s književnostjo (enopredmetni	The lectures under this course are attended by students enrolled in the programme *Slovenian*

študij), omogočeno pa je tudi vključevanje drugih študentov, ki predmet izberejo. Študijske obveznosti so: ogled lutkovne predstave ali gledališke igre in filma ter uspešno opravljen preizkus znanja, ki se opravi z ustnim preverjanjem (izpit).	*Language and Literature* (single-subject study), but the course may also be elective for other students. Academic obligations: go to a puppet show or a theatre play, and a film, and pass an oral exam.
Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
Temeljna poglavja kulturno-umetnostne vzgoje (značilnosti množičnih medijev, predvsem popularnega tiska, radia, televizije, filma, gledališča), kar se povezuje tudi z medijsko pismenostjo in knjižno vzgojo; računalniška pismenost. Temeljna poglavja iz sociologije komunikacij (popularna kultura) in literarne antropologije. Književnost, torej tudi slovenska, doživlja transformacije v tiskanih medijih, hkrati pa kot znakovni sistem jezika, kar se povezuje s semiologijo oz. semiotiko, informacijsko teorijo, prestopa meje tega medija in se uveljavlja še posebej na radiu, v filmu ter gledališču. Podrobneje bodo predstavljeni: – Gledališče (ugledališčena poezija, proza, prenos dramskega besedila v gledališče. – Lutkovno gledališče (vrste lutk, funkcija besedila). – Film, tudi mladinski oz. otroški film; serije in nadaljevanke. – Risani film (adaptacija prozne zgodbe v vizualni medij). – Strip, .slikanica, ilustrirana knjiga (temeljne razlike v izražanju likovnega in jezikovnega koda zaradi oblike dela). – Zvočnica (tipični slušni medij). – Elektronska knjiga (in z njo povezane možnosti: linearno branje, izbirno branje). Multimedijska knjiga: vstopanje bralca v literarno delo; izstop literarnega lika kot holograma v realni	The basic topics concerning arts and cultural education (main characteristics of mass media, such as press, radio, television, film, theatre), which is closely related to media literacy and literature education; computer literacy. The basic topics concerning sociology of communications (popular culture) and literary anthropology. The literature appearing in print media (including the Slovenian literature) has been going through change. At the same time, literature – as a system of signs of a specific language, which relates to semiology or semiotics, information theory – transcends the borders of print media and is gaining ground in particular on radio, in film, and in theatre. The course will focus on: – Theatre (theatrical poetry, prose, dramatic text in a theatre). – Puppet theatre (types of puppets, the function of text). – Film, including teen or children's films; shows and serials. – Animated film (adaptation of a prose narrative into a visual media). – Comic strip, picture book, illustrated book (the basic differences in artistic and linguistic codes resulting from the form). – Audio book (typical audio media). – Electronic book (and the possibilities it offers: linear reading, selective reading).

prostor; tridimenzionalno zaznavanje literarnega dela).	Multimedia book: the reader entering a literary work; a literary character exiting the book in the form of a hologram and entering real space; 3-dimensional perception of a literary work).

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Nika ARHAR idr., 2021: Gledališče pod drobnogledom. Ljubljana: Slovenski gledališki inštitut.

Andrej BLATNIK, 2005: Neonski pečati. / Književnost v digitalnem času. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura. (Zbirka Novi pristopi). 169–290.

Silvan FURLAN (et al.), 2011: Filmografija slovenskih celovečernih filmov 1931–2010. Ljubljana: Umco in Slovenska kinoteka.

Dragica HARAMIJA, Janja BATIČ, 2013. Poetika slikanice. Murska Sobota: Franc-Franc.

Wolfgang ISER, 2001: Bralno dejanje: teorija estetskega učinka. Ljubljana: Studia humanitatis.

Kulturno-umetnostna vzgoja, Priročnik s primeri dobre prakse iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol, 2011. Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/kulturnoumetnostnavzgoja.pdf

Road map to art education. Dostopno na: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/CLT/pdf/Arts_Edu_RoadMap_en.pdf

Rosanda SAJKO, 2006: Poetičnost zvoka. Maribor: Mariborska knjižnica, revija Otrok in knjiga.

Kristen ThOMSON, David BORDWELL, 2009: Svetovna zgodovina filma. Ljubljana Umco: Slovenska kinoteka.

Tomaž TOPORIŠIČ, 2021: Nevarna razmerja dramatike in gledališča XX. in XXI. stoletja. Ljubljana: Založba Univerze.

Zdenko VRDLOVEC, 2010: Zgodovina slovenskega filma. Radovljica: Didakta.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Pridobiti znanje o medijih kot prenosnikih književnosti. Spoznati priredbe in predelave narativnih besedil za druge medije. Spoznati posebnosti dramskega besedila, značilnosti filmskega scenarija, teorijo in zgodovino filma, risanega filma. Spoznati razvoj stripa, slikanice in ilustrirane knjige. Novi mediji in njihova uporaba. Inernetna knjiga. Multimedijska knjiga.	Gain knowledge on media as a means of transmitting literature. Learn about arrangements and adaptations of narrative texts for other media. Learn about specificities of a dramatic text and that of a film script, and about film and animated film theory and history. Learn about the development of comic strip, picture book, and illustrated book. New media and their use. Internet book. Multimedia book.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Znanje in razumevanje o različnih medijih: zvočnih, vizualnih. Ločevanje kvalitetne in trivialne izvedbe književnega besedila v nekem mediju. Upoštevanje posebnosti tega medija. Študent zna uporabljati sodobne medije (IKT).	Knowledge and understanding: Knowledge and understanding of various media: audio, visual. Distinguishing between trivial and quality rendition of a literary text in a specific medium. Taking into account the specificities of that medium. Students learn to use modern media (ICT).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju komparacije književnih del in medijev. Kakovost in primernost prenosa književnega dela na drug medij. Kulturno-umetnostna vzgoja kot pomemben dejavnik v vsakdanjem življenju.	Transferable/Key Skills and other attributes: Ability to work independently and autonomously on comparison between literary works and media. Quality and appropriateness of literary work adaptation into another medium. Arts and cultural education as a vital component in our everyday life.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predstavitev temeljnih vsebin pri frontalnem pouku ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov pri predavanjih. Individualno delo: analiza pojavljanja književnih besedil v različnih medijih. Ogled gledališke ali lutkovne predstave (strokovna ekskurzija). Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Introducing the basic topics in frontal instruction, while encouraging students to adopt problem-oriented approach and to solve specific (intended) problems in lectures. Individual work: analysis of the emergence of literary works across different media. Attend theatrical performance or puppet play (excursion). The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustni izpit.	100 %	Oral exam.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

HARAMIJA, Dragica. The novel and the film Wonder. V: LIPOVEC, Alenka (ur.), BATIČ, Janja (ur.), KRANJEC, Eva (ur.). New horizons in subject-specific education : research aspects of subjects specific didactics. 1st ed. Maribor: University Press: Faculty of Education. 2020, str. 309-326. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/481/590/992-1, doi: 10.18690/ 978-961-286-358- 6.15. [COBISS.SI-ID 23575299].

HARAMIJA, Dragica. Inovativnost avtorskih slikanic Manice Klenovšek Musil. Otrok in knjiga : revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev, ISSN 0351-5141, 2020, letn. 47, št. 109, str. 25-38, ilustr. [COBISS.SI-ID 48757507].

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Možnost vključevanja gradnikov bralne pismenosti v vse predmete oz. na vsa predmetna področja = The possibility of integrating the building blocks of reading literacy into all subjects or subject areas. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. *Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti : [znanstvena monografija]*. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2022. Str. 159-173,

ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. https://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_%20stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130660099].

BOŠNJAK, Blanka. Motivacija za branje s kratko prozo. Jezik in slovstvo. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 65, št. 1, str. 3-15, 99. ISSN 0021-6933. https://www.jezikinslovstvo.com/stevilka.php?SID=166, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si. [COBISS.SI-ID 17732099], [SNIP, Scopus]

BOŠNJAK, Blanka, KOŠIR, Katja. Motiviranost za branje : 2. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020. Str. 61-79, tabele. ISBN 978-961-286-403-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, DOI: 10.18690/978-961-286-403-3.3. [COBISS.SI-ID 36843267]

BOŠNJAK, Blanka. Nova krajnska in Breznikova stoletna pratika. Slavia Centralis. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 13, št. 2, str. 162-171. ISSN 1855-6302. http://www.ff.um.si/dotAsset/83681.pdf, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si. [COBISS.SI-ID 38987011]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Kratka pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja**
Course title:	Short Narrative Prose in Second Half of the 20th Century

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (enopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Single-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Blanka Bošnjak

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**

Ni pogojev.	No prerequisites.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
Vsebinsko-predmetni sklop kratke pripovedne proze v drugi polovici 20. stoletja je dokaj obsežen, zato ga je pri tem predmetu smiselno razdeliti na temeljne dele: 5. Literarnostilne značilnosti povojne (po 2. svetovni vojni) kratke proze na Slovenskem. 6. Literarnostilne značilnosti sodobne kratke proze v času slovenske literarne postmoderne. 7. Posebno je treba poudariti tipologijo sodobne slovenske kratke proze, ki daje ogrodje in vsebinski oris posameznim literarnostilnim opredelitvam. Interpretacija korpusa sodobne slovenske kratke proze.	Subject-content complex of the short narrative prose in second half of the 20th century is quite extensive and it is sensible to divide it into fundamental parts: 1. Literary-stylistic characteristics of the postwar (post 2nd world war) short narrative prose in Slovenia. 2. Literary-stylistic characteristics of contemporary short prose in period of Slovene literary Modern, which also includes sub-chapters of typology of contemporary Slovene short prose. 3. Special emphasis should be given to the typology of contemporary Slovenian short prose, which give a framework and content outline to individual literary style definitions. 4. Interpretation of the corpus of the contemporary Slovene short prose.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Blanka BOŠNJAK, 2005: Premiki v sodobni slovenski kratki prozi. Maribor: Slavistično društvo. (Zora; 38.)
– –, 2015: Med sodobnostjo in tradicijo. Maribor: Založba Pivec. 11–82.
Dominic HEAD, 1992: The Modernist Short Story: A Study in Theory and Practise. Cambridge: Cambridge University Press.
Marko JUVAN, 2000: Intertekstualnost. Ljubljana: DZS.
Janko KOS, 1995: Na poti v postmoderno. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura. (Zbirka Novi pristopi.)
Aleksander KUSTEC, 1999: Kratka zgodba v literarni teoriji. Slavistična revija 47/1, 89–107.
Andreja PERIĆ JEZERNIK, 2011: Minimalizem in sodobna slovenska kratka proza. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Jože POGAČNIK [et al.], 2001: Slovenska književnost III, 2001. Ljubljana: DZS. 145–201.
Tomo VIRK (ur.), 1998: Čas kratke zgodbe: antologija slovenske kratke zgodbe. Ljubljania ŠOU, Študentska založba.
Obravnavana besedila kratke proze na predavanjih.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke in študenti se seznanijo in spoznavajo: 6. Temeljne literarnostilne opredelitve slovenske kratke proze v drugi polovici 20. stoletja.	Students get acquainted and get to know: 1. Fundamental literary-stylistic definitions of the Slovene short prose in the seconf half of the 20th century.

7. Temeljne značilnosti povojne kratke proze na Slovenskem. 8. Temeljne značilnosti sodobne slovenske literarne postmoderne skozi kratko prozo. 9. Navezavo na tipologijo sodobne slovenske kratke proze. 10. Interpretacijo korpusa sodobne slovenske kratke proze.	2. Fundamental characteristics of post war short prose in Slovenia. 3. Fundamental characteristics of contemporary Slovene literary post-Modern through short prose. 4. Connection to typology of the contemporary Slovene short prose. 5. Interpretation of the corpus of the contemporary Slovene short prose.
Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Zmožnost razumevanja in poznavanje temeljnih literarnostilnih opredelitev slovenske kratke proze v drugi polovici 20. stoletja, kar se znotraj deli na: – zmožnost razumevanja in poznavanja temeljnih značilnosti povojne kratke proze na Slovenskem; – zmožnost razumevanja in poznavanja temeljnih značilnosti sodobne slovenske literarne postmoderne skozi kratko prozo in zmožnost navezave na tipologijo sodobne slovenske kratke proze. Zmožnost in veščina interpretacije korpusa sodobne slovenske kratke proze. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Knowledge and understanding: 1. Capability of understanding and knowing the fundamental literary-stylistic definitions of the Slovene short prose in second half of the 20th century, which divides it into: – capability of understanding and knowing fundamental characteristics of post war short prose in Slovenia; – capability of understanding and knowing fundamental characteristics of contemporary Slovene literary post – Modern through short prose in capability of connecting it to typology od contemporary Slovene short prose. 2. Capability and skill of interpreting the corpus of contemporary Slovene short prose. Transferable/Key Skills and other attributes:
Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Znanstvene metode: formalnoanalitična, primerjalna in interpretacijska metoda. *Metode učenja:* formalnologične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Scientific methods: formal-analytical, comparative and interpretation method. *Learning methods:* formal-logical methods – analysis, synthesis, deduction, induction, description. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	Assessment methods:

Ustni izpit. Sprotne naloge.	70 % 30 %	Oral examination. Coursework.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

BOŠNJAK, Blanka. Izbrana kratka pripoved Mojce Kumerdej. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). Naslavljanje raznolikosti v jeziku in književnosti : [Slovenski slavistični kongres, Maribor, 28.-30. september 2023]. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2023. Str. 71-80. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 33. ISBN 978-961-6715-45-4. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 167816963]

BOŠNJAK, Blanka. Motivacija za branje s kratko prozo. Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2020, letn. 65, št. 1, str. 3-15, 99. https://www.jezikinslovstvo.com/stevilka.php?SID=166. [COBISS.SI-ID 17732099]

BOŠNJAK, Blanka, KOŠIR, Katja. Motiviranost za branje : 2. gradnik. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). Gradniki bralne pismenosti : teoretična izhodišča. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Pedagoška fakulteta; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. 2020, str. 61-79, tabele. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/515/631/1148-2, doi: 10.18690/978-961-286-403-3.3. [COBISS.SI-ID 36843267]

BOŠNJAK, Blanka. Krščanske hagiografske pripovedi Antona Krempla. V: JESENŠEK, Marko (ur.). Deroči vrelec Antona Krempla, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 141). Maribor: Univerzitetna založba: = University Press. 2021, str. 114-124, doi: 10.18690/978-961-286-502-3.5. [COBISS.SI-ID 75125251]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Pravopisna in pravorečna normativnost v sodobnih besedilih slovenskega jezika**
Course title:	Orthographic and Orthoepic Normativity in Contemporary Slovene Texts

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	1st	1st

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Branislava Vičar	
Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
1. Norma in predpis (kodifikacija) v jezikoslovju (normativistika kot jezikoslovni pojem in jezikoslovna panoga, od tradicionalnega k sodobnemu pojmovanju norme, sodobna	1. Norm and regulation (codification) in linguistics (normative studies as a linguistic concept and linguistic discipline, from traditional to modern conception of norm, modern normative studies between prescriptiveness and description).

normativistika med predpisovalnostjo in opisovanjem). 2. Vprašanje sodobnega standardnega jezika. 3. Ožja pravopisna vprašanja. 4. Pravopisna norma na različnih področjih. 5. Pravopisna izbira kot jezikovnokulturna izbira. 6. Vsebinsko in problemsko zastavljena problematika sodobne govorjene slovenščine. 7. Pravorečni podatki v normativnih priročnikih. 8. Kodifikacija in govorna realnost. 9. Standardni jezik v govorjenih medijih. 10. Odrski govor. Seminarske vaje: tematizacija novih pravopisnih vprašanj, fonetične vaje (vaje o težavnih mestih v slovenskem govorjenem standardnem jeziku, govorne vaje s poudarkom na branem govoru), preverjanje govorne in pisne norme na besedilnem gradivu.	2. The question of Standard Slovene. 3. Specific orthographic questions. 4. Orthographic norm in different fields. 5. Orthographic choice as a linguistic cultural choice. 6. The content and problems of modern Standard Spoken Slovene. 7. Orthoepic data in normative manuals. 8. Codification and speech reality. 9. Standard Slovene in spoken media. 10. Stage speech. Seminar exercises: thematization of new orthographic questions, phonetic exercises (exercises on difficult elements of Standard Spoken Slovene, speaking exercises with emphasis on read speech), evaluation of the spoken and written norm on the basis of textual material.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Helena DOBROVOLJC, 2021: Nasprotja in normativna izhodišča pri posodabljanju priročnikov knjižnega jezika. Jezik in slovstvo 66/2, 21–36.

Helena DOBROVOLJC, Nataša JAKOP, 2012a: Sodobni pravopsini priročnik med normo in predpisom. Ljubljana: Založba ZRC.

Helena DOBROVOLJC, Nataša JAKOP (ur.), 2012b: Pravopisna stikanja. Razprave o pravopisnih vprašanjih. Ljubljana: Založba ZRC.

Helena DOBROVOLJC, Tina LENGAR VEROVNIK (ur.), 2015: Pravopisna razpotja. Razprave o pravopisnih vprašanjih. Ljubljana: Založba ZRC.

Tanja MIRTIČ, Marko SNOJ (ur.), 2021: 1. Slovenski pravorečni posvet. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Katarina PODBEVŠEK, Tomaž GUBENŠEK (ur.), 2000: Kolokvij o umetniškem govoru. Ljubljana: AGRFT.

Katarina PODBEVŠEK, Tomaž GUBENŠEK (ur.), 2006: Kolokvij o umetniškem govoru 2. Ljubljana: AGRFT.

Martin VRTAČNIK, Hotimir TIVADAR, 2015: Odrski govor na Slovenskem z vidika pravorečja. Obdobja 34: Slovnica in slovar – aktualni jezikovni opis. 2. del. Ljubljana: Znanstvena založba filozofske fakultete. 837–845.

Martin VRTAČNIK, Hotimir TIVADAR, 2017: Sodobni pristop k jezikovnemu svetovanju v gledališču na Slovenskem. Slavia Centralis 10/1, 61−75.

Jezikovni pripomočki:

Slovenski pravopis, 2001. Ur. Jože Toporišič. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 2–302.

Slovarji in zbirke ZRC SAZU (Slovar slovenskega knjižnega jezika 2, eSSKJ, ePravopis, Slovar novejšega besedja slovenskega jezika, Sprotni slovar slovenskega jezika …; Pravopis 8.0).

Sodobni korpusni viri (Gigafida 2.0, KAS, Janes, GOS …).

Cilji in kompetence:

Študentke_i:

- se seznanijo s postopki normiranja (v kontekstu sodobnih tehnologij) in razvojem teorije norme,
- razumejo razmerje med normo in predpisom v jezikoslovju,
- strokovno tematizirajo nova pravopisna vprašanja,
- ozavestijo razmerje med kodifikacijo in govorno realnostjo,
- dobijo vpogled v obstoječo infrastrukturo slovenskega govorjenega standardnega jezika (vključno z jezikovnotehnološkimi viri in pripomočki),
- spremljajo uporabno vrednost aktualnih jezikovnih opisov,
- se na osnovi govorjenih medijskih besedil soočajo z odprtimi vprašanji govorjenega standardnega jezika in govora v medijih nasploh (vpliv narečij, redukcije samoglasnikov, vpliv pisnega jezika),
  se seznanijo s sodobnim gledališkolektorskim pristopom.

Objectives and competences:

Students:

- become acquainted with standardization processes (in the context of modern technologies) and the development of the theory of norm,
- understand the relationship between norm and codification in linguistics,
- provide professional evaluation of new orthographic issues,
- raise awareness of the relationship between codification and speech reality,
- gain insight into the existing infrastructure of Standard Spoken Slovene (including language resources, tools, and technologies),
- monitor the validity of current language descriptions,
- confront open issues of Standard Spoken Slovene on the basis of spoken media texts (influence of dialects, reduction of vowels, influence of written language),
  get acquainted with the modern approach to dramaturgical proofreading and speach coaching in theatre.

Predvideni študijski rezultati:

Študentke_i naj bi bili zmožni:

- uporabljati normativne priročnike in orodja,
- primerjati aktualno jezikovno rabo z opisom v priročnikih,
- izpostaviti področja, na katerih je aktualna kodifikacija v razkoraku s sodobno normo,
- razviti sposobnost opazovanja in samoopazovanja govora,
- oceniti vlogo standardnega jezika v sodobni jezikovni situaciji,

Intended learning outcomes:

Students should be able to:

- use normative manuals and tools,
- compare current language use with the description in manuals,
- highlight non-linguistic fields where current codification is at odds with the modern norm,
- develop the ability to observe and self-observe speech,
- assess the role of standard language in the current language situation,

– umeščati jezikovne pojave v socialno in funkcijsko strukturo, – soočati jezikovne razmisleke z estetsko komponento odrskega govora. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	– contextualize linguistic phenomena within the social and functional structure, – contrast linguistic considerations with the aesthetic component of stage speech. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, razgovor, delo z besedilom, reševanje problemov, metoda primera. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, discussion, text work, problem-solving, case method. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	**10 %**	In-case participation.
Izdelek.	**30 %**	Output.
Pisni izpit Opomba: pisni izpit lahko nadomesti sprotno preverjanje znanja z 2 kolokvijema.	**60 %**	Written exam Note: written exam may be substituted for 2 mid-term exams.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VIČAR, Branka, PLEMENITAŠ, Katja. Tematska nominalizacija kot kohezivno sredstvo v znanstvenih besedilih: kontrastivna analiza znanstvenih člankov s področja humanistike. V: SMOLEJ, Mojca (ur.), SCHLAMBERGER BREZAR, Mojca (ur.). Prispevki k preučevanju slovenske skladnje. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2023. Str. 309-325. ISBN 978-961-297-099-4. https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/421/764/8509. [COBISS.SI-ID 149949187]

VIČAR, Branka, KERN, Boris. Raba zaimkov pri spolno nebinarnih osebah. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.), HOČEVAR, Mia (ur.), KOČNIK, Neža (ur.). Jezik in književnost v spreminjanju : [Slovenski slavistični kongres, Celje, 26.-28. september 2024]. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2024. Str. 427-438. Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 34. ISBN 978-961-6715-51-5. ISSN 1408-3043. [COBISS.SI-ID 211014659]

KERN, Boris, VIČAR, Branka. Spolno vključujoča raba jezika. Alternator : misliti znanost. 18. jul. 2024, št. 17, [4] str., ilustr. ISSN 2712-3510. https://www.alternator.science/sl/daljse/spolno-vkljucujoca-raba-jezika/, DOI: 10.3986/alternator.2024.17. [COBISS.SI-ID 205954307]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Pristop k besedilu**
Course title:	Approach to Text

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Mira Krajnc Ivič	
Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
– Vpogled v predmet in umestitev med sorodne discipline. Uporabnost predmeta in aplikacije. – Pristopi k analiziranju besedil: teorija govornih dejanj, pragmatično jezikoslovje,. – Vidiki opredeljevanja besedila.	– Insight into subject and classification within related disciplines. Subject's applyability and applications. – Approaches to Text Analysis: Speech Act Theory, Pragmatics..

– Tvorčeva namera in kontekst. – Relacijska kriterija znotraj besedila: koherenca in kohezija. – Členitev po aktualnosti in dana/nova informacija kot sinteza globinske in površinske povezanosti besedila s kontekstom. – Skupinjenje besedil: besedilni tip, besedila vrsta (žanr).	– Aspects of text defining. – Authors Intention and Context. – Relactional Criteria inside the Text: Coherence and Cohesion. – The Functional Sentence Perspective and Given/New Information as Syntese of In depth and Surface Text Connection to the Context. – Text grouping: Text type and genre.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

KRAJNC IVIČ, Mira, 2020: Obravnava besedil: merila za razlikovanje med besedilno vrsto in besedilnim tipom. Slavistična revija : časopis za jezikoslovje in literarne vede. [Tiskana izd.]. 68/1, str. 55-71. ISSN 0350-6894. https://srl.si/ojs/srl/article/view/2020-1-1-4. [COBISS.SI-ID 25170440].

KRAJNC IVIČ, Mira, 2024: "Izhodišče je besedilo" – o besedilih in žanrih pri pouku slovenščine. Jezik in slovstvo. [Tiskana izd.]. 69/ 3, str. 45-59, ilustr. ISSN 0021-6933. DOI: 10.4312/jis.69.3.45-59.

SMOLEJ, Mojca 2018: Prosti besedni red: obravnava primerov v izbranih publicističnih besedilih. Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo. Ur. Jerica Vogel. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 51–57. Dostopno 15. 11. 2024 na https://centerslo.si/simpozij-obdobja/zborniki/obdobja-39/.

Znanstveni prispevki glede na obravnavano temo. Znanstveni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke in študenti razumejo razlike med pristopi k analiziranju besedil, ozavestijo vidike opredeljevanja besedila, dojamejo razlike med besedilom in diskurzom, usvojijo elemente besedila z vidika teorije govornih dejanj, jezikovne pragmatike, semantike, nadpovedne skladnje. Dojamejo merila besedilnosti kot vidike opazovanja besedila in kot elemente, ki vplivajo na tvorjenje besedila. Ozavestijo prepletenost tvorčeve namere, funkcionalne stavčne perspektive, informativnosti in konteksta tvorjenja besedila. Usvojijo besedilne vrste in razlike med njimi.	Students understand the differences between approaches to analysing texts, are aware of the aspects of defining a text, comprehend the differences between text and discourse, acquire the elements of a text in terms of speech act theory, pragmatics, semantics, transcendental syntax. They acquire the criteria of textuality as aspects of text observation and as elements that influence the production of a text. They are aware of the interplay between the author's intention, the functional sentence perspective, informativity and the context of text production. They acquire an understanding of genres and the differences between them.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent, študentka po uspešno opravljenem izpiti zna: – opredeliti pojem besedilo z različnih vidikov, – primerjati različne opredelitve pojma besedilo,	Knowledge and Understanding: After passing the exam, the student can: – define the term of text from different perspectives, – compare different definitions of the term text,

– pojasniti razliko med besedilom in diskurzom, – interpretirati značilnosti besedila z vidika teorije govornih dejanj, jezikovne pragmatike, konverzacijske analize idr. – interpretirati izbrano besedilo, – našteti merila besedilnosti, – ovrednotiti smiselnost meril besedilnosti, – analizirati strategije doseganja tvorčeve namere, – ovrednotiti ustreznost teme besedila glede na kontekst, – ovrednotiti stopnjo informativnosti besedila, – analizirati kohezivna sredstva v besedilo, – določiti in argumentirati besedilni prototip, – razlikovati med besedilnim tipom in besedilno vrsto, – določiti besedilno skupino, – opisati značilnosti besedilne skupine, – ovrednotiti značilnosti besedila glede na besedilno skupino, tvoriti novo besedilo skladno z značilnostmi besedilne skupine. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	– explain the difference between text and discourse, – interpret the features of the text from the perspective of the speech act theory, the linguistic pragmatics, the conversation analysis and others, – interprets selected text, – list the standards/criteria of textuality, – estimate the relevance of the standards/criteria of textuality, – analyse the strategy of achieving the author's intentions, – evaluate the significance of the topic of selected text by the context, – estimate the degree of informativity of the text, – analyse cohesion in text, – determine and argue text prototype, – differentiate between text type and genre, – determine text group, – describe attributes of text group, – evaluate features of selected text following the characteristics of the text group, form new text following the features of the text group. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Individualno delo in delo v skupini, delo v dvojicah. Metode razlage, diskusije in študije primera, razprava. Domače naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije (MS Teams, Moodle).	Individual, group and pair work. Method of explanation, interpretation, discussion, debate, study of an example. Homeworks. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process (MS Teams, Moodle).

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Kolokvij.	50 %	Midterm exam.
Sprotne naloge.	50 %	Coursework.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

KRAJNC IVIČ, Mira, 2023: O besedilu z vidika informativnosti. V: SMOLEJ, Mojca (ur.), SCHLAMBERGER BREZAR, Mojca (ur.). Prispevki k preučevanju slovenske skladnje. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2023. Str. 133-146. ISBN 978-961-297-099-4. https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/421/764/8513, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM. [COBISS.SI-ID 165139715]

KRAJNC IVIČ, Mira, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2022: Pristopi k celostni obravnavi besedil = Approaches to the holistic treatment of texts. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti : [znanstvena monografija]. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2022. Str. 174-204, ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. http://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130564867]

KRAJNC IVIČ, Mira, FILO, Tadeja, 2021: Spodbujanje sporazumevalne jezikovne zmožnosti ob primeru vabila na razredni stopnji = Stimulating the communicative language competence on the exampl of an invitation at the primary level. V: HARAMIJA, Dragica (ur.), PULKO, Simona (ur.). Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 253-273, ilustr. ISBN 978-961-286-488-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/583. [COBISS.SI-ID 72280067]]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Slovenska in dunajska moderna**
Course title:	Slovene Modern Movement and Viennese Modern Movement

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Jožica Čeh Steger

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
Predmet obravnava literarnoestetske in motivno-tematske podobnosti ter zlasti razlike in posebnosti v književnosti slovenske in dunajske moderne, ki izhajajo iz različne socialne strukture avtorjev dunajske in slovenske moderne kakor tudi iz	The subject deals with literary-esthetical and motif-theme similarities and particularly differences and specificities in the literature of the Slovenian and the Viennese Modern Movement, arising from different social structures of the authors of the

različnega individualnega, nacionalnega in kulturnozgodovinskega razumevanja večnacionalne in večkulturne prestolnice avstro-ogrske monarhije, ki se pri dunajskih modernistih kaže največkrat kot ohranjanje habsburškega mita, pri Ivanu Cankarju pa zlasti kot njegova demitizacija in ostra kritika. Slovenski modernisti na Dunaju niso prihajali v osebni stik z avtorji mladega Dunaja (Das junge Wien), vendar so njihovo literaturo sproti spremljali iz revijalnih objav, se do nje opredeljevali in duhovno-estetske prvine tistega časa po svoje tudi tematizirali, še posebej Ivan Cankar.	Vienna and the Slovenian Modern Movement as well as from the various individual, national and cultural-historical understanding of multinational and multicultural capital of the Austro-Hungarian Monarchy, which in the representatives of the Viennese Modern Movement shows mainly in the preservation of the Hapsburg myth, while in the writer Ivan Cankar it is exhibited in his de-mythization and sharp criticism. Slovene modernists in Vienna do not come into personal contact with authors of the Young Vienna (Das Junge Wien), however they do keep track of their publications in magazines, express their opinions about them and in their own way work on spiritual-aesthetic elements, such as is the case of Ivan Cankar.
Seminarske vaje so namenjene za analizo medkulturnih in medbesedilnih vezi oziroma primerjave Cankarjeve literature z izbranimi besedili Arthurja Schnitzlerja, Petra Altenberga, Huga von Hofmannsthala, Karla Krausa idr.	The coursework is intended for analysis of intercultural and intertextual links or comparisons of Cankar's literature with selected texts by Arthur Schnitzler, Peter Altenberg, Hugo von Hofmannsthal, Karl Kraus, etc.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

France BERNIK, 2006: Cankarjevo srečanje z evropsko moderno. V: France Bernik: Ivan Cankar. Maribor: Litera. 39–51.

Jožica ČEH, 2004: Dunajska predmestna deklica pri Ivanu Cankarju in Arthurju Schnitzlerju. Jezik in slovstvo 49/2, 63–72.

Claudio MAGRIS, 2001: Habsburški mit v moderni avstrijski književnosti. Trst: ZTT.

Stefan SIMONEK, 2004: Svet dunajskih parkov pri Ivanu Cankarju in Ivu Vojnoviću. Jezik in slovstvo 49/6, 81−90.

Tone SMOLEJ, 2008: Podoba Dunaja v slovenski književnosti. Slavistična revija 56/3, 343−354.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študenti spoznajo: – razlike in podobnosti med slovensko in dunajsko moderno na personalni, kulturni, literarnoestetski, idejno-tematski, motivni in slogovni ravni;	Students familiarize with: – the differences and similarities of the Slovene and Viennese modern movement on a personal, cultural, literary-aesthetic, ideational-thematic levels and level of style;

– umetnostno, duhovnozgodovinsko in literarno-estetsko vlogo Dunaja pri ustvarjalcih slovenske moderne; tematizacija dunajske metropole v izbranih besedilih slovenske in dunajske moderne.	– the artistic, spiritually-historical and literary-aesthetic role of Vienna in literature of the Slovene modern movement; the thematization of the Viennese metropolis in selected texts of the Slovene modern movement.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentje poznajo: – posebnosti, razlike in podobnosti med slovensko in dunajsko moderno na personalni, idejno-tematski, motivni in slogovni ravni; – umetnostno in kulturno vlogo Dunaja pri ustvarjalcih slovenske moderne; – poznajo tematizacijo dunajske metropole v izbranih besedilih slovenske in dunajske moderne. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Knowledge and understanding: – the particularities, differences and similarities between the Slovene and the Viennese modern movement at the personal and idea-thematical levels and those of motif and style; – artistic and cultural role of Vienna in the formation of the Slovene modern movement – thematization of the Viennese metropolis in selected texts of the Slovene and Viennese modern movements. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja. Delo z besedilom. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures. Text work. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustni izpit.	80 %	Oral exam.
Sprotne naloge.	20 %	Coursework.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ČEH STEGER, Jožica. Razgledi po slovenski moderni: nacionalni, večkulturni in medkulturni koncepti, kratka proza in poezija. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. 312 str. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 156. ISBN 978-961-286-923-6. DOI: 10.18690/um.ff.7.2024. [COBISS.SI-ID 214264579]

ČEH STEGER, Jožica. Altenbergove in Cankarjeve podobe krhkih žensk. Slavia Centralis. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 17, št. 2, str. 18-34. ISSN 1855-6302.

https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/4733, DOI: 10.18690/scn.17.2.18–34.2024. [COBISS.SI-ID 220434179]

ČEH STEGER, Jožica. Femme fragile v slovenski književnosti na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Slavia Centralis. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 16, št. 2, str. 191-206. ISSN 1855-6302. https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/3459, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.18690/scn.16.2.191-206.2023, DOI: 20.500.12556/DKUM-88664. [COBISS.SI-ID 178691843]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Slovenska mladinska proza**
Course title:	Slovenian Children and Youth Prose

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna pedagoška smer) / Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Teacher-Training Option) / Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / **Course type (compulsory or elective)**	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Dragica Haramija

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni pogojev.	No prerequisites.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**

– Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije. – Literarnozgodovinski pregled mladinske proze. – Književne vrste v mladinski prozi. – Značilnosti realistične mladinske proze. – Značilnosti fantastične mladinske proze. – Žanri kratke mladinske proze. – Žanri daljše mladinske proze. – Izbrana poglavja iz teorije pravljice, povedke, bajke, kratke fantastične pripovedi, daljše fantastične proze, realistične proze. Interpretacija izbranih besedil.	– Introspection into subject, familiar disciplins and relationships between them. Subject's usage and applicability. – Literary-historic overview of juvenile prose. – Literary sorts in juvenile prose. – Characteristics of the realistic juvenile prose. – Characteristics of the fantastic juvenile prose. – Ganres of the short juvenile prose. – Ganres of the longer juvenile prose. – Selected chapters from the theory of fairy tale, tale, fable, short fantactic tale, longer fantastic prose, realistic prose. Selected text interpretation.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Dragica HARAMIJA, 2012: Nagrajene pisave: opusi po letu 1991 nagrajenih slovenskih mladinskih pripovednikov. Murska Sobota: Franc-Franc.

– –, 2020: Sodobna slovenska otroška in mladinska proza. Otrok in knjiga 47/107, 18–35.

– –, 2021: Vrednotenje otroške in mladinske književnosti za branje v izobraževalnem prostoru. Otrok in knjiga 48/111, 16–31.

Viri: Slovenske ljudske pravljice (npr. Slovenske pripojedke). Fran Saleški Finžgar: Pod svobodnim soncem. Anton Ingolič: Gimnazijka. Ivo Zorman: V sedemnajstem. Janja Vidmar: Otroci sveta / Črna vrana. Peter Svetina: Modrost nilskih konjev / Ropotarna. Neli Kodrič Filipić: Punčka in velikan. Feri Lainšček: Velecirkus Argo /Mislice. Bina Štampe Žmavc: Tri pravljice. Jana Bauer: Groznovilca / Kako objeti ježa. Marjana Moškrič: Ledene magnolije / Sanje o belem štrpedu. Mate Dolenc: eno zbirko kratke proze po izbiri študenta. Slavko Pregl: Spričevalo / Car brez zaklada. Mariborske vedute (izbrala in uredila Dragica Haramija). Huigin Wang: Hallerstein / Mala Alma na veliki poti. Anja Štefan: Gugalnic za vse / Štiri črne mravljice. Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne / Zvezek in brezvezek. Sebastijan Pregl: Vrnitev (oz. celotna serija Zgodbe s konca kamene dobe). Maša Ogrizek: Lisičja luna.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Spoznati književno interpretacijo. Natančneje določiti značilnosti sodobne slovenske mladinske proze. Samostojno interpretirati izbrana besedila.	Knowledge and understanding of juvenile prose with the emphasis on encouraging student to read (students are preparing for seminar exercises actively, they have to read a literary text upon which we have agreed). Capability of interpreting literary texts.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske proze, mladinske	Knowledge and understanding: Transferable/Key Skills and other attributes:

književnosti sploh in širše spodbujanje bralne kulture; pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.	capability of independent and autonomous work in option of juvenile prose, juvenile literature in general and broader incouraging the culuture of reading; readiness for permanent professional improvement.
Študentje razumejo otroško in mladinsko književnost, ki jo kot učitelji tudi zmorejo posredovati osnovnošolcem. Razumejo povezave snovi, teme in motivov v literarnem delu. Razlikujejo tipe pripovedovalcev, znajo utemeljiti glavne in stranske literarne like. Znajo v konkretnem besedilu poiskati trope in figure.	Students understand children's and literature and can, as teachers, pass this knowledge to primary school pupils. They understand the connections between subject matters, themes and motifs in a literary piece. They also distinguish between different types of narrators, and can define major and minor literary characters. In a given text, they can find tropes and figures of speech.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske proze. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije; delno izvedeno kot obrnjeno učenje.	Presentation together with encouraging student for problem approach and solving pre planed specific problems. Book interpretation from the option of juvenile prose. Encouraging students for active co-creation and inclusion in profound contents and critical judgement. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process; partly implemented as flipped learning.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustna predstavitev. Ustni izpit.	30 % 70 %	Oral presentation Oral exam.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

HARAMIJA, Dragica. Medbesedilnost v izbranih pravljicah sodobnih slovenskih avtoric. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.). Večnaslovniška odprtost pravljic : mednarodni znanstveni simpozij : Novo mesto, 17. september 2020 : zbornik prispevkov. Novo mesto: Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine. 2021, str. 71-86. [COBISS.SI-ID 77107459].

HARAMIJA, Dragica, BATIČ, Janja. Razumevanje retoričnih figur skozi multimodalno branje slikanic = Understanding rhetorical figures through multimodal picture book reading. V: HARAMIJA, Dragica (ur.).

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Preučevanje otroške in mladinske književnosti. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 127-146, ilustr., tabele. ISBN 978-961-286-946-5. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/936/chapter/188, DOI: 10.18690/um.ff.1.2025.7. [COBISS.SI-ID 223697923]

HARAMIJA, Dragica, PULKO, Simona. Medkulturne teme pri pouku književnosti v osnovni šoli. V: ŠEKLI, Matej (ur.), REZONIČNIK, Lidija (ur.). Slovenski jezik in književnost v srednjeevropskem prostoru : [Slovenski slavistični kongres, Gradec/Graz in Maribor, 1.-3. oktober, 8.-9. oktober 2020], (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 30). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 2020, str. 365-375. https://zdsds.si/wp-content/uploads/2020/11/SSK-2020-zbornik-2020_web_fin.pdf. [COBISS.SIID 37341443].

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Slovenščina in južnoslovanski jeziki**
Course title:	Slovene and South Slavic Languages

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	4th

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
	30	**30**					**60**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Gjoko Nikolovski

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/južnoslovanski jeziki Slovene/Southslavic languages
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/južnoslovanski jeziki Slovene/Southslavic languages

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
– Južnoslovanski jeziki in kulture. – Zgodovinski razvoj in sedanje stanje slovenščine in drugih južnoslovanskih jezikov.	– South Slavic Languages and cultures. – The history and current state of Slovenian and other Slavic languages.

– Slovanske pisave in in njihov razvoj. – Primerjalna slovnica južnoslovanskih jezikov. – Jezikovni priročniki v južnoslovanski jezikovni skupini. Primerjalne jezikoslovne teme s področja južnoslovanske leksikologije in leksikografije.	– South Slavic alphabets and their development. – Comparative grammar of South Slavic Languages. – Language manuals in the South Slavic language group. Comparative linguistic topics in the field of Saouth Slavic lexicology and lexicography.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Gjoko Nikolovski, 2021: Slovenščina in južnoslovanski jeziki: učno gradivo za predmet. Maribor: Filozofska fakulteta.

Natalija ULČNIK, Gjoko, NIKOLOVSKI, 2023. Slovnica Matije Majarja v kontekstu ilirizma na Slovenskem. Hrvatske dopreporodne gramatike u europskome kontekstu: zbornik radova. Ur. Marijana Horvat. 407-424. https://retrogram.jezik.hr/e-zbornik/

Gjoko Nikolovski, 2022: Slovenski in makedonski jezik v leksikografski perspektivi. Slavistična prepletanja 3. Ur. Gjoko Nikolovski, Natalija Ulčnik. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. 191-207. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/668

Gjoko NIKOLOVSKI, Natalija ULČNIK (ur.), 2022: Slavistična prepletanja 1–5. Maribor: Univerzitetna založba. https://press.um.si/index.php/ump/search/search?query=slavisti%C4%8Dna+prepletanja

Matej ŠEKLI (ur.), 2018: Med Slovani. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Jezikovni priročniki južnoslovanskih jezikov (slovnice, pravopisi, slovarji, e-okolja ipd.)

Znanstvene revije in zborniki s področja slavistike in slovenistike ter jezikovni priročniki južnoslovanskih jezikov (slovnice, pravopisi, slovarji, e-okolja ipd.)

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
– Vpogled v jezike in kulturo južnoslovanskih narodov. – Vpogled v slovnično podobo južnoslovanskih jezikov. – Zmožnost za jezikovno primerjavo južnoslovanskih jezikov. Uporaba literature v južnoslovanskih jezikih s pomočjo dodatnih pripomočkov (slovarjev, slovnic).	– Insight into languages and cultures of South Slavs. – Insight into grammar of South Slavic Languages. – An ability to linguistically compare South Slavic languages. Using literature in the Slavic language with the help of additional tools (dictionaries, grammars).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje Po končanem predmetu študent: – pozna primerjalni razvoj slovenščine in drugih slovanskih jezikov,	Knowledge and understanding: After completing the subject the student: – knows the comparative development of Slovenian and other Slavic languages,

– razume, identificira in interpretira jezikovne pojave v južnoslovanski jezikovni skupini, – zna uporabljati južnoslovanske cirilične in latinične pisave, – pozna in uporablja enojezične, dvojezične ali večjezične južnoslovanske normativne jezikovne priročnike, je zmožen teoretičnega in praktičnega usvajanja drugih južnoslovanskih jezikov. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	– understands, identifies and interprets linguistic phenomena in the South Slavic language group, – knows how to use South Slavic Cyrillic and Latin fonts, – knows and uses monolingual, bilingual or multilingual South Slavic language manuals, has a predisposition of theoretical and practical acquisition of other South Slavic languages. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
– delo v skupini, – individualno delo, – strokovna ekskurzija, – problemsko učenje. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	– teamwork, – individual work, – excursion, – problem-based learning. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Pisni izpit.	70 %	Written exam.
Ustni izpit.	30 %	Oral exam.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

NIKOLOVSKI, Gjoko. Koncept Slovenačko-srpskog rečnika. V: ILIĆ, Silvia (ur.), FEJSA, Mihajlo (ur.). InterKult 2023 : tematski zbornik : izabrani radovi sa Devete međunarodne konferencije Interkulturalnost u obrazovanju 2023, održane 7. 10. 2023. godine u Novom Sadu. Novi sad: Pedagoški zavod Vojvodine, 2024. Str. 32-44, ilustr. Zbornik, 19. ISBN 978-86-80707-93-8. http://pzv.org.rs/images/pzv/files/2020/zbornik_2023.pdf. [COBISS.SI-ID 227651587]

NIKOLOVSKI, Gjoko, ULČNIK, Natalija. Makedonski frazeološki ustrezniki v Slovarju slovenskih frazemov. Slavistički studii. 2023, tom 23, br. 1, str. 81-101. ISSN 0352-3055. https://journals.ukim.mk/index.php/slavs/article/view/2630/2271. [COBISS.SI-ID 204640515], [Odprti dostop]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

NIKOLOVSKI, Gjoko. Slovenski in makedonski jezik v leksikografski perspektivi = Slovene and Macedonian languages in a lexicographic perspective. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). Slavistična prepletanja 3. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 191-207, ilustr., graf. prikazi. ISBN 978-961-286-610-5. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/668, DOI: 10.18690/um.ff.6.2022.11. [COBISS.SI-ID 116211459]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Slovenščina kot drugi in tuji jezik v Evropski zvezi**
Course title:	Slovene as a Second and Foreign Language in European union

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Melita Zemljak Jontes	
Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
– Slovenščina kot manj razširjen jezik in drugi temeljni pojmi obravnavanega področja. – Slovenščina in znanje slovenščine v slovenski in evropski zakonodaji. – Slovenščina v institucijah EZ.	– Slovene as a less spread language and other fundamental notions from the discussed area. – Slovene and the knowledge of Slovene in Slovene and European legislation (especially in bilingual areas).

– Učenje in poučevanje slovenščine v EZ – organiziranost in oblike. – Slovenščina za tujce v Sloveniji (institucije, gradiva idr.) in vključevanje tujcev v slovensko družbo. – Izhodišča za jezikovno načrtovanje slovenščine kot drugega in tujega jezika v Sloveniji: *Sporazumevalni prag za slovenščino (SEJO)*, *Skupni evropski referenčni okvir za jezike*, *Slovenščina za tujce*. Delo s primeri dobre prakse.	– Slovene in EU institutions. – Learning and teaching Slovene language in EU – organizing and forms. – Slovene for foreigners in Slovenia (institutions, sources etc.) and including the foreigners in Slovene society. – Starting-points for linguistic planning of Slovene as a second and foreign language in Slovenia: *Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), Common European Framework of Reference for Languages*, *Slovene for foreigners*. Working on the examples of good practice.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje. Ljubljana: Svet za kulturno sodelovanje, Odbor za izobraževanje, Oddelek za moderne jezike, Strasbourg; Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Urad za razvoj šolstva, 2001. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://centerslo.si/wp-content/uploads/2015/10/SEJO-komplet-za-splet.pdf
Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik: https://centerslo.si/ (izbrana poglavja).
Ina FERBEŽAR idr., 2004: Sporazumevalni prag za slovenščino 2004. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik in Ministrstvo RS za šolstvo, znanost in šport.
Simona PULKO, Melita ZEMLJAK JONTES (ur.), 2022: Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 149).
Aktualne objave in aktualni dogodki obravnavanega področja.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
– Seznanjanje s temeljnimi pojmi z obravnavanega področja. – Seznanjanje s slovensko in z evropsko zakonodajo, ki ureja področje znanja jezika (slovenščine). – Poznavanje institucij EZ in rabe slovenščine v njih. – Poznavanje prakse učenja in poučevanja slovenščine v EZ na najrazličnejših ravneh in okoljih. – Uzaveščanje slovenščine za tujce v Sloveniji in problematiko vključevanja tujcev v slovensko družbo.	– Getting acquainted with fundamental notions from the discussed area. – Getting acquainted with Slovene and European legislation which arranges matters of language (Slovene) knowledge. – Knowing the EU institutions and their usage of Slovene. – Knowing the learning and teaching practises in EU on different levels and in different milieus. – Becoming aware of Slovene language for foreigners in Slovenia and the problems of integrating foreigners into Slovene society. – Becoming aware of starting-points for linguistic planning of Slovene as a second and foreign language in Slovenia.

– Spoznavanje izhodišč za jezikovno načrtovanje slovenščine kot drugega in tujega jezika v Sloveniji. – Razumevanje primerov dobre prakse in njihovega pomena za smiselno uporabo.	– Understanding the examples of good practice and their importance for meaningful use.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študenti: – prepoznajo s temeljni pojmi z obravnavanega področja in znajo primerno uporabiti, – razlikujejo slovensko in evropsko zakonodajo, ki urejata področje znanja jezika (slovenščine), – prepoznajo institucije EZ in rabo slovenščine v njih, – prepoznajo in ovrednotijo prakse učenja in poučevanja slovenščine v EZ na najrazličnejših ravneh in okoljih, – prepoznajo slovenščino za tujce v Sloveniji in problematiko vključevanja tujcev v slovensko družbo, – znajo pojasniti izhodišča za jezikovno načrtovanje slovenščine kot drugega in tujega jezika v Sloveniji, dokumente znajo analizirati in primerjati s prakso, – znajo poiskati in ovrednotiti primere dobre prakse, jih ovrednotiti in smiselno uporabiti. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Knowledge and understanding: Students: – get recognized with fundamental notions form the discussed option and are able to use them in proper context, – differentiate between the Slovene and European legislation which arranges matters of language (Slovene) knowledge, – recognize the EU institutions and their usage of Slovene, – recognize and evaluate the learning and teaching practises in EU on different levels and in different milieus, – recognize Slovene language for foreigners in Slovenia and the problems of integrating foreigners into Slovene society, – are able to explain of starting-points for linguistic planning of Slovene as a second and foreign language in Slovenia, they are able to analyse and compare the documents with the practise, – are capable of finding and evaluating the examples of good practice, evaluating them and using them meaningfully. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanje, seminarske vaje, delavnice, skupinsko delo, individualno delo, delo v spletni učilnici. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, seminar paper exercise, workshops, team work, individual work, work in a virtual classroom. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:	Share (in %)	**Assessment methods:**
Seminarska naloga	30 %	Seminar paper
Pisni izpit.	70 %	Written exam.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Slovenščina kot odraz identitete srednješolcev na dvojezičnem slovensko-madžarskem območju. V: VOGEL, Jerica (ur.). Slovenščina - diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2020. Str. 155-163. Obdobja, 39. ISBN 978-961-06-0388-7. ISSN 1408-211X. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2020/11/Obdobja-39_Pulko_ZemljakJontes.pdf, DOI: 10.4312/Obdobja.39.155-163. [COBISS.SI-ID 40347651]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Usvajanje slovenščine kot drugega ali tujega jezika v medkulturnem kontekstu na primeru izbranih izvorno slovenskih leposlovnih del. Slavia Centralis. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 16, št. 2, str. 326-341. ISSN 1855-6302. https://journals.um.si/index.php/slaviacentralis/article/view/3467, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.18690/scn.16.2.326-341.2023. [COBISS.SI-ID 178714115]

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Usvajanje slovenščine kot drugega in tujega jezika s poudarkom na pravorečju = Learning Slovene as a second and foreign language with a focus on standard pronunciation. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). Slavistična prepletanja 5. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 181-194. ISBN 978-961-286-854-3. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/871/1258/4035, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.2.2024.10, DOI: 20.500.12556/DKUM-89332. [COBISS.SI-ID 199925763] projekt: P6-0156 Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; financer: ARIS

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Strokovni praktikum**
Course title:	Professional Practice

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
	10						**80**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Mira Krajnc Ivič
Jeziki /Languages: **Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
V okviru učne enote je za neposredno delo v izbrani instituciji predvidenih 56 ur (7 delovnih dni), preostale ure v okviru samostojnega dela so namenjene pripravam na prakso. Strokovna praksa lahko poteka strnjeno ali razpršeno; o načinu	Within the course, 56 hours (7 working days) are planned for direct work in the chosen institution, the remaining hours of individual work are intended for preparation for practical training. Practical training can be concentrated or dispersed; the

opravljanja prakse se dogovorita študentka oz. študent in mentorica oz. mentor na izbrani instituciji. Organizacija strokovne prakse poteka v treh fazah: (1) priprava na prakso na instituciji, (2) izvedba prakse na instituciji, (3) evalvacija praktične izkušnje.	method of carrying out the internship is agreed upon by the student and mentor at the chosen institution. The organization of practical training takes place in three phases: (1) preparation for practical training at the institution, (2) implementation of practical training at the institution, (3) evaluation of the practical experience.
V okviru seminarja se predstavijo: namen in cilji praktičnega usposabljanja, institucije, ki sodelujejo s fakulteto pri opravljanju prakse, postopek praktičnega usposabljanja, postopek prijave na prakso in postopek evidentiranja opravljene prakse ter napotki za vodenje Dnevnika praktičnega usposabljanja.	The seminar includes the presentation of the purpose and goals of practical training, institutions that cooperate with the faculty in carrying out practical training, the process of practical training, the procedure of applying for practical training and the procedure for recording completed practical training, as well as instructions for keeping a diary of professional training.
Praksa se izvaja v izbrani instituciji, s katero ima fakulteta sklenjen dogovor o sodelovanju. Vsebina prakse je prilagojena zahtevam in delovnemu procesu institucije, v kateri študent oz. študentka opravlja prakso. Študentka oz. študent ima med opravljanjem prakse na izbrani instituciji mentorico oz. mentorja. Mentorica oz. mentor načrtuje in vodi praktično usposabljanje. Na začetku prakse skupaj s praktikantko oz. praktikantom oblikuje urnik dela, ki se lahko sproti razvija in dopolnjuje. Študentko oz. študenta seznani z institucijo, njeno organiziranostjo in delovnim procesom ter ji/mu dodeli delovne naloge. Med opravljanjem prakse študentko oz. študenta strokovno usmerja, vodi in spodbuja, spremlja njen/njegov napredek ter zagotavlja povratne informacije v zvezi z dodeljenimi nalogami. Ob zaključku prakse opravi s praktikantko oz. praktikantom zaključni razgovor, na katerem ovrednoti opravljeno delo. Študentka oz. študent na praksi vodi Dnevnik praktičnega usposabljanja, v katerem predstavi časovnico, reflektira izkušnje in opiše delovne naloge.	The practice is carried out in a selected institution with which the faculty has a cooperation agreement. The content of the practice is adapted to the requirements and work process of the institution in which the student is completing the practice. During the practical training in chosen institution, the student has a mentor. Mentor plans and conducts the practical training. At the beginning they create a work schedule, which can be further developed and supplemented. They introduce the student to the institution, its organization and work process and assign work tasks to them. During practical training, they professionally direct, guide and encourage the student, monitor their progress and provide feedback regarding assigned tasks. At the end of the practical training, they evaluate the student's work. The student keeps a practical training diary in which they present a timeline, reflect on experiences and describe work tasks.

Evalvacija opravljene prakse poteka s študentkami in študenti ter mentoricami in mentorji s prakse ter vključuje pripravo predlogov za izboljšanje prakse. Študentke in študenti o praktičnem usposabljanju poročajo v seminarju.	The evaluation of the completed practice takes place with students and mentors from the practice and includes the proposals for improving the practice. Students report about practical training in a seminar.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Znanstveni in strokovni prispevki glede na področje praktičnega usposabljanja.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke in študenti: – se usposabljajo za strokovno delo v ustanovah in organizacijah, ki sooblikujejo literarno in kulturno dogajanje ter jezikovno politiko in načrtovanje, ter institucijah, ki se ukvarjajo z zbiranjem, urejanjem in posredovanjem publikacij in informacij; – spoznajo delovni proces, značilnosti organiziranja in praktično delo v izbrani instituciji; – sodelujejo pri izvedbi strokovnih nalog; – povezujejo teoretično znanje s praktičnim v realnem delovnem okolju; – razvijajo potrebo po stalnem učenju; – razvijajo iniciativnost, kreativnost, avtonomnosti pri delu in raziskovalne spretnosti; pridobijo veščine profesionalne socializacije.	Students: – are trained for professional work in institutions and organizations that influence literary and cultural events, language policy and planning, as well as institutions that deal with the collecting, editing and transmission of publications and information; – get to know the work process, organizational characteristics and practical work in the chosen institution; – participate in professional tasks; – connect theoretical knowledge with practical knowledge in a real work environment; – develop the need for continuous learning; – develop initiative, creativity, autonomy at work and research skills; acquire professional socialization skills.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentke in študenti naj bi bili zmožni: – znanje, usvojeno med študijem, uporabiti v neposrednem delovnem okolju; – samostojno načrtovati in izvajati naloge v ustanovah, ki se ukvarjajo s predstavljanjem in promocijo slovenskega jezika in literature; – skozi konkretno delo oceniti svoje znanje in kompetence ter presoditi, katero znanje in spretnosti morajo izboljšati;	Students should be able to: – use the knowledge acquired during studies in the direct work environment; – autonomously plan and carry out tasks in institutions that deal with the presentation and promotion of the Slovenian language and literature;

načrtovati lasten profesionalni razvoj. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	– evaluate their knowledge and competences through concrete work and assess which knowledge and skills they need to improve; plan their own professional development. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Seminar. Metoda predstavljanja, diskusija (izmenjavanje znanja, izkušenj in informacij med študentkami in študenti). Praktično strokovno delo. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Seminar. Method of presentation, discussion (exchange of knowledge, experience and information among students). Practical professional work. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Portfolio. Opomba: Učna enota se oceni z oceno je opravil / je opravila oz. ni opravil / ni opravila.	**100 %**	Portfolio. Note: The course is evaluated with a grade of passed/not passed.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VERDONIK, Darinka, MAJHENIČ, Simona, ANTLOGA, Špela, MAJNINGER, Sandi, FERME, Marko, DOBROVOLJC, Kaja, PULKO, Simona, KRAJNC IVIČ, Mira, ULČNIK, Natalija. Učno e-okolje "Slovenščina na dlani" : izzivi in rešitve. V: FIŠER, Darja (ur.), ERJAVEC, Tomaž (ur.), PRETNAR ŽAGAR, Ajda (ur.). *Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika = Language technologies and digital humanities*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2021. Letn. 9, št. 1, str. 181-215, ilustr. Slovenščina 2.0, 1, 2021. ISBN 978-961-06-0500-3. ISSN 2335-2736. https://revije.ff.uni-lj.si/slovenscina2/article/view/9881/9558, DOI: 10.4312/slo2.0.2021.1.181-215. [COBISS.SI-ID 69069315]

KRAJNC IVIČ, Mira. "Sovraštvo je preprosto" - preplet oblike in pomena v izbranih romanih F. Backmana. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.). *Izzivi slavistike v 21. stoletju : 4. mednarodna znanstvena konferenca Slavistični znanstveni premisleki, [13. 5. - 15. 5. 2021, Maribor] : zbornik povzetkov*. Mednarodna znanstvena konferenca Slavistični znanstveni premisleki, 13. 5. - 15. 5. 2021, Maribor. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2021. Str. 75-76. ISBN 978-961-286-459-0. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/562. [COBISS.SI-ID 62380803]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

KRAJNC IVIČ, Mira, 2023: O besedilu z vidika informativnosti. V: SMOLEJ, Mojca, SCHLAMBERGER BREZAR, Mojca (ur.). *Prispevki k preučevanju slovenske skladnje*. Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 133–146. V tisku.

KRAJNC IVIČ, Mira, ZEMLJAK JONTES, Melita. Pristopi k celostni obravnavi besedil = Approaches to the holistic treatment of texts. V: KRAPŠE, Tatjana (ur.), et al. *Pogled na šolo 21. stoletja v duhu kompetenc in pismenosti : [znanstvena monografija]*. Spletna izd. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2022. Str. 174-204, ilustr. ISBN 978-961-03-0752-5. http://www.zrss.si/pdf/Pogled_na_solo_21_stoletja.pdf. [COBISS.SI-ID 130564867]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Teorije jezika**
Course title:	Theories of Language

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Mira Krajnc Ivič Branislava Vičar

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
Predmet ponuja predstavitev temeljnih teoretskih okvirov za preučevanje jezika v rabi: sistemsko-funkcijsko jezikoslovje, družbeno semiotiko, konverzacijsko analizo. Izpostavi razlike, kakor tudi podobnosti med njimi z vidika zgodovinskega razvoja, konceptualnih izhodišč, raziskovalnih	The course introduces the basic theoretical frameworks that originally focused on language in use: systemic functional linguistics, social semiotics, conversation analysis. It highlights the differences, as well as the similarities between them in terms of historical development, basic concepts, research

ciljev, empiričnega fokusa, metod analize. Osredinja se na multimodalni okvir, ki so ga razvili navedeni pristopi. Študentke_e vpelje v multimodalno analizo, ki se na področju diskurzivnih študij uveljavlja kot inovativni pristop k reprezentaciji, komunikaciji in interakciji, ki ne preučuje zgolj jezika, ampak tudi številne druge kode, kot so podobe, zvok in glasba, kretnje, uporaba prostora itn.	objectives, empirical focus, methods of analysis. It focuses on the multimodal framework developed by these approaches. It introduces students to multimodal analysis, which has become established as an innovative approach to representation, communication and interaction that studies not only language but also various other modes such as images, sound and music, gestures, the use of space, etc.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Gunther KRESS, Theo VAN LEEUWEN, 2001: Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication. London: Arnold. (Prvo poglavje.)

Per LEDIN, David MACHIN, 2018: Doing Visual Analysis: From Theory to Practice. Los Angeles, London: Sage.

David MACHIN, 2007: Introduction to Multimodal Analysis. London, New Delhi, New York, Sydney: Bloomsbury.

David MACHIN, Andrea MAYR, 2012: How to Do Critical Discourse Analysis: A Multimodal Introduction. London: Sage.

Sonja STARC, 2009: Časopisna oglaševalska besedila, reklame. Struktura in večkodnost. Koper: Založba Annales.

Theo VAN LEEUWEN, 2005: Introducing Social Semiotics: An Introductory Textbook. London in New York: Routledge.

Revije:

Multimodal Communication. Dostop: https://www.degruyter.com/view/j/mc.

Visual Communication. Dostop: http://vcj.sagepub.com/.

Izbrane razprave s področja multimodalnosti v slovenskem znanstvenem tisku.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke_i: – se seznanijo s ključnimi načeli in koncepti multimodalnosti, – ozavestijo zgodovinske spremembe v semiotski krajini, – spoznajo teoretska in metodološka orodja za multimodalno analizo, se seznanijo z multimodalnim gradivom in transkripcijo.	Students: – become familiar with the key principles and concepts of multimodality, – raise awareness of the historical changes in the semiotic landscape, – get acquainted with theoretical and methodological tools for multimodal analysis, are introduced to with multimodal data and transcription.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentke_i naj bi bili zmožni: – prepoznati podobnosti in razlike v teoretskih in metodoloških pristopih k multimodalnosti, – oceniti možnosti in omejitve različnih kodov,	Students should be able to:

– aplicirati teoretske koncepte multimodalnosti na različne žanre, – analizirati multimodalne diskurze v lokalnih in globalnih kontekstih, – uporabiti multimodalne kompetence v različnih delovnih in akademskih kontekstih. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	– identify similarities and differences between theoretical and methodological approaches to multimodality, – assess the possibilities and limitations of different modes, – apply theoretical concepts of multimodality to different genres, – analyze multimodal discourses in local and global contexts, – utilize multimodal competences in different work and academic contexts. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, skupinska diskusija, delo z avdio- in videogradivom, praktične vaje in aktivnosti, multimodalne študije primerov. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussion, audio and video, practical exercises and activities, multimodal case studies. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu. Projekt. Študija primera.	10 % 40 % 50 %	In-class participation. Project. Case study.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VERDONIK, Darinka, MAJHENIČ, Simona, ANTLOGA, Špela, MAJNINGER, Sandi, FERME, Marko, DOBROVOLJC, Kaja, PULKO, Simona, KRAJNC IVIČ, Mira, ULČNIK, Natalija. E-learning environment "Slovenščina na dlani" : challenges and solutions. Slovenščina 2.0 : empirične, aplikativne in interdisciplinarne raziskave. 2021, letn. 9, št. 1, str. 181-215. ISSN 2335-2736. https://revije.ff.uni-lj.si/slovenscina2/article/view/9881, DOI: 10.4312/slo2.0.2021.1.181-215. [COBISS.SI-ID 69069315], [SNIP]

KRAJNC IVIČ, Mira, 2023: O besedilu z vidika informativnosti. V: SMOLEJ, Mojca, SCHLAMBERGER BREZAR, Mojca (ur.). Prispevki k preučevanju slovenske skladnje. Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 133–146.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

KRAJNC IVIČ, Mira. "Izhodišče je besedilo" – o besedilih in žanrih pri pouku slovenščine. Jezik in slovstvo. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 69, št. 3, str. 45-59, ilustr. ISSN 0021-6933. Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.4312/jis.69.3.45-59. [COBISS.SI-ID 209509379], [SNIP, Scopus]

VIČAR, Branka. Seksistični grafiti in njihova preoblikovanja. V: ŽBOGAR, Alenka (ur.). Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : 57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture (Zbirka Seminar slovenskega jezika, literature in kulture). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 2021, str. 29–36. [COBISS.SI-ID 67487491]

VIČAR, Branka. Reprezentacija živalske subjektivitete v artivističnem filmu Green. V: VIČAR, Branka (ur.). Pojmovanja živalskih smrti: antropocentrizem in (ne)možne subjektivitete. Koper: Znanstveno-raziskovalno središče, Annales ZRS. 2020, str. 201–228. [COBISS.SI-ID 41866243]

VIČAR, Branka, PLEMENITAŠ, Katja. Večkodnost v žanrski analizi literarnega branja. V: KRAJNC IVIČ, Mira (ur.). Stanje in perspektive uporabe govornih virov v raziskavah govora. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 277-297, ilustr. ISBN 978-961-286-882-6. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/898/1313/4338, DOI: 10.18690/um.ff.4.2024.14. [COBISS.SI-ID 204065795]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Tvorjenje strokovnih in znanstvenih besedil**
Course title:	**Creating of Professional and Scientific Texts**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Mira Krajnc Ivič

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
– Jezik – besedilo – diskurz. – Strukturalistična in pragmalingvistična opredelitev funkcijske zvrstnosti – poglobitev. – Seznanitev s stanjem in razvojem slovenskega strokovnega in znanstvenega jezika.	– Language – text – discourse. – Structural and pragmalinguistical approache to register variation – deepening. – Familiarization with the state and development of Slovene professional and scientific language.

– Akademski diskurz. – Splošne značilnosti strokovnih in znanstvenih besedil in glavne besedilne vrste (žanri). – Značilnosti strokovnih oz. znanstvenih besedilnih vrst (žanrov). – Vprašanje vrstne (žanrske) ustaljenosti besedil glede na znanstveno področje. – Konvencije tvorjenja strokovnih oz. znanstvenih besedil. – Plagiatrostvo in vrste plagiiranja. – Mednarodna primerljivost. – Pomen terminov v strokovnih in znanstvenih besedilih.	– Academic discourse. – General characteristics of professional and scientific texts; main text types (genres). – Features of technical and scientific text types (genres). – Questions of typological (genre) stability of texts according to the scientific field. – Conventions for the creating of professional/technical or scientific texts. – Plagiarism and types of plagiarizing. – International comparability. – The meaning of terms in professional/technical and scientific texts.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Akademski jezik v času globalizacije. Ur. Sonja Starc. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales. (Ustrezna poglavja)

Boris Kobeja, 2001: Priročnik za pisce strokovnih besedil: znanstveni aparat. Koper: Visoka šola za managment. https://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/pdf/961-6268-63-5.pdf

Nataša JAKOP, Nataša KOMAC, Nataša LOGAR, Simona TAUŠIČ, Tina VERONIK, 2001: Nastajanje strokovnih in znanstvenih besedil: med pisanjem in družbenim kontekstom. Ljubljana: Študentska založba.

Miran Hladnik, 2016: Nova pisarija: strokovno pisanje na spletu. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. (Ustrezna poglavja)

Znanstveni prispevki glede na obravnavano temo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke in študenti dojamejo razmerja med jezikom, besedilom in diskurzom. Natančneje ozavestijo razlike med strukturalistično in pragmatično opredelitvijo funkcijske zvrstnosti. Se seznanijo s stanjem in razvojem slovenskega strokovnega in znanstvenega jezika ter usvojijo razlike med strokovnim in znanstvenim besedilom na ravni leksike (terminov) in skladenjske strukture povedi. Študentke in študenti razumejo pojem akademski diskurz in usvojijo splošne ter specifične značilnosti strokovnih in znanstvenih besedil ter poznajo osrednje akademske žanre. Ozavestijo ustaljenosti žanrskih prvin glede na družbene, tehnološke in jezikovne spremembe in pomen mednarodne	Students comprehend the language, text and discourse relation. They become more aware of the differences between structuralist and pragmatic definitions of register. They become familiar with the state and development of Slovenian technical and scientific language and acquire the differences between technical and scientific text at the level of lexis (terms) and syntactic structure of sentences. Students understand the concept of academic discourse and acquire the general and specific features of technical and scientific texts and are familiar with the main academic genres. They acknowledge the stability of genre elements in the light of social, technological and linguistic changes and of the importance of international

primerljivosti akademskih žanrov. Usvojijo konvencije tvorjenja strokovnih oz. znanstvenih besedil in razumejo pomen plagiatrostva in vrste plagiiranja.	comparability of academic genres. They acquire the conventions of technical or scientific texts production and understand the meaning of plagiarism and the types of plagiarism.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent, študentka po uspešno opravljenem izpitu zna: – opisati in določiti značilnosti strokovnih oz. znanstvenih besedil, – primerjati značilnosti znanstvenih in strokovnih besedil na vseh jezikovnih ravneh in glede na kontekst, – razlikovati med besedili vsakdanjega sporazumevanja, strokovnim in znanstvenim diskurzom, – primerjati znanstvena in umetnostna besedila, – našteti besedilne skupine znanstvenega oz. strokovnega jezika – definirati značilnosti akademskega diskurza, – napisati poročilo o raziskavi, – interpretirati strokovno oz. znanstveno besedilo glede na žanrske značilnosti, – razlikovati med primarnimi, sekundarnimi in terciarnimi dejavniki, ki vplivajo na oblikovanje strokovnih oz. znanstvenih besedil, – ovrednotiti ustreznost strokovnega oz. znanstvenega besedila glede na žanrske značilnosti, – tvoriti strokovno oz. znanstveno besedilo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Knowledge and Understanding: After passing the exam, the student can: – describe and determine features of technical or scientific texts, – compare features of scientific and professiona/technical texts on all language levels following the context, – differentiate texts of everyday communication, professional/technical and scientific discourse, – compare scientific texts with literary texts, – enumerate text groups of scientific or technical language, – define characteristics of academic discourse, – write a report on research, – interpret technical or scientific text following the genre characteristics, – distinguish between primary, secondary, and tertiary factors affecting the formulation of technical or scientific texts, – evaluate the adequacy of a technical or scientific text according to genre characteristics, – form a technical or scientific text. Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija in tvorjenje besedil. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.	V KRIT

Metode referata, razlage, diskusije in študije primera, razprave, metoda skupinskega dela, dela v paru. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Kolokvij. Sprotne naloge. Sodelovanje pri pedagoškem procesu.	30 % 50 % 20 %	Midterm exam. Coursework. In-class participation.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

KRAJNC IVIČ, Mira, 2022: Prek horoskopa ali vremenske napovedi do znanja o slovenskem jeziku in jezikovni rabi. V: PULKO, Simona (ur.), ZEMLJAK JONTES, Melita (ur.). Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. Str. 156-172, ilustr. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 149. ISBN 978-961-286-670-9. DOI: 10.18690/um.ff.12.2022.11. [COBISS.SI-ID 138068739]

KRAJNC IVIČ, Mira, 2024: "Izhodišče je besedilo" – o besedilih in žanrih pri pouku slovenščine. Jezik in slovstvo. [Tiskana izd.]. 69/3, str. 45-59, ilustr. ISSN 0021-6933. DOI: 10.4312/jis.69.3.45-59. [COBISS.SI-ID 209509379], [SNIP, Scopus]

KRAJNC IVIČ, Mira, 2024: Besedila v kontekstu slovenske kulture = Texts in the context of Slovene culture. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). Slavistična prepletanja 5. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. Str. 39-56, ilustr. ISBN 978-961-286-854 https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/871/1258/4042, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.2.2024.3, DOI: 20.500.12556/DKUM-89326. [COBISS.SI-ID 192731907], [Odprti dostop]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Uvod v kritično diskurzivno analizo**
Course title:	**Introduction to Critical Discourse Analysis**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje slovenski jezik in književnost	Slovenski jezik in književnost (dvopredmetna nepedagoška smer)	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Slovene Language and Literature	Slovene Language and Literature (Double-Major Option)	1st	2nd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Branislava Vičar
Jeziki /Languages: **Predavanja / Lectures:**	slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
1. Diskurz kot večdimenzionalni, multimodalni in večfunkcijski pojav. 2. Razmerje med diskurzom in družbeno realnostjo. 3. Kritična diskurzivna analiza (KDA) – opredelitev, cilji, razvoj, pomembni koncepti (moč, prevlada,	1. Discourse as a multidimensional, multimodal and multifunctional phenomenon. 2. The relationship between discourse and social reality.

ideologija, hegemonija, koncept kritičnega …), interdisciplinarnost. 4. Pregled pristopov h KDA (družbeno-kognitivni, diskurzivno-historični, dialektično-odnosni, družbeno-semantični). 5. Metodološka orodja (zorni kot, reprezentacija udeležencev družbenih praks, reprezentacija družbenih dejanj, rekontekstualizacija elementov družbenih praks, diskurzivna konstrukcija legitimacije). 6. Študije primerov.	3. Critical Discourse Analysis (CDA) – definition, aims, histories, important concepts (power, dominance, ideology, hegemony, concept of critical …), interdisciplinarity. 4. Review of approaches to CDA (Socio-Cognitive, Discourse-Historical, Dialectical-Relational, Socio-Semantic). 5. Methodological framework (perspective, representing social actors, representing social actions, recontextualization of the elements of social practices, discursive construction of legitimation). 6. Doing CDA – case studies.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Norman FAIRCLOUGH, Ruth WODAK, 1997: Critical Discourse Analysis. Discourse as Social Interaction. Ur. Teun van Dijk. London: Sage. 258−284.

David MACHIN, Andrea MAYR, 2012: How To Do Critical Discourse Analysis. London: Sage.

Teun VAN DIJK, 1993: Principles of Critical Discourse Analysis. Discourse and Society 4/2, 249–283.

Theo VAN LEEUWEN, 2008: Discourse and Practice. New Tools for Critical Discourse Analysis. Oxford: Oxford University Press.

Ruth WODAK, 2009: Za kaj gre v KAD – Pregled zgodovine, pomembnih konceptov in razvoja. Šolsko polje XX/5–6, 7–23.

Revije:

CADAAD Journal. Dostop: http://cadaad.net/journal.

Critical Discourse Studies. Dostop: http://www.tandfonline.com/toc/rcds20/current#.UqMbVvTuJNg.

Discourse & Society. Dostop: https://journals.sagepub.com/home/das .

Razprave s področja KDA v slovenskem znanstvenem tisku.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študentke_i: – poznajo temeljne principe in koncepte KDA; – razumejo vlogo diskurza v družbenih procesih, družbenih strukturah in družbeni spremembi; – se seznanijo s teoretičnimi in metodološkimi pristopi h KDA; usvojijo metodologijo za lastno KDA izbranega diskurza.	Students: – are familiar with basic principles and concepts in CDA; – understand how discourse figures in social processes, social structures, and social change; – are introduced to various theoretical and methodological approaches to CDA; adopt methodology for their own CDA of selected discourse.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**

Znanje in razumevanje:	Knowledge and Understanding:
Študentke_i naj bi bili zmožni: – umestiti KDA v kontekst sodobnih diskurzivnih teorij; – razviti kritično pismenost; – analizirati vlogo diskurza pri legitimaciji obstoječih odnosov moči in družbenih neenakosti; – kritično reflektirati razmerje med diskurzom in družbeno realnostjo; presojati družbeno-politično dinamiko v okviru kritičnega pristopa k diskurzu.	Students should be able to: – place CDA in the context of contemporary discursive theories; – develop critical literacy; – analyze the role discourse plays in legitimation of existing power relations and inequality in social relations; – critically reflect on the relationship between discourse and social reality; reconsider socio-political dynamics in the framework of a critical approach to discourse.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, skupinska diskusija, študije primerov, seminarske vaje s poudarkom na interdisciplinarnem pristopu. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Lectures, group discussion, študije primerov, seminar exercises with emphasis on interdisciplinary approach. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu. Projekt. Študija primera.	10 % 40 % 50 %	In-class participation. Project. Case study.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

GRUŠOVNIK, Tomaž, SPANNRING, Reingard, VIČAR, Branka. Kritična animalistična pedagogika - medpresečno izobraževanje za etiko živali. V: JERŠE, Sašo (ur.), GABER, Mateja (ur.). Človek, žival : poglavja o njunih soočanjih. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2023. Str. 318-324, 389. ISBN 978-961-297-161-8. https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/view/463/802/8984. [COBISS.SI-ID 169654787]

VIČAR, Branka. Semiotika nacionalizma in rasizma v protiimigrantskih grafitih slovenske urbane krajine = The semiotics of nationalism and racism in anti-immigration graffiti in Slovene urban landscape. V: NIKOLOVSKI, Gjoko (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). Slavistična prepletanja 4. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 21-38, ilustr. ISBN 978-961-286-625-9.

https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/698/941/2411-1, DOI: 10.18690/um.ff.7.2022.2. [COBISS.SI-ID 116421635]

VIČAR, Branka. Reprezentacija živalske subjektivitete v artivističnem filmu Green. V: VIČAR, Branka (ur.). Pojmovanja živalskih smrti: antropocentrizem in (ne)možne subjektivitete. Koper: Znanstveno-raziskovalno središče, Annales ZRS. 2020, str. 201–228. [COBISS.SI-ID 41866243]